

T.C.
SİNOP ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANILAN WEB 2.0
ARAÇLARININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ VE WEB 2.0
ARAÇLARININ KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRENCİ
GÖRÜŞLERİ

NİLÜFER ÖZCAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

DANIŞMAN

Doç. Dr. SİBEL TEMİZBAŞ ÖNER

SİNOP - 2024

TEZ KABUL

NİLÜFER ÖZCAN tarafından hazırlanan “**Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Öğrenci Başarısına Etkisi ve Web 2.0 Araçlarının Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri**” başlıklı bu çalışma, 25.01.2024 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak, jürimiz tarafından **YÜKSEK LİSANS tezi** olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Prof. Dr. Fatih AYDIN
Karabük Üniversitesi / Edebiyat Fakültesi

İmza

**Üye
(Danışman)**

Doç. Dr. Sibel TEMİZBAŞ ÖNER
Sinop Üniversitesi / Eğitim Fakültesi

İmza

Üye

Prof. Dr. Gülçin DİLEK
Sinop Üniversitesi / Eğitim Fakültesi

İmza

Enstitü Müdürü

Prof. Dr. Fadime DİRİK

.....

ETİK BEYANI

Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmasında; tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu, bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Nilüfer ÖZCAN

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE KULLANILAN WEB 2.0 ARAÇLARININ ÖĞRENCİ BAŞARISINA ETKİSİ VE WEB 2.0 ARAÇLARININ KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

NİLÜFER ÖZCAN

**SİNOP ÜNİVERSİTESİ LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ**

DANIŞMAN:DOÇ. DR. SİBEL TEMİZBAŞ ÖNER

Günümüzde hızla değişen teknolojik gelişmeler, toplumların yakınındaki ve uzağındaki olaylarla daha etkileşim içerisinde olmasına neden olmaktadır. Teknoloji ile meydana gelen köklü değişiklikler ile insanlar yakınından en uzağına kadar bilgiye daha hızlı ve kolay ulaşmaktadırlar. Yaşanan bu gelişmeler insanların yaşam tarzlarında eğitim, politika, kültür siyaset, teknoloji gibi çok yönlü değişimlere yol açmıştır. Araştırmanın amacı Sosyal Bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının öğrenci başarısına etkisi ve öğrenci görüşlerinin incelenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu, 2023-2024 eğitim öğretim yılı güz döneminde Sinop ilinde MEB’ e bağlı bir okulda 5. sınıfta öğrenim gören 22 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nicel ve nitel yöntemin birlikte kullanıldığı karma yöntem kullanılmıştır.

Araştırmanın nicel kısmında veri toplama aracı olarak ‘Akademik Başarı Testi’ kullanılmıştır. Araştırmanın nitel boyutunda Web 2.0 araçlarının kullanılmasıyla ilgili görüşlerini almak için araştırmacı tarafından hazırlanan odak grup görüşme formundan yararlanılmıştır. Nicel ölçme araçlarından elde edilen veriler istatistik paket programı (SPSS22) kullanılarak analiz edilmiştir. Nitel ölçme aracından elde edilen veriler ise, betimsel analiz yönteminden yararlanılarak çözümlenmiştir. Web 2.0 araçlarının kullanıldığı deney grubu öğrencilerinin akademik başarısı, kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarısından istatistiksel olarak farklılaşmıştır. Derslerde Web 2.0 araçlarının kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarına katkı sağladığı belirlenmiştir. Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik düşünceleri incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunun Web 2.0 araçlarına yönelik olumlu bakış açısı geliştirdikleri ve bu araçları çok yararlı buldukları tespit edilmiştir. Öğrenciler, Web 2.0 araçlarıyla işlenen dersten keyif aldıklarını, eğlenceli vakit geçirdiklerini ve derse yönelik ilgilerinin arttığı yönünde görüşler belirtmiştir. Bu doğrultuda öğretmenlerin derslerini öğrenciler için ilgi çekici ve keyifli hale getirebilmeleri için Web 2.0 araçlarını derslerinde aktif bir şekilde kullanmaları tavsiye edilmektedir.

ANAHTAR KELİMELE: Sosyal Bilgiler; Teknoloji; Web 2.0 Uygulamaları; Odak Grup Görüşmesi; Akademik Başarı Testi

Ocak 2024, sayfa 105

ABSTRACT

MSC THESIS

THE EFFECT OF WEB 2.0 TOOLS USED IN SOCIAL STUDIES COURSE ON STUDENT ACHIEVEMENT AND STUDENT OPINIONS ON THE USE OF WEB 2.0 TOOLS

NİLÜFER ÖZCAN

**SINOP UNIVERSITY INSTITUTE OF GRADUATE PROGRAMS
DEPARTMENT OF TURKISH AND SOCIAL SCIENCES EDUCATION
SOCIAL STUDIES EDUCATION**

SUPERVISOR: ASSOC. SİBEL TEMİZBAŞ ÖNER

Today, rapidly changing technological developments cause societies to interact more with events near and far. With the radical changes that have occurred with technology, people can access information faster and easier, from near to far. These developments have led to versatile changes in people's lifestyles, such as education, politics, culture, politics and technology. The aim of the research is to examine the effects of web 2.0 tools on student success in the Social Studies course and student opinions. The study group of the research consists of 22 students studying in the 5th grade at a school affiliated with the Ministry of Education in Sinop province in the fall semester of the 2023-2024 academic year. A mixed method, in which quantitative and qualitative methods were used together, was used in the research. In the quantitative part of the research, 'Academic Achievement Test' was used as a data collection tool. In the qualitative dimension of the research, a focus group interview form prepared by the researcher was used to obtain opinions about the use of web 2.0 tools. Data obtained from quantitative measurement tools were analyzed using the statistical package program (SPSS22). The data obtained from the qualitative measurement tool was analyzed using the descriptive analysis method. The academic success of the experimental group students, where Web 2.0 tools were used, differed statistically from the academic success of the control group students. It has been determined that the use of Web 2.0 tools in lessons contributes to the academic success of students. When their opinions about the use of Web 2.0 tools were examined, it was determined that most of the students participating in the research developed a positive perspective towards Web 2.0 tools and found these tools very useful. Students stated that they enjoyed the course taught with Web 2.0 tools, had a fun time, and increased their interest in the course. In this regard, teachers are recommended to actively use Web 2.0 tools in their lessons in order to make their lessons interesting and enjoyable for students.

KEYWORDS: Social Studies; Technology; Web 2.0 Applications; Focus Group Discussion; Academic Achievement Test.

January 2024, 105 page

TEŞEKKÜR

Araştırmam süresince her zaman yol göstericim olan, sabrı ve samimiyetini hiçbir zaman esirgemeyip her daim motive eden çok değerli hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Sibel TEMİZBAŞ ÖNER'e; benden desteğini esirgemeyen Dr. Öğrt. Üyesi Engin BAYRA hocama; ilköğretimden bugüne eğitimime katkı sağlayan tüm hocalarıma teşekkürü borç bilirim. Ayrıca çalışmalarım sırasında anlayışını ve desteğini esirgemeyen, hayatım boyunca benim için her türlü fedakârlığı yapan, her an yanımda olan eşim Fatih ÖZCAN'a ve aileme sonsuz teşekkür ederim.

Nilüfer ÖZCAN

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
TEZ KABUL	ii
ETİK BEYANI.....	iii
ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
TABLolar DİZİNİ	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ	xi
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xii
1.GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu	2
1.2. Araştırmanın Amacı.....	5
1.3. Araştırmanın Önemi	6
1.4.Varsayımlar.....	7
1.5. Araştırmanın Sınırlıkları	8
1.6. Tanımlar	8
2. KURUMSAL ÇERCEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	10
2.1. 21. Yüzyılda Eğitim	10
2.2. Eğitim ve Teknoloji	13
2.2.1. E-Öğrenme ve İnternet Tabanlı Öğrenme.....	16
2.3. Sosyal Bilgiler Eğitimi ve Teknoloji.....	18
2.4. Web 2.0 Araçları	19
2.4.1. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanılabilecek Web 2.0 Araçları	24
2.4.1.1. Runnig Reality	25
2.4.1.2. eStory	25
2.4.1.3. Google Earth.....	26
2.4.2. Eğitimde Kullanılan Başlıca Web 2.0 Uygulamaları	27
2.4.2.1. Kahoot.....	28
2.4.2.2. Padlet	30
2.4.2.3. LearningApps	32
2.4.2.4. H5P	35

2.5. İlgili Araştırmalar	37
2.5.1. Web 2.0 Araçlarının Kullanılmasına Yönelik Yapılan Araştırmalar	37
3. YÖNTEM.....	43
3.1. Araştırmanın Modeli.....	43
3.2. Çalışma Grubu	45
3.3. Veri Toplama Araçları.....	46
3.3.1. Akademik Başarı Testi	46
3.3.2 Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanılması ile Yapılan Odak Grup Görüşmesi	47
3.4 Veri Toplama Süreci	48
3.5. Uygulama Süreci	48
3.6. Verilerin Analizi	49
4. BULGULAR.....	51
4.1. Nicel Araştırma Bulguları.....	51
4.2. Nitel Araştırma Bulguları	53
4.2.1. Görüşme Formuna Ait Bulgular	53
5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	62
5.1. Tartışma ve Sonuç	62
5.2. Öneriler	66
KAYNAKLAR.....	68
EKLER.....	76
EK 1.Akademik Başarı Testi	76
EK 2.Akademik Başarı Testi Cevap Anahtarı	85
EK 3.Kişisel Bilgi Formu	86
EK 4.Uygulamanın 1. Haftasının 1. Bölümüne Ait Ders Planı	88
EK 5. Uygulamanın 1. Haftasının 2. Bölümüne Ait Ders Planı	90
EK 6. Uygulamanın 2. Haftasının 1. Bölümüne Ait Ders Planı	92
EK 7. Uygulamanın 2. Haftasının 2. Bölümüne Ait Ders Planı	94
EK 8. Uygulamanın 3. Haftasının 1. Bölümüne Ait Ders Planı	96
EK 9. Uygulamaya Ait Görseller	97
VELİ İZİN BELGESİ.....	100
ETİK KURUL İZİN BELGESİ.....	101
ÖZGEÇMİŞ	105

TABLÖLAR DİZİNİ

Sayfa

<u>Tablo 2.1 Öğretmen Eğitiminde ve MEB'deki Derslerle Bütünleştirilebilecek Dijital Uygulamalar</u>	112
<u>Tablo 2.2 E-Öğrenme'nin Öğrenci ve Öğretmen Yönünden Faydaları</u>	177
<u>Tablo 2.3 Web 1.0 ve Web 2.0 Karşılaştırması</u>	21
<u>Tablo 2.4 Web 1.0 ve Web 2.0 Araçlarının Özellikleri</u>	22
<u>Tablo 3.5 Araştırma Grubunun Demografik Özellikleri</u>	45
<u>Tablo 3.6 Akademik Başarı Testinde Yer Alan Soruların Kazanım ve Konulara Göre Dağılım</u>	47
<u>Tablo 4.7 Cohen'in Belirlediği Düşük Orta Yüksek Etki Büyüklüğü Değerleri</u>	51
<u>Tablo 4.8 Normallik Test Sonuçları</u>	51
<u>Tablo 4.9 Deney ve Kontrol Gruplarında Yer Alan Öğrencilerin Ön Test t-testi Sonuçları</u>	52
<u>Tablo 4.10 Deney Grubunun Ön Test ve Son Test t-testi Sonuçları</u>	52
<u>Tablo 4.11 Kontrol Grubunun Ön Test ve Son Test t-testi Sonuçları</u>	52
<u>Tablo 4.12 Deney ve Kontrol Grubunun Ön Test ve Son Test Başarı Fark Puanları t-testi Sonuçları</u>	53
<u>Tablo 4.13 Sosyal Bilgiler Dersi ile İlgili Yeni Bir Bilgi Öğrenmek ya da Bildiklerini Pekiştirmek İçin İnternet Kullanma Durumu</u>	53
<u>Tablo 4.14 Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Web 2.0 Araçlarının Kullanımına Yönelik Düşünceleri</u>	54
<u>Tablo 4.15 Web 2.0 Araçlarının Öğrencilerin Öğrenme Durumlarını Etkileme Durumu</u>	55
<u>Tablo 4.16 Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Olumlu Yanları</u>	55
<u>Tablo 4.17 Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Olumsuz Yanları</u>	56
<u>Tablo 4.18 Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarından Öğrencilerin En çok Hoşuna Giden Uygulamalar</u>	57
<u>Tablo 4.19 Öğrencilerin Kahoot Uygulaması ile İlgili Düşünceleri</u>	57
<u>Tablo 4.20 Öğrencilerin LearningApps Uygulaması ile İlgili Düşünceleri</u>	58
<u>Tablo 4.21 Öğrencilerin Padlet Uygulaması ile İlgili Düşünceleri</u>	58
<u>Tablo 4.22 Öğrencilerin H5P Uygulaması ile İlgili Düşünceleri</u>	59

<u>Tablo 4.23 Web 2.0 Araçlarının Kullanılmasının Öğrencilerin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Görüşlerini Etkileme Durumu.....</u>	<u>59</u>
<u>Tablo 4.24 Öğrenciler Sosyal Bilgiler Öğretmeni Olsaydı Dersi Nasıl İşlemek İstedikleri Konusundaki Düşünceleri.....</u>	<u>60</u>

ŞEKİLLER DİZİNİ

	Sayfa
Şekil 2.1 Running Reality Sayfasından Bir Görünüm	25
Şekil 2.2 eStory Giriş Ekranı	26
Şekil 2.3 Google Earth Ekranı	27
Şekil 2.4 Kahoot Ekranı	28
Şekil 2.5 Kahoot Uygulama Ekranı	28
Şekil 2.6 Padlet Ekranı	30
Şekil 2.7 Padlet Uygulama Ekranı	31
Şekil 2.8 LearningApps Ekranı.....	33
Şekil 2.9 LearningApps Uygulama Ekranı.....	33
Şekil 2.10 H5P	35
Şekil 2.11 H5P ekran görüntüsü.....	36
Şekil 2.12 H5P Uygulama örneği.....	36

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

Simgeler

vb. : ve benzeri

Kısaltmalar

BİT :Bilgi ve İletişim Teknolojileri

HTML : Hiper Metin İşaretleme Dili

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

SPSS : Statistical Package for the Social Sciences

SBDÖP :Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı

1.GİRİŞ

Bu araştırma 5 bölümden oluşmaktadır. Giriş bölümünde araştırmanın problem durumu, amacı ve önemine vurgu yapılarak, araştırmanın sınırlılıkları belirtilerek tanımlamalara yer verilmiştir. 2. bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesi ve ilgili araştırmalara yer verilmiştir; 3. bölümde araştırmanın yöntemi ele alınmıştır. 4. bölümde bulgular kısmında nicel ve nitel araştırma bulgularına, 5. bölümde tartışma sonuç ver önerilere yer verilmiştir.

Günümüzde bilginin değeri iletişim teknolojileri sayesinde önemini her geçen gün arttırmaya devam etmektedir. Toplumun büyük bir çoğunluğunu kuşatan ve geleceğe yeni nesiller yetiştirmede en büyük değere sahip olan eğitimidir. 21. yüzyılın teknoloji çağında eğitim artık daha güçlü ve nitelikli bir hale gelmiştir. Eğitimde dijitalleşme zorunlu olarak artık devlet politikası haline gelmiş; “Z kuşağı” olarak adlandırılan yeni nesil, dijital çağın temel taşına dönüşmüştür. Bütün bu gelişmeler hızla yaşanırken teknolojinin eğitimin her kademesinde yer alması yadsınamaz olmuştur. Derslerde yeni nesil araç-gereç ve teknolojinin kullanılması hızla normal seviyeye gelmiştir. İlköğretim kademesinde yer alan sosyal bilgiler dersinin kazanımlarına bakıldığında güncel hayat ile en çok paralellik gösteren ders olduğu görülmektedir. Yaşamın içerisinde yer alan ve hayatımıza doğrudan uygulayabileceğimiz derslerin başında sosyal bilgiler dersi gelmektedir. Bu yüzden küreselleşmeyi ve yenilikleri takip edip kendini sürekli güncellemesi gerekmektedir.

Sosyal bilgiler, insanın sosyalleşmesi ile insanın yaşadığı sosyal çevreyle etkileşiminin sonrası disiplinler arası yaklaşımla sosyal ve insanla ilgili diğer bilimlerin yöntemlerinden faydalanarak, küreselleşen dünyada insanın en demokratik değerler elde ederek düşünen, araştıran sosyal vatandaşlar yetiştirmeyi amaç edinen bir disiplin alanıdır. (Aslan, 2016, s. 7).

Sosyal bilgiler insanda ve toplumda vatandaşlık becerilerini geliştirmeyi hedefler. Bireyin toplumsal varlığını sürdürebilmesine destek amacıyla tarihi, psikolojiyi, coğrafyayı ve hukuk gibi, sosyal bilimleri kapsamaktadır. İnsanın sosyal yönünü ve çevresini geçmiş, bugün ve gelecek olarak inceleyen bir ilköğretim dersidir (MEB, 2018).

Eğitim, belirlenen amaçlar doğrultusunda bireyin fikirlerinde ve davranışlarında bazı gelişim ve ilerlemelere imkân sağlayan çalışmalardır (Çelikkaya, 2014). Toplum ve birey arasındaki ilişkinin doğru algılanması sosyal bilgiler eğitimi sayesinde mümkündür. Toplumda karşılaşılan sorunları çözmede bilinçli olan ve sorumluluklarının farkında

eğitimli vatandaşlar yetiştirmek ülkemiz için son derece önem arz etmektedir. Hızla gelişen ve ilerleyen teknolojiyi takip etmek, eleştirel düşünme becerisine sahip gençler yetiştirmek ve teknolojiyi eğitime entegre etmek gerekmektedir. Bu kapsamda da Web 2.0 araçlarını sosyal bilgiler eğitiminde kullanmak önemlidir.

1.1. Problem Durumu

Günümüzde hızla değişen teknolojik ilerlemeler, toplumların yakınındaki ve uzağındaki olaylarla daha etkileşim halinde olmasına neden olmaktadır. Teknoloji ile meydana gelen köklü değişiklikler ile insanlar yakınından en uzağına kadar bilgiye daha hızlı ve kolay ulaşmaktadırlar. Yaşanan bu gelişmeler insanlarda yaşam tarzların eğitim, politika, kültür siyaset, teknoloji gibi çok yönlü değişimlere yol açmıştır. 21. yüzyıl ile birlikte teknolojik gelişmelerin insanların hayatına çok hızlı giriş yapması birçok farklılıkları da beraberinde getirmiştir. Bu farklılıkların en başında da internet gelmektedir. İnternet ile uzun zamanlar gerektiren çoğu şey artık daha hızlı, uzak olan bilgi ise daha yakın hale gelmiştir. İnternetle bilgisayarlar dışında tablet ve akıllı telefonlar insanların günlük yaşamlarında fazla kullandıkları ve yanlarından ayırmayıp bütünleştikleri araçlar durumuna gelmiştir. İnsanların çoğunluğunun bu kadar bağlı olduğu teknolojik aygıtların farklı birçok çeşitli alana bütünleştirilmesi zaman içerisinde kaçınılmaz hale dönüşmüştür. Bu teknolojik aygıtlar kurumsal işlemlerde, bilgiye hızla ulaşma ve görüntülü konuşmalar gibi çeşitli alanlarda kolaylıkları beraberinde getirmektedir. Teknolojideki bu gelişmeler bireylerin öğrenmeye bakış açısını da süreç içerisinde etkilemiş ve öğrenmenin teknolojik anlamda değişmesine etki etmiştir. Bu gelişen teknoloji çağında internet ile insanların bilgiye ulaşması daha hızlı bir noktaya geldiği için teknolojiyi eğitimle bütünleştirmek kaçınılmaz hale gelmiş, teknolojinin sunduğu fırsatlar öğreticiler ve öğrenciler açısından eğitim ve öğretim faaliyetlerinin teknoloji ile harmanlanıp, bütünleşmesini zorunlu kılmıştır.

Eğitimde de Web 2.0 teknolojileri önem arz etmiştir. Derslerde monotonluktan uzaklaşma, öğrencilerde ilgi, istek ve motivasyonu arttırmak gibi ihtiyaçlar ön plana çıkmıştır. Bu ihtiyaçları planlama, eğitim öğretimde uygulama, öğretim sürecine katkı sağlama amacıyla materyalleri güncellemek son derece önemlidir. Eğitim öğretimde teknolojiye ve bilgiye ulaşabilen, gelişmişlikten geri kalmayan bireylerin ortaya çıkması da son derece önemlidir. Web 2.0 araçları da 21. yüzyılın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Teknolojinin, toplumların her bir katmanını etkisi altına aldığı yüzyılımızda, eğitimin yöntem ve tekniklere uyarlanması kaçınılmaz olmuştur. Bilgisayarlar, internet,

tablet ve Web 2.0 araçları eğitim hayatımıza her geçen gün daha fazla kolaylıklar sağlamaktadır (Baysan, Bayra ve Demirkan, 2018).

Web araçlarının eğitim öğretimde kullanılmasına ve yükseköğretim programlarına adapte etme girişimlerine yönelten birçok faktör bulunmaktadır. Web tabanlı öğretimlerin insanlara sunduğu etkileşim özellikleri, araştırma ve yenileşme imkanları son derece önemlidir. Web teknolojilerinin kazandırdığı etkileşim özellikleri dünyadaki eğitimcilerin ilgisini çekmektedir (Çenesiz, 2020).

21. yüzyılda hızla ilerleyen gelişmeleri takip edebilmek ve yaratıcılığın ön planda olduğu bir eğitim için web tabanlı eğitim önem arz etmektedir. Web 2.0 araçlarının geleneksel öğretim yöntemlerinin dışında yapılandırmacı yaklaşım ve beceri temelli kazanım elde etme imkanları bakımından yeni fırsatlara ve kabiliyetlere sahip olduğu yadsınamaz. Bu manada öğrencinin merkezde olduğu bilgi düzeyinden üst düzey zihinsel becerilere kadar ölçme ve değerlendirme imkânı sunan Web 2.0 araçları, eğitim ve öğretimi yerelden evrensele taşımıştır. Öğretmen ve öğrencilere farklı bakış açısı kazandırmıştır. Web 2.0 araçları eğitim ve öğretimi dört duvarla çevrili sınıf ortamından ulusal ve uluslararası etkileşim ağının içine sokmuştur. Z kuşağı olarak adlandırılan neslin teknoloji ile erken yaşlarda tanışması ve kullanması bu süreci oldukça hızlandırmış ve Web 2.0 araçlarını yapılandırmacı yaklaşımda zorunlu kılmıştır. Web 2.0 araçlarındaki içerik üretme ve sunma özelliği öğrenciler kadar hızlı olmasa da öğretmenleri de sürece uyum sağlamak durumunda bırakmıştır.

Günümüzde öğrenme sürecine yönelik birçok araştırma yapılmaktadır. Yapılandırmacı yaklaşım modeli günümüzde öğrenciyi merkeze alan, süreçte öğrencinin ön planda olduğu geleneksel eğitim anlayışını geride bırakan önemli ve güncel bir yaklaşımdır. Vygotsky, Papert, Piaget, araştırmalarında yapılandırmacı yaklaşımı bilişsel öğrenme psikolojisinin temelleri olarak göstermişlerdir. Yapılandırmacı yaklaşım son yıllarda, çok dikkat çeken ve önem verilen bir öğrenme kuramı olmuştur (Tayfur, 2016).

Günümüzde eğitim ve öğretim alanında teknolojiye ve istediği şekilde bilgiye ulaşabilen ve bunları kullanarak kendi kendine öğrenebilen bireylerin ortaya çıkması ve bu bireylerin yetiştirilmesi önem taşımaktadır. Yaşadığı dönemin gereklerini yerine getiren öğrenciler yetiştirmede ve insanlar arasındaki iletişimin ve etkileşimin yeni bir boyut kazandırmasında etkin olan Web 2.0 araçları, 21. yüzyıl eğitiminin vazgeçemeyeceği

unsurlar haline gelmektedir (Dere, Yücel ve Yalçınalp, 2016). Web 2.0 araçları bilgiyi paylaşma, bireylerin bilgisayar ve programlarının kullanımında kolaylıklar sağlamıştır.

Web 2.0 ile bireyin önemi artmıştır. Web içeriği eklemek internet tasarımcıların işi iken, internet kullanıcıları kendi materyallerini hazırlayıp web sayfaları oluşturabilmektedir. Web günlükleri, videoları, podcast'ler ve wiki'leri, web tabanlı uygulamaları internete bağlı olan herkes deneyimleyebiliyor (Thompson, 2007). Web 2.0 araçları ile de sosyal ağlar, videolar, fotoğraf paylaşımı ve vikiler yoğun bir şekilde kullanılmakta ve önem arz etmektedir (Genç, 2010).

Eğitimde teknoloji kullanımı ile beklenen ve amaçlanan başarıya ulaşılabilme için öğrenci ihtiyaçları, teknolojik kaynaklar ve bu kaynakların durumu, teknolojiye göre öğretim ihtiyaçlarının ve teknolojik tasarımların belirlenmesi gibi birçok unsura dikkat edilmiştir (Gündüzalp, 2022). Teknoloji kullanımı ile bireysel farklılıklar dikkate alınarak yaratıcı düşünme becerileri geliştirilmiştir. Ayrıca bireyler giderek artan ve değişen bilgiye ulaşma yollarını öğrenmiştir. Web 2.0 teknolojileri yaşa ve sınıf düzeyine, zaman ve sadece ortama bağlı kalmadan kullanıldığından eğitimde sayıca fazla kullanıcıya sahiptir.

Dijitalleşme potansiyelinden faydalanmak ve bunu eğitime aktarmanın kaçınılmaz olduğunu gören Portekiz, Finlandiya Avustralya, Malezya, gibi ülkeler, eğitim teknolojisinde geliştirdikleri teknoloji stratejileriyle 21.yy'nin zorunlu kıldığı eğitim-öğretimi öğrencilerine kazandırmak için eğitim kurumlarında reforma giderek donanım ve yazılım alt yapılarını geliştirmişlerdir. Türkiye'de de eğitim kurumlarında gelişen teknolojinin etkin kullanılabilmesi ve bilişim araçlarının eğitimle bütünleştirilmesinin sağlanması için eğitimde teknoloji politikalarının gelişimine yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Milli Eğitim, Türkiye Bilişim Şuraları, Vizyon 2023 Strateji Belgesi ve Fırsatları Artırma Teknolojiyi İyileştirme Hareketi (FATİH) Projesi teknolojinin geliştirilmesi ile eğitime entegre edilmesinde rol alan ve teknoloji politikalarının Türkiye'deki yansımalarıdır. Türkiye'de, teknolojik alt yapıya önem verilmesi, eğitimde gelişen ve değişen durumların güncellenmesi, elektronik ders etkinliklerinin hazırlanması gibi teknoloji politikalarında önemli kararlar alınmıştır (Polat ve Tekin, 2014).

Web 2.0 araçları ile öğrenciler aktif ve üretici olmaktadır. Web 2.0 teknolojileri, kullanıcıların pasif kullanıcı rolünden çıkarak bilgiyi üretip düzenleyen, geliştiren ve istediğinde paylaşan bireyin rollerini üstlenmesini destekleyen araç ve gereçler ile

teknolojik ortamları ifade etmektedir. Web 2.0 teknolojileri herhangi bir uzmanlık alanı gibi program ve kodlama gerektirmediği için bu teknolojileri kullanan kişiler belirtilen rolleri oldukça kolay bir şekilde üstlenebilmektedir (Gündüzalp, 2022). 21. yy. toplumu bilgiyi bilinçli tüketmenin yanında bilgiyi üreten ve yeniden yorumlayan bireylere ihtiyaç duymaktadır. Hayat boyu öğrenmeye açık olan, öğrenme becerilerine sahip gelişim ve değişimi takip eden, yenilikçi fikirlere sahip bireyler toplumlar için son derece önemlidir. Teknoloji ile donatılmış ve bu yönde eğitimini gerçekleştirmiş eğitim kurumlarından da öğrenme becerilerine sahip yenilikçi bireyler yetiştirmeleri beklenmektedir.

Günümüz gençlerini üreten, yeni fikirlere açık olan ve daima araştıran, modern eğitim öğretim anlayışı çerçevesinde yetiştirmemiz gerekmektedir. Web 2.0 araçları da birlikte çalışma alışkanlıklarını destekleyerek üst düzey düşünme becerilerini geliştirmede önemlidir. Eğitim ortamında kullanılan bu teknolojiler farklı etkileşim, iletişim, iş birliğini ön plana çıkarmış, dersleri daha eğlenceli bir hale getirerek, derslere olan ilgiyi arttırmıştır. Farklı yaş ve kademelerde çeşitli amaç ve hedeflere ulaşmada kolaylıklar sağlayarak Web 2.0 araçları eğitimin birçok alanında verimli ve etkin bir şekilde kullanılabilir. Bu doğrultuda sosyal bilgiler öğretiminde de öğrencilere adı geçen araçları kullanma becerisi kazandırmanın ve dersleri bu araçları kullanarak işlemenin öğrenmeye olumlu katkılarda bulunması beklenbilir. Kullanılan Web 2.0 araçlarının Sosyal bilgiler dersine yönelik ilgiyi ve öğrencilerdeki öğrenme isteği arttıracakı beklenmektedir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada 5.sınıf sosyal bilgiler dersindeki “İnsanlar Yerler ve Çevreler” 3. ünitesinin “Haritayı Tanıyorum”, “İklim ve Yaşamım” konularının öğretiminde Padlet, Kahoot, H5P, LearningApps kullanılarak uygulanan Web 2.0 araçlarının öğrenci akademik başarısı üzerindeki etkisi ve Web 2.0 araçlarının kullanım durumuna yönelik öğrenci görüşlerinin alınması amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda araştırma ile ilgili birinci alt problem cümlesi şöyledir:

5.sınıf Sosyal Bilgiler dersinde yer alan

“SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı bölgenin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.”

“SB.5.3.2.Yaşadığı bölgede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.”

Kazanımlarına ilişkin “Haritayı Tanıyorum” ve “İklim ve Yaşamım” konularının öğretiminde Web 2.0 araçlarının sosyal bilgiler dersine akademik başarısına etkisi nedir?

Araştırmanın birinci alt problemine yönelik aşağıdaki şu sorulara cevaplar aranmıştır:

- Sosyal bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının uygulandığı deney grubu ile Web 2.0 araçlarının uygulanmadığı kontrol grubunun ön test başarı puanlarının arasında anlamlı fark var mıdır?
- Sosyal bilgiler öğretiminde Web 2.0 araçlarının uygulandığı deney grubunun ön test ve son test başarı puanları arasında anlamlı fark var mıdır?
- Sosyal bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının uygulanmadığı kontrol grubunun ön test ve son test başarı puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Deney ve kontrol grubunun son test başarı puanlarının arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Web 2.0 teknoloji araçlarının uygulandığı deney grubu ile uygulanmadığı kontrol gruplarının ön test –son test fark puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

Araştırma ile ilgili ikinci alt problem şu şekilde belirtilmiştir:

5. sınıfta bulunan öğrencilerinin, “Haritayı Tanıyorum” / “İklim ve Yaşamım” konularının öğretiminde uygulanan Web 2.0 araçlarına yönelik görüşleri nelerdir?

Araştırmanın ikinci alt problemine yönelik aşağıdaki şu soruya cevaplar aranmıştır:

- “Haritayı Tanıyorum” / “İklim ve Yaşamım” konularının öğretiminde uygulanan Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik deney grubu öğrenci görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Teknolojinin hızla gelişmesi ile hayatımızın her alanında yer alması, eğitim öğretim ortam ve kaynaklarının da gözden geçirilmesini gerekli kılmıştır. Eğitimciler için en önemli nokta hızla gelişen teknolojinin eğitim ile nasıl bütünleştirilebileceğidir. Bu sebeple de dünyada çok yaygın olarak kullanılan web 2.0 teknolojileri tasarım, çoklu ortam ve

etkileşim gibi çeşitli açılardan değerlendirilmiş, bu uygulamalardan da eğitimcilerin hangi noktalarda faydalanabilecekleri tartışılmıştır (Şendağ, 2008).

Eğitim öğretimde, internetten ve sunduğu fırsatlardan en üst düzeyde faydalanmak için birçok çalışmalar ve araştırmalar yapılmaktadır. Çalışmalardaki amaç öğrencilerin derslerdeki dikkatini çekecek, derse olan ilgiyi arttırabilecek öğrenme ortamları oluşturabilmektir.

Günümüz kuşağı, teknoloji ile çok erken yaşlarda tanıştığı için Web 2.0 uygulamalarının eğitim öğretim ortamında kullanılmasına kolay adapte olmaktadır. Ayrıca uygulamaların ücretsiz kullanılabilip sadece mail hesabı ile ulaşılabilmesi de yöntemi cazip hale getirmektedir. Web 2.0 ile öğretim yönteminin, öğrencilerin ilgi ve dikkatini çekme, moral ve motivasyonlarını yükseltme, öğrencilerin bilgileri kazanmada, onları güdülemede baskın bir öğretim yöntemi olarak pek çok avantaja sahip olduğu bilinmektedir (Akçay ve Şahin, 2012). Bu sebeple eğitimin modern ve bilgilerin daha kalıcı hale gelmesini sağlamak için web 2.0 araçlarının derslerde uygulamalarına daha çok yer verilmelidir.

Web 2.0 teknolojisindeki değişim ve gelişim bu teknolojilerin eğitimde farklı kademelerde kullanılmasına katkı sağlamaktadır. İlköğretim itibariyle başlayan bu teknoloji eğitimi her geçen gün katlanarak gelişip devam etmektedir. Bu araştırma sosyal bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının öğrenci tutum ve başarısına katkını göstermesi açısından önem arz etmektedir.

1.4.Varsayımlar

1. Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin her koşulda eşit olduğu, görüşme ve akademik başarı testi sorularına samimiyetle cevap verdikleri varsayılmıştır.
2. Araştırma sürecinde deney ve kontrol grubu öğrencilerin eşit bir şekilde dış etkenlerden etkilendiği varsayılmıştır.
3. Uzman görüşleri alınarak yapılan veri toplama araçlarının amaca uygun olduğu varsayılmıştır.
4. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğretmen uygulama süreci boyunca öğrencilerine tarafsız davranmıştır.
5. Katılımcılar cevap vermeleri gereken veri toplama araçlarını istekli cevaplamışlardır.

6. Deney ve kontrol grubunun Sosyal Bilgiler dersi hakkındaki bilgi düzeyleri benzerdir.

1.5. Araştırmanın Sınırlıkları

1. Araştırma 5. Sınıfta olan öğrencilerin akademik başarı görüşlerini ölçmekle sınırlıdır.

2. Deney ve kontrol gruplarına uygulaması yapılan

“SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı bölgenin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.”

“SB.5.3.2. Yaşadığı bölgede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.” ders kazanımları ile ilgili olarak araştırma 9 ders saati ile sınırlandırılmıştır.

3. Bu araştırmanın veri toplama araçları araştırmacının kendisi tarafından oluşturulan “Web 2.0 araçları Akademik Başarı Testi” (bkz. Ek 1) ve “Web 2.0 Araçları Destekli Sosyal Bilgiler Öğretimi Odak Grup Görüşme Soruları” (bkz. Ek 3) ile sınırlıdır.

4. Araştırma, Sinop ili Şehit Halil Özdoğru Ortaokulunda 5. Sınıfa devam etmekte olan 47 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Bu sebeple farklı düzeyde başarı seviyelerine sahip öğrencileri içermemektedir.

5. Çalışma eğitim-öğretim kapsamında kullanılabilecek birçok web 2.0 araçları içerisinde Padlet, kahoot, H5P, LearningApps araçlarının ücretsiz sürümleri ile sınırlandırılmıştır.

1.6. Tanımlar

Eğitim: Bireyin dünyada varlığı ile başlayan, ailede devam eden, sosyal çevrede sokakta, işinde var olan davranışlarını olumlu yönde geliştirip değiştirmeyi planlayan bir süreç olarak adlandırılır. Eğitim süreciyle kazanılan bu olumlu davranışlar insandaki bilgi, beceri, değer ve tutumları sayesinde farklılaşır (Fidan, 2018).

İnsanın eğitim sürecine girmeden, toplumda medenice ve serbest bir şekilde hayatını devam ettirebilmesi imkânsızdır. Okul, eğitimi meydana getiren onu yeniden üreten temel sistemdir (Başaran, 1993). Bu sebeple okullar eğitim sürecindeki en önemli faktörü oluşturmaktadır.

Öğretim: Senemoğlu (2009)’a göre; *“İçsel bir süreç ve ürün olan öğrenmeyi destekleyen ve sağlayan dışsal olayların planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi sürecidir”*.

Öğretim öğrenciyi geliştirmeyi, kişiliğine yaşamına bir şeyler kazandırmayı amaçlayan planlı bir süreçtir.

Eğitim Teknolojisi: Eğitim ve öğrenme ortamlarını etkili bir şekilde tasarlayan bu süreç içerisinde meydana gelen problemleri çözen, öğrenme ürününün verimini ve kalitesini aynı zamanda kalıcılığını artıran bir akademik sistemler bütünüdür (İşman, 2002, s. 72).

Sosyal Bilgiler: Bireyin toplumsal düzen içerisinde varoluşunu gerçekleştirip imkanlar sunup yardımcı olarak; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, antropoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimlerle vatandaşlık konularını gösteren; öğrenme alanlarını ünite ve temalar bünyesinde birleştiren; insanın sosyallik boyutlarını çevresiyle etkileşimini geçmiş, gelecek bağlamıyla inceleyen disiplinler arası anlayışından hareketle oluşturulmuş bir öğretim dersidir (MEB, 2005, s. 46).

Web 2.0: Web 2.0 araçları, HTML vb. bilgisayar uzmanlık ve kodlama bilme zorunluluğu olmadan belli bir seviyede bilgisayar kullanımına sahip bireylerin içerik üretip paylaşabildikleri çevrimiçi internet uygulamalarıdır (Batıbay, 2019).

2. KURUMSAL ÇERCEVE İLE İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde araştırma ile ilgili detaylı alan yazın çalışması yapılmıştır. Eğitim, teknoloji, eğitimde kullanılan teknolojiler, eğitimde kullanılan web 2.0 araçları vb. başlıklar altında inceleme yapılmıştır.

2.1. 21. Yüzyılda Eğitim

Hızlı bir değişim ve gelişim içerisinde bulunan teknoloji, hayatımızın her alanında daha çok etkili olmaya başlamıştır. Teknoloji her alanda küresel bir boyut kazanmıştır. Toplamları birbirine daha çok yaklaştırmış, etkileşimi hızlandırmıştır. 21. yüzyılda, değişen dünyaya yön veren; içinde bulunduğ u çağ ı iyi anlayabilen, toplumun ihtiyaçlarını irdeleyebilen, yenilikçi düşünme yeteneğine sahip, bilgiye kolay ve hızlı ulaşabilen ve en önemlisi hayat boyu öğrenmeyi yaşam tarz ı haline getiren bireylerin yetişmesi gerekmektedir (Çiftçi, Yayla ve Sağlam, 2021).

Eğitim kişinin doğumu ile başlar. Yakın ve uzak çevresinde edindiğ i davranışları olumlu yönde değiştirmeyi planlayan bir süreçtir. Eğitim sürecinden geçen bireyin kişiliğ i kazanmış olduğ u bilgi, beceri, tutum ve değerler aracılığ ıyla diğerlerinden farklılaşmaya başlar (Fidan, 2018). 21. yüzyıl, bilimsel ve teknolojik gelişmelerin yeni düşünce şekillerinin ortaya çıktığı küresel bir dönemdir. Bu durum bilgi toplumlarının bilgi çağ ının ortaya çıkmasına da etken olmuştur. Bilgi toplumu, insanların çok hızlı bilgi meydana getirebildiğ i bir yaşam durumunu ifade etmektedir (Aktaş, 2007). Bu değişiklikler ile çağ ı anlayabilen, toplumların ihtiyaçlarını etkili bir şekilde analiz eden, yenilikçi düşünme becerisine sahip yapılandırmacı anlayış ı olan, bilgiye erişme yöntemlerine hâkim olabilen, öğrendiklerini uygulayıp yaşam tarz ı haline getirebilmiş bireyler yetiştirmek gerekmektedir.

21. yüzyılın yeniliklerine uyum sağlayabilmek için, tüm ülkelerin, insanların 21. yüzyılın gereksinimlerini karşılayabilecek kabiliyette yetiştirmesi kaçınılmaz hale gelmiştir. Küreselleşmenin dünya genelinde toplumlara, bireylere, eğitim sistemine olumlu ya da olumsuz etkileri yansımış, eğitim programlarının yenilenmesi, bilinçli ve tutum sahibi bireyler yetiştirme gerekliliğ i ortaya çıkmıştır (Tutkun,2010).

İçinde bulunduğ umuz “dijital çağ ” olarak nitelendirilen yüzyılda dijitalleşme yaşamımızın her alanını etkilemiştir. Yaş anan dijital devrimin ayak seslerini, yirminci yüzyılın ortalarından itibaren gerçekleştirmiştir. İlk bilgisayarlardan sonra bu alanda çok hızlı ilerleme yaşanmıştır. Örneğ in resmi ve özel sektör kuruluşlarının bilgisayarları

sahiplendiği süreç aşılmış artık bilgisayarlar ailelere, bireylere, gençlere kadar ulaşmış ve internet gelişip yaygın bir hal almıştır. Özellikle de bilgisayara sahip olma ve internetin artık ekonomik olarak daha kolay ulaşılabilir olması, aynı zamanda kullanım alanının giderek yaygınlaşması dijital çağın iki temel faktörünü oluşturmaktadır. Dijitalleşmenin bazı diğer alanlara göre daha da yaygın ve etkin olduğu alanlar ortaya çıkmaktadır. Bu alanların içinde eğitimin özellikle dikkate değer bir yere sahip olduğunu söyleyebiliriz. Dijital çağın en büyük yeniliklerinden biri olarak şüphesiz, “eğitimde dijital devrimi” söyleyebiliriz. Gerçekleşen bu devrim niteliğindeki yenilik, günümüzden daha çok geleceğe yön verecek ve insanlığın kaderini değiştirecek önemli bir değer taşımaktadır. Dijitalleşme yaşadığımız çağın en belirgin gözde fenomenlerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. “Z kuşağı” olarak nitelendirilen gençlik, içinde yer aldığımız dijital çağda en etkili bireyler olduklarını da ispatlamış durumdadırlar (Parlak, 2010).

Geleneksel eğitim ortamında öğrenme sabitken, dijitalleşme ile değişim geçiren eğitim yapısıyla öğrenme de değişkenlik göstermiştir. Öğrenci kendi ilerleme hızına göre ve kendi hazırbulunuşluk seviyesine göre öğrenmeyi gerçekleştirebilir hale gelmiştir.

21. yüzyılda dijitalleşmenin artması teknolojinin yenilenmesi tüm dünya üzerinde yeni bir dünya görüşü ve tek bir kültürü oluşturmuştur. Dijital kültür olarak adlandırılan bu yeni kültür, eleştirel ve yaratıcı düşünme becerilerine sahip, dijital araçları keşfedip yapılandırarak öğrenen, çoklu işlemler yapabilen, eğitimde aktif öğrenmeyi de beraberinde getiren bir kuşak ortaya çıkarmıştır. Eğitimde dijitalleşme, teknolojik araç gereçlerin eğitim-öğretim sürecine etkin bir şekilde dâhil edilmesiyle öğrenenlere çeşitli öğrenme olanakları sunmaktadır. Böylece öğrencilerin içsel motivasyonlarının artırılması yönünden de önemli bir yere sahip olmaktadır.

Geçmiş yıllarda eğitim ortamlarında kara tahta, tebeşir, kitap, dergi vb. araçlar kullanılırken, gelişen teknoloji ve dijitalleşme ile günümüzde projeksiyon cihazı, PowerPoint sunuları, akıllı tahta gibi yoğun olarak kullanılan araçlara internet ve Web (Web 1.0, Web 2.0, Web 3.0, Web 4.0) gibi çeşitli teknolojiler de eklenmiştir. Gelişen ve değişen yeniliklerle beraber öğretmenler okullarda Facebook, Blog, Wiki gibi uygulamaların dışında Web 2.0 teknolojileri ile oluşturduğu birçok farklı araçları artık kullanmaktadırlar. Aktif öğrenme süreçlerini daha etkili hale getiren öğrenciyi derse bağlayan Web 2.0 uygulamaları hızla yaygınlaşarak önemini ve etkililiğini göstermektedir. Her derste rahatlıkla kullanılabilen bu web 2.0 uygulamaları öğrenciye

öğrenme sürecinde aktif yaşantı sunabilmektedir. Yapılandırmacı yaklaşım ile eğitim yaşantıları öğretmenin etkin olduğu bir konumdan öğrencinin daha aktif olduğu bir konuma geçilmesini sağlamıştır. Yapılandırmacı yaklaşım ile öğretim sürecinde ve ortamlarında dijital teknolojilerin önemli araçlarından biri olan Web 2.0 uygulamaları, bireyin öğrenme sürecinde daha aktif ve katılımcı olmasını desteklediği gibi aynı zamanda yaparak yaşayarak öğrenme anlayışı da desteklemektedir.

Tablo 2.1 Öğretmen Eğitiminde ve MEB’deki derslerle bütünleştirilebilecek dijital uygulamalar

Kategoriler	WEB 2.0 Uygulamaları
Zihin Haritası Uygulamaları	Wisemapping, Pooppet, SpiderScribe, Mindmeister, MindMaple Lite, Inspiration 9, Gocongr, Coggle, Mindomo
Pano Oluşturma Uygulamaları	Padlet, Blendspase, Lino it, Wordle, Bubble, RealtimeBord
Poster ve Karikatür Oluşturma Uygulamaları	Word Art, Canva, Make Beliefs Comix, Toondoo, Sketch toy, Face Your Manga
Hikâye ve Kitap Yazma Uygulamaları	Pixton, Storyjumper, Storyboard That, Storybird, Wattpad, Joomag.
Not Alma ve Blog Oluşturma Uygulamaları	Evernote, Trello, Blogger, Tumblr, Glogster
Test ve Bulmaca Oluşturma Uygulamaları	Flippquiz, Puzzlemaker, Kahoot, Plickers, Quiziz, Socrative, Mentimeter, LearningApss CrossWordLabs, Triventy.
Sunum ve Animasyon Uygulamaları	Prezi, Powtoon, Buncee, Emaze, Vyond, Voki, Mine-İmator, Scracth.
Bilgi Afişi ve İnfografik Hazırlama Uygulamaları	Easelly, Visme, Piktochart, Venngage, Creately
Uzaktan Eğitim ve Sanal Sınıf Uygulamaları	Edmodo, Moodle, Classdojo, Remind, Beyaz Pano, Google Clasroom, Adobe Connect, Bigbluebutton, EBA.
Sanal ve Artırılmış Gerçeklik Uygulamaları	Aurasma, Quiver, Morfo, Augmented Reality (AR), Nearpod, Uzay 4 D, Animal 4D
Fotoğraf, Film ve Video Düzenleme ve Tasarım Uygulamaları	Thinklink, GIMP, Mowi maker, Photostory, Safeshare, OpenShot, Filmora, Nimbb, Jing, SmartDraw, Vocaro, Davinci 15 Beta, AppInventor
Sosyal Medya Uygulamaları	Blog, Wiki, Youtube, Skype, Hangout, Whatsapp, Facebook, Instagram, WebQuest.

(Çelik, 2020, s.451).

Web 2.0 araçlarının eğitim süreçlerinde uygulanması Vygotsky, Jean Piaget, Jerome Bruner gibi eğitimcilerin teorilerinin yanı sıra probleme dayalı öğrenme, bağlaışık öğretim, dağıtık biliş, bilişsel esneklik teorisi, bilişsel ıraklık, durumlu öğrenme, öz düzenleyici öğrenme gibi eğitim teorileri ile de uygunluk göstermektedir. Aynı zamanda eğitimin her kademesinde uygulanabilmektedir (Gündüz, 2007).

Eğitim sürecinde hızla değişen çağı yakalamak da önemlidir. Gelişen ve değişen teknolojilerin kullanılmasının, internet ve dijital oyunların öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri, gelişimi, davranışları ve başarıları üzerinde oldukça önemli ve etkili olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu gerçeklik üzerine hızla değişen çağa gençleri hazırlayacak, onları çağın gereği olarak eğitimlerine destek verecek olan web 2.0 araçları önem kazanmaktadır.

2.2. Eğitim ve Teknoloji

Teknoloji, toplumları siyasi, sosyal ve kültürel yönden geçmişte olmadığı kadar hızlı bir değişme zorlamaktadır (Çınar, 2009). Teknolojide meydana gelen hızlı değişim ve gelişmeler, teknolojinin günlük hayatta ve eğitimde etkisinin daha fazla hissedilmesine neden olmaktadır. Teknolojideki gelişim ve eğitim gereksinimleri, uzaktan eğitimde sosyal ağ kullanımını da her geçen gün arttırmaktadır. Gelenekselci ezber merkezli bir sistemin tersine teknolojinin getirilerinden aktif bir şekilde faydalanan öğrenciye özel eğitim sistemi inşa eden ve günümüz dünyanın beklentilerini karşılayan deneyim, uygulama temelli eğitim sistemi ortaya çıkmaktadır. Eğitim teknoloji ile yer ve zamana bağılı kalmadan her yerde yapılabilir hale gelmektedir. Bilgiye ulaşmada yüz yüze öğrenme dışında online öğrenme artarak devam etmekte farklı uygulamalar ortaya çıkmaktadır. Teknoloji ile geleneksel sınıf –öğretmen dışında teorik bilgilerin uzaktan eğitimlerle de olabileceği görülmüştür.

Buckley (1999) ve Büyük Karagöz ve Çivi'nin (1997) ortaya koyduğu gibi öğrenme süreçlerinin yeterlilik ve etkinliğini geliştirmek için teknolojinin kullanılması gereklidir. Bu görüş çağımızın eğitim programlarının hedeflerinin gerçekleştirilmesi için içeriklerinin teknolojinin sunduğu imkânların görsel, işitsel açıdan zenginleştirilerek sunulması, öğrenci motivasyonunun artırılması ve daha kalıcı öğrenmenin gerçekleştirilmesini sağlayacaktır. Bu görüşlerindeki ve eğitim yaklaşımlarındaki temel, eğitim programıdır. Eğitim programı görüşlerin öngördüğü bilgi ve beceriler doğrultusunda davranışların öğretim yoluyla kazandırılması ve bu kazanımların daha da kalıcını olmasını sağlamak için bilim ve iletişim teknolojisinin sunduğu imkanlardan faydalanmayı içermektedir.

Eğitim, sadece fiziki koşullara bağlı olarak istek ve ihtiyaçları karşılamakta yetersiz kalmakta ve sınırlı olmaktadır. Başka bir açıdan bakıldığında ise yeni teknolojilerin kullanılması eğitim maliyetlerinin düşmesine ve zamandan tasarruf edilmesine katkı sağlamaktadır. Özellikle, eğitimde bilgisayarların kullanımı ve internetin yaygınlaşarak eğitimin birçok alanında kullanılması en önemli gelişmelerden biri haline gelmiştir.

Öğrenci başarısı üzerindeki olumlu etkileri nedeniyle teknoloji kullanımının eğitim alanında büyük bir hızla yaygınlaşması, teknolojinin programlarda ne kadar yer alması gerektiği konusunu ön plana çıkarmaktadır. Balcı ve Eşme (2001), teknolojinin genel eğitim programları arasında olmasını gerektiğini vurgulamış ve bunun nedenlerini; eğitimin modern yaşamdan ve teknolojiden ayrı düşünölemeyeceğı; teknolojinin eleştirel düşönceleri geliştirerek yaratıcılığı yükselteceğı; bireylerin zeka ve yeterliliklerinin gelişmesine katkıda bulunacağı; teknoloji eğitiminin diğler dersleri tamamlayacağı; bunun sonucunda öğrenci okuldan ne zaman ayrılırsa ayrılısın içinde bulunduğı teknolojik yaşama uyum sağlayacağı şeklinde açıklamışlardır. Bunula birlikte okuldaki işlevi açısından incelendiğinde, teknolojiyi ifade etmemizi sağlayan bir dil; mal ve hizmet inşa etmekle doğrudan ilgili bir bilim ve bir şeyin modern dünyadaki yerini belirleyen bir kültür aracı olarak belirtmişlerdir.

Teknoloji ile yeni araçlar ortaya çıkmış iletişim biçimlerini değıştirmiş, bireylerden beklenen niteliklerin artmasını sağlamıştır. Teknolojik inovasyon ile okul ve öğrenme ortamlarının da yapısında değışikliklerin olması zorunlu hale gelmiştir. Bu değışiklere açık olmak, araştırma ve geliştirme ile değışime ayak uydurabilmek oldukça önem arz etmektedir. Toplum olarak içinde yaşanan çağı yakalamak ve üreten bir toplum olmak için genç nüfusa sahip olmak yeterli olmamakta, genç nüfusun gelişen çağı yakalayıp teknolojiyi kendi hayatına, eğitimine bütünleştirmesi gerekmektedir (Akpınar, 2005).

Eğitim teknolojisi, öğrenme-öğretme ortamlarında etkili bir öğrenme ortamı meydana getirebilmek, öğrenme çıktısının kalitesini ve kalıcılığını arttırmak için yapılan akademik sistemler bütünüdür (İşman, 2002). Eğitim teknolojisinde ortaya çıkan teknolojik gelişmeler eğitim alanına destek vermelidir. Bilgisayarların karmaşık yapısı, eğitim ortamlarında kullanılan diğler eğitim teknolojilerine göre daha fazla işlevi bünyesinde barındırmasına olanak tanır. Bu özelliklerinden dolayı bilgisayarların eğitim ortamlarında kullanılmasının pek çok faydası vardır. Bunlar; öğrencilerin öz güvenini artırması, güvenli bir öğrenme ortamı sağlaması, anında ve hızlı geri bildirim sağlaması, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını karşılaması, başarı seviyesi daha düşük olan öğrencilere

yardımcı olması, yazılarını kolayca gözden geçirmelerine olanak tanınması, yazma becerisi kazanmalarına yardımcı olması, farklı bilgi kaynaklarına doğrudan erişim sağlamasıdır. Aynı zamanda bilginin yeni yollarla sunulmasını sağlayan ve işbirlikçi grup çalışmalarına fırsat veren çok zengin bir bilgi kaynağıdır (Yılmaz ve Horzum, 2005). Bu fırsatlar göz önüne alınarak eğitim-öğretim faaliyetlerinde, okul içi veya okul dışında eğitimin her alanında teknoloji ile bilgisayarlar kullanılmış hayatımızın vazgeçilmez bir unsuru haline gelmiştir. Eğitim teknolojisi de hızla gelişerek öğretme-öğrenme süreçlerinde olumlu değişiklikler meydana getirerek kalıcı öğrenmeyi arttırmış, öğrencilerin derste aktif katılım sürecini hızlandırmıştır.

Eğitim teknolojisi eğitimde bireysel öğrenme durumuna egemen olabilmek için bilgi ve becerilerin işe koşularak öğrenme ya da eğitimdeki süreçlerin fonksiyonel olarak yapılaşmasıdır. Eğitim teknolojilerinin birçok amaçları belirlenmiş ve aşağıda maddeler halinde bu amaçlar sıralanmıştır:

- Daha geniş kitlelere eğitim hizmetleri sunmak
- Öğretim sürecini daha verimli ve etkili kılmak
- Kişiselleştirilmiş öğretim faaliyetleri sunmak
- Öğretim sürecini organize etmek
- Eğitim ihtiyaçlarını ve fırsatlarını bilimsel araştırmanın merkezine koymak ve araştırmanın konusu yapmak
- Eğitim kurumlarını uygulamalı kurumlar haline dönüştürmek
- Öğretim programının sürekliliği sağlamak
- Eğitimde çalışanların üretkenliğini artırmak
- Eğitime dayalı çevresel faktörleri düzenlenmek ve kontrolünü sağlamak
- Öğretim süreçlerini öğrenene göre yeniden oluşturmak
- Eğitimle ilgili sorunları çözmek için uygulamaya koymak (Alpar, Batdal ve Avcı 2007, s. 24).

Öğrenciler teknolojinin ön planda olduğu eğitim ortamlarını daha etkin, eğlenceli ve motive edici görmekte bu sebeple de öğrenme daha kalıcı olmaktadır (Cairncross, 2014). Günümüzde kitap, defter, kalem, geleneksel eğitim sürecinde kullanılan araçların yanında, bilişim teknolojilerinin etkisi hızla artmaktadır. Bilişim teknolojilerin yaygınlaşmasıyla eğitimde; tablet, internet, akıllı tahtta gibi araçlarla web tabanlı öğrenme, harmanlanmış öğrenme gibi uygulamalara yer verilmektedir (Uçak, 2020).

Gelişen teknoloji çağı sebebiyle eğitim sürecini daha iyi takip edebilmek ve kalitesini arttırmak istiyorsak yeni teknolojilerin eğitim kurumlarına entegre edilmesi gerekmektedir. Bu koşullar göze alındığında sürdürülebilir bir eğitim gerçekleştirebilmek için dijital araçlarla eğitimi bütünleştirmek gerekmektedir (Alkayış, 2021). Eğitimin niteliğinin artmasında dijital araçların kullanılması süreci daha kaliteli bir hale getirmektedir. Dijital teknolojilerin öğrenme öğretmeyi desteklemesi, geleneksel öğrenme ortamlarının hızla değişmesine de ortam oluşturmıştır. Önceden kullanılan tahta, tebeşir; yerini akıllı tahta, tablet, taşınır bilgisayara bırakmıştır. Bu teknolojik araçları güncel olarak kullanmayan eğitim sistemi çağın gereklerine cevap verememekte, toplumun ihtiyaçlarını karşılamada yetersiz kalmaktadır. Eğitimin daha kaliteli ve profesyonel bir şekilde gerçekleşmesinde E-Öğrenme, İnternet Tabanlı Öğrenme, Web 2.0 Teknolojisi sağladığı yenilikler ile günümüzde kullanılan en önemli araçlar haline gelmiştir. Önemi de her geçen gün artarak devam etmektedir.

2.2.1. E-Öğrenme ve İnternet Tabanlı Öğrenme

Geçmişten günümüze bakıldığında teknolojideki değişimlere göre eğitim ve öğretim kavramlarının farklılaştığını söyleyebiliriz. Bilginin yayılması ve paylaşımında faydalanılan teknolojiler öğretim süreçlerine katkı sunmaktadır. Bilginin taşlar ve kâğıtlar üzerindeki tarihsel seyri, radyo dalgaları, uydu yayınları ve ağ kabloları üzerinde ilerlemekte, değişen ve gelişen teknoloji daha çok bilginin daha çok bireye ulaşılmasını ve paylaşılmasını sağlamaktadır (Gülbahar, 2002). Teknolojide meydana gelen yenilikler, insanlığın hayatını önemli bir şekilde etkilemektedir. Bilgi teknolojilerinin yoğun kullanıldığı ortamlardan birisi de e-öğrenme modelidir. E-öğrenme çevrimiçi, görüntülü ve etkileşimli bir biçimde yapılan eğitim faaliyetleridir (Alkayış, 2021). Elektronik ortam sayesinde yapılan öğretimdir. Örgün öğretimden ayrılan en önemli farklarından biri zaman, mekân ve süre sınırının olmamasıdır. E-öğrenmede bilgi, dijital ortamda aktarılır, böylece öğrenci internet erişimi olan her yerden bilgiye ulaşabilir. Öğretim öğretmen ve öğrencilerin yüz yüze etkileşime ihtiyacı olmadan internet teknolojisi ile gerçekleşmektedir.

Web tabanlı eğitim sistemlerinin önemli öğelerinden biri de öğrencilerdir. Web tabanlı eğitim sisteminde öğrencilerin ilgi, beklenti ve ihtiyaçları geleneksel eğitim anlayışından farklılık göstermektedir. Öğrencilerin beklenti ve ihtiyaçlarının zamanında ve uygun şekilde karşılanması, başarıları açısından oldukça önem arz etmektedir. Böylelikle web tabanlı öğretim hizmeti sağlayan kurumların, öğrencilerin tutumlarını göz ardı

etmemeleri gerekmektedir. Öğrencilerin ihtiyaçları göz önünde bulundurulursa uygun öğrenme ortamları oluşturulabilir. E-öğrenmede sunulan ders içerikleri sanal ortamda kayıt altında tutulmaktadır. Böylelikle dersin birçok kez tekrar edilebilmesine olanak sağlanmakta ve öğrenci istediği kadar bu ders içeriklerinden sınırsız şekilde faydalanabilmektedir. E-öğrenmedeki ders içerikleri görsellik açısından çok zengindir. Ders içerikleri resimler, sesler, animasyonlarla donatılmış, öğrenciler açısından daha dikkat çekici hale getirilmiştir. E-öğrenme ortamında yer alan sohbet odaları, e-mail ve tartışma tahtaları gibi olanaklar sayesinde öğrenenler ve öğrenenler arasındaki etkileşim artırılmaktadır (Başal ve Gürol, 2011).

Tablo 2.2 E-Öğrenme'nin öğrenci ve öğretmen yönünden faydaları

Öğrenci Yönünden Faydaları	Öğretmen Yönünden Faydaları
➤ E-öğrenme, öğrenci ile öğretmen arasında istedik etkileşimi meydana getirir.	➤ Öğretmenler, internetteki kaynaklardan faydalanarak materyal geliştirebilirler.
➤ Çeşitli etkinliklerle farklı öğrenme stilleri olan öğrenciler içinde etkili olur.	➤ Öğretmenlerin, görüntülü ve sesli çok çeşitli metinlere, şemalara ve fikirlere ulaşmasına olanak sağlar.
➤ Öğrenci, öğrenme hızını kendisine uyarlayabilir.	➤ E-öğrenme öğretmenlerin ulaşım ve yerleşim masraflarını azaltır.
➤ Öğrenci, istediği bilgilere internet sayesinde herhangi bir yerden istediği zaman ulaşabilir.	➤ Öğretmenlerin dersler içeriklerini internet aracılığıyla istediği yerden istediği anda hazırlayabilmesini sağlar.
➤ Öğrencilerin ulaşım masraflarını ve bunun için gereken zamanı azaltır.	➤ Öğretmenler sınırsız sayıda öğrenciye aynı anda sanal ortamda ulaşabilir.
➤ Öğrenciler kendi durumlarına, ihtiyaçlarına ve ilgilerine uygun materyaller ile aktiviteleri internette araştırarak bulabilir.	➤ Öğretmenler internet sayesinde öğrencilere daha güncel ve daha güvenilir bilgiler sunar.
➤ Öğrenciler kariyerleri için gerekli olan interneti kullanmayı iyi bir şekilde öğrenirler.	➤ Öğretilenler içerik ve sunum açısından aynı ve tutarlıdır.
➤ Öğrenciyi kendi öğrenmesinde sorumlu kılar.	➤ Öğrencilere daha fazla zaman ayırabilir
➤ Öğrenciler sürekli iletişim kurmalarını ve pratik yapmalarını sağlar	➤ Öğretmenlerin aynı konuda farklı bilgiler vermesi ve bazı konuları yanlış ya da eksik öğretmesi gibi problemleri ortadan kaldırır.

(Başal ve Gürol. 2011. s.721)

Teknoloji sayesinde teorik bilgi sınıf ortamından çıkarak, Web 2.0 gibi çevrimiçi eğitimlerle elde edilmektedir (Alkayış, 2021). İnternet mekân olarak aynı yerdeki ya da farklı yerlerdeki birey ve grupların akıllı cihazlar (tablet, bilgisayar, telefonlar) aracılığıyla birbirine bağlanarak metin, görsel, grafik, ses gibi öğelerin paylaşıldığı elektronik ortamları ifade etmektedir (Akpınar, 2005). İnternetteki gelişim toplumları teknoloji temelli bir yaşam düzenine dönüştürmüştür. Gelişen bu yenilikler eğitim ortamında da Web 2.0 araçlarını kullanmayı da zorunlu hale getirmiştir. Teknoloji ile yetişen öğrenciler ödev, araştırma, eğlenme gibi ihtiyaç duydukları her şeyi internet

kaynakları aracılığıyla yapmaya çalışmaktadır (Ardıç ve Altun, 2017). Bu sebeple yaşadığımız teknoloji çağında ‘teknoloji’ eğitim için vazgeçilmez olmuştur. İnternet ve dijital teknolojilerde meydana gelen hızlı gelişim, son 10 yıl içerisinde çocukların sınıfta kullandıkları materyallerin değişiminden çok daha hızlı meydana gelmiştir. Çocukların öğrenme tarzları ve davranışları, bilgiye ulaşma şekli internet ile hızla değişmekte ve şekillenmektedir (Karabulut, 2015).

Sonuç olarak internet tabanlı öğrenme öğrenciye istediği yerde istediği etkinliği yapma, istediği konuyu öğrenme imkânı sunar. Öğrenci bu imkanlarla zaman ve mekânı kendi öğrenme planına göre ayarlayabilir, Öğrenmeyi kendi gereksinimine göre tasarlayabilir. Bilgiyi yapılandırarak dersin kalıcılığını da arttırabilir. Ayrıca öğrenci istediği uzmanlarla doğrudan iletişim kurma imkânına da sahiptir.

2.3. Sosyal Bilgiler Eğitimi ve Teknoloji

İlköğretim seviyesinde öğrencilerin hayata hazırlanmalarında kritik öneme sahip derslerden biri sosyal bilgiler dersidir (Akçalı ve Baş, 2020). Sosyal bilgiler dersi, bireyi içinde yaşadığı çağa en iyi şekilde hazırlamaya çalışmaktadır (Ünlüer, 2018). Günümüz çağında teknolojinin gelişmesi teknolojik araçların sosyal bilgiler dersinde kullanılması da zorunluluk haline gelmektedir. Sosyal bilgiler eğitiminde teknolojik araçların kullanımının önemli bir potansiyeli vardır (Berson, 2020).Örneğin çevrimiçi sınıflar, çevrimiçi haritalama araçları, bloglar, sosyal medya araçları ve diğer dijital araçlar sosyal bilgiler eğitimini geliştirmek için yeni imkânlar ve ders ortamları oluşturmaktadır (Tarman, Kılınç ve Aydın, 2019). Bu araçların sosyal bilgiler eğitiminde kullanılması sınıf ortamını ilgi çekici, zevkli ve renkli hale getirerek öğrenmede kalıcılık sağlanacaktır (Güleli, 2015).

Sosyal bilgiler ile ilgili Türkiye’de yapılan en geniş çerçeveli tanım 2005 yılında Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) komisyonu tarafından yapılan tanımdır (Tay, 2015). Sosyal bilgiler “*Bireyin toplumsal var oluşunu gerçekleştirebilmesine yardımcı olması amacıyla; tarih, coğrafya, ekonomi, sosyoloji, psikoloji, felsefe, siyaset bilimi ve hukuk gibi sosyal bilimleri ve vatandaşlık bilgisi konularını yansıtan; insanın sosyal ve çevresiyle etkileşiminin geçmiş, bugün ve gelecek bağlamında incelendiği bir derstir*” şeklinde tanımlanmıştır (MEB, 2005, s.9).

Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı’nın (SBDÖP) özel amaçlarından bir tanesi “*Bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini bilinçli kullanmaları*” şeklindedir (MEB, 2018, s.7).

Sosyal bilgiler dersi öğretim programının uygulanmasında; dikkat edilecek hususlardan birisinde de son yıllarda dijital teknolojide meydana gelen gelişmelere bağlı olarak vatandaşlık hak ve sorumluluklarıyla alakalı yeni durumların (dijital vatandaşlık, sosyal medya) ve dijital ortamda karşılaşılabilecekleri birtakım sorunların kimlik hırsızlığı, kişisel bilginin hızlılığı, siber dolandırıcılık, siber zorbalık vb.) varlığına değinilmiştir. Öğretim programı bu çerçevede öğrencilerin dijital vatandaşlık yeterliliklerini ders içi ve ders dışı etkinliklerle geliştirilmesini istemektedir (MEB, 2018). Ayrıca Sosyal bilgiler dersi öğretim programındaki 27 temel beceri arasında yer alan “yenilikçi düşünme”, “medya okuryazarlığı”, “değişim ve sürekliliği algılama”, “dijital okuryazarlık” gibi temel beceriler de bulunmaktadır (MEB, 2018). Bu beceriler Web 2.0 araçlarının da dahil olduğu eğitim ve teknoloji ilişkisinin, sosyal bilgiler dersinde de karşılığı olarak görülebilir.

Sosyal bilgiler dersi öğretim programında toplam yedi öğrenme alanı bulunmaktadır. Bunlardan bir tanesi “*Bilim, Teknoloji ve Toplum*” öğrenme alanıdır; “*Yenilikçi, eleştirel ve bilimsel düşüncenin bilim ve teknolojiadaki gelişmelerin temeli olduğunu; bilim ve teknolojinin gelişim sürecini, toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak teknolojiyi kullanma becerisi edinmeleri beklenmektedir. Teknolojilerin günlük hayatla ne derecede ilişkili olduğunu öğrenir*” (MEB, 2018, s.10).

Sosyal bilgiler derslerinde, beceri gerektiren bazı etkinliklerde ezbere dayalı ve sıradan öğrenme gerçekleştirilirken, teknoloji ile işlenen dersler karar vermeye ve problem çözme becerisine, veri toplama ve iletişim gibi üst düzey davranışların gelişimine daha çok katkı sağlamaktadır.

2.4. Web 2.0 Araçları

Web 2.0 terimi 2004 yılında O'Reilly ile Media Live International arasındaki beyin fırtınası oturumu sırasında ortaya çıkmıştır (O'Reilly, 2005). Web 2.0; bilgisayar endüstri bilgisini internet platformuna yönlendiren bir iş devrimidir ve bu yeni platformda önemli başarılar elde etme, kuralları anlama girişimidir. Ortaya çıkan bu girişimin en önemli noktası daha çok bireyin kullanmasıyla, daha iyisi olması için ağ etkisinden faydalanan yenilikçi uygulamalardır (O'Reilly, 2006). Web 2.0 araçlarının ve uygulamalarının temel gayesi, kullanıcıların teknik engeller olmadan içerikleri paylaşmasına, internetin iş birliği ve sosyal etkileşim potansiyellerinden faydalanmasına olumlu katkı sağlamaktır. Web 2.0; internet platformunu bilgilerin hazırlanıp iletildiği ve hazır bilginin doğrudan tüketildiği bir ortamdan çıkartıp, içeriğin katılımcılar ile üretildiği, paylaşıldığı, birleştirilip, transfer edildiği bir alana dönüştürmektedir (Horzum, 2010). Dijital çağdaki

öğrenciler geleneksel öğrenmenin yanı sıra web üzerinden eriştiği bilgileri keşfederek öğrenmektedirler (Brown, 2000). Yeni nesil öğrencilerinin dikkatini ve ilgilerini çekebilmek için gelişmekte olan farklı teknolojilerin eğitim ortamlarında kullanılması büyük önem arz etmektedir. Dijital bir öğretme ve öğrenme özelliklerine dayalı bir eğitimin gerekli olduğu söylenebilir (Klibavicius, 2014, s. 82). Web 2.0 teknolojisi, kullanıcıların pasif okuyucu rolünden kurtularak bilgiyi üretme, organize etme, değiştirme, çoğaltma ve paylaşma rolünü üstlenmelerini destekleyen araç, gereç ve ortamları ifade etmektedir. Web 2.0 teknolojisi ile kullanıcılar, aktif içerik oluşturma, oluşturdukları içerikleri paylaşma, fikirlerini çeşitli şekillerde ifade etme, kendilerine sunulan içerikte ve web sayfalarında düzenleme ve değişiklik yapma, mobil cihazları etkin bir şekilde kullanma ve bunlarla bağlantı kurabilme gibi işlemleri gerçekleştirmede daha hızlı ve daha etkilidir (Gündüzalp, 2022). Web 2.0 teknolojileri herhangi bir program, kod gerektirmemektedir. Kullanıcılarına çok fazla kolaylıklar sağlayarak işlemlerini daha işlevsel olarak gerçekleştirmelerini sağlayabilmektedir. Tim O'Reilly'ye göre ise Web 2.0 bilişim ve teknoloji sanayisinde ortaya çıkan bir etkili bir yeniliktir. Çağımızda bilişim ve teknolojinin hızlı bir şekilde büyümesi, ilerlemesiyle beraber klasik web anlayışı bir kenara bırakılarak daha çok kullanıcının aktif katılımının sağlandığı bir anlayışa geçiş yapılmıştır. Dijitalleşmenin kaçınılmaz bir sonucu olarak eğitim sistemi ile eğitim gören öğrencilerin, farklı yaş gruplarındaki gençlerin teknoloji ve sosyal medya yatkınlığı ile iş dünyasında aktif olacak bireyleri aynı oranda paralellik göstermektedir (O'Reilly, 2005).

Kütüphaneler artık sadece “tuğla ve harç”tan meydana gelen işletmeler olmaktan çıkmıştır. İnternet ve Web, zamana ve mekâna bağlı engellerini yok ederek 7 / 24 bilgi hizmetlerine erişimi olanaklı hale getirmiştir. Kütüphane hizmetleri teknolojik gelişmeler sayesinde fiziki mekânın dışına taşınmıştır. Örneğin, kullanıcıların dergilerden, kitaplardan faydalanabilmek amacıyla artık kütüphaneye kadar gitme zorunluluğu bulunmamaktadırlar. Masaüstü veya dizüstü bilgisayarlar ya da cep telefonları kullanılarak kütüphanenin web sayfasına kolaylıkla ulaşılabilmekte, ders ortamları buna göre düzenlenmekte, ulaşılacak istenen makale, müzik veya görüntü kolaylıkla indirebilmektedirler (Tonta, 2009). Bu teknolojik çalışmaların gelişmesi Web teknolojisine ve Web 2.0 kavramına bağlıdır. Tim O'Reilly, Web'i kullanıcılara çeşitli imkanlar sunabilen ve kendi verilerini kontrol etme fırsatı sağlayabilen bir “ortam” olarak görmektedir. “Web 2.0” kavramını bir dizi ilke ve uygulama şeklinde tanımlamaktadır.

O'Reilly'e göre Web 2.0; ortam olarak Web'i kullanma, kullanıcıların katılımı ile ortak zekadan faydalanma, etkin ve karıştırılabilir veri kaynakları meydana getirme, paket yazılım hizmetleri yerine hafif programlama modellerini kullanma ve kullanıcıların kazanabileceği zengin bir deneyim oluşturma şeklinde bazı özelliklere sahiptir (O'Reilly, 2005).

Eğitim araçlarının günümüz teknolojisiyle yeniden yapılandırılması ya da tasarlanması öğretim ortamlarının ve eğitimin niteliğini artırması açısından oldukça önemlidir. Ekonomik olması, hedef kitleye uygun olması açısından Web 2.0 araçları eğitimde alternatiflik oluşturmakta ve kullanıcılara birçok yeni fırsatlar sunmaktadır. Bu fırsatlar; hazır bulunuşluk, değişiklik, kullanıcının oluşturduğu içerik ve sosyal katılımdır (Baran ve Ata, 2013). Öğrenciyi derste aktif kılan, öğrenme sürecinde aktif yaşantı fırsatı sunan web 2.0 uygulamaları eğitimde öğretmenin merkezde olduğu konumdan öğrencinin aktif olmasını sağlayan sürece geçişi sağlamıştır. Yapılandırmacı eğitim anlayışı ile hazırlanan yeni öğretim ortamlarında bilgi ve iletişim teknolojilerinin önemli aracı olan Web 2.0 uygulamaları aktiflik yanında yapılandırmacı anlayışı desteklemektedir (Gündüz, 2007).

Web 1.0'a göre Web 2.0 araçları çağa, gelişmiş ve güncel teknolojiye daha yakındır. Gelişen teknolojiyi ve hızını düşündüğümüzde Web 1.0'ın zaten yeterli olmadığı ve içinde bulunulan çağı karşılamadığı açıkça görülmektedir.

Tablo 2.3 Web 1.0 ve Web 2.0 karşılaştırması

Web 1.0	Web 2.0
Online reklam verme imkânı sağlayan DoubleClick gibi platformlar	Site içeriği ile ilgili reklam veren Google Adsense gibi platformlar.
Dijital görüntü hizmeti sunan Ofoto gibi yazılımlar. Değişikliğin yapılamadığı ansiklopedik siteler (Britannica Online)	Kullanıcıların fotoğraf paylaşabildiği Flickr gibi siteler. Üyelerin ekleme ve düzenlemeler yaparak katkı sunduğu bilgi paylaşımında bulunan Wikipedia benzeri siteler
Kişisel web siteleri	Kişisel web siteleri

(O'Reilly, 2007, s.18)

Web 1.0 tekli bilgi oluşturma ve paylaşımına dayalı, kişilerin etkileşime giremediği sadece bilgi amaçlı, durağan bir yapıya sahiptir. Web 2.0 ise karşılıklı iletişim imkânı sağlayan teknoloji ağıdır. Web 2.0 araçları eğitim ortamlarından bilgiyi üretme, düzenleme ve paylaşmada kolaylık sağlayabilme, eş zamanlı olarak birlikte çalışma yapabilme, etkileşimde motivasyonu ortamlarında sağlama, öğrenme ortamını eğlenceli hale getirebilme gibi ortamlar sağlamada kullanılabilmektedir. Web 2.0 araçları ile video,

ses, resim, grafik, yazı yapıları kullanılarak iletişim ve etkileşimi çok yönlü ve etkin hale getirebilmektedir (Gündüzalp, 2022).

Tablo 2.4 Web 1.0 ve Web 2.0 araçlarının Özellikleri

Web 1.0	Web 2.0
Durağan içerik vardır. İçerik odaklıdır.	Dinamik içerik vardır. Etkileşim odaklıdır.
Mesaj e-posta yoluyla iletilir.	RSS yoluyla bilgi aktarılır.
İçerik üretilir ve belirli ilkelere göre düzenlenir.	Bloglar, wikiler, sosyal medya gibi katılımlı sitelerde içerik üretilir.
Teknoloji kontrolünde bilgi teknolojileri dayatılır.	Yeni teknolojilerin bireysel kullanımı ve içeriğin oluşturulması söz konusudur.
Bilginin aranması ve göz atılması söz konusudur.	Bilgi yayınlanır ve yapılandırılır.
Akışın takip edildiği yani transaksyonel bir etkileşim söz konusudur.	Folksonomi yer almaktadır.
Herkes için tek bir uygulama söz konusudur.	Bireysel ve sohbet odaları uygulamaları söz konusudur.

(Horzum, 2010, s. 606)

Web 1.0 ile 2.0'ı birbirinden farklılaştırandaha birçok özellik bulunmaktadır. Web 1.0'ın temelinde teknik bilgiye sahip bireyler tarafından siteye yerleştirilen bilgiler bulunmaktadır. Burada yer alan bilgiler dünyanın her yerinden herkese açık halde bulunmaktadır. Geliştirilen web sayfaları durağandır. Bu sayfaların bir çoğunda renklilik yer almaktadır ancak çok az hareket vardır. Web 2.0'da ise bilgiler genel kullanıcılar tarafından doğrudan gönderilmektedir. Bu bilgilerin ardından sayfalara dönüt, bağlantı içeren öğeler ve aynı zamanda kullanıcılar tarafından açıklama yazılabilirlik gibi özellikler yer almaktadır (Caladine, 2008). Bu özellikler sayesinde web 2.0 kullanıcıları herhangi bir teknik bilgiye gerek olmadan web sayfasını düzenleyebilen, geliştirebilen, uygulayabilen kişilere dönüşmektedir.

Web 2.0 araçları içinde bulunduğumuz teknoloji çağında eğitim sisteminin önemli bir unsuru olmaya başlamıştır (Akçay ve Akif, 2010). Eğitimin her bir kademesinde belirlenen amaç ve hedeflere ulaşmak için de Web 2.0 araçlarından etkili bir şekilde yararlanılmaktadır. Bunun birçok örneği mevcuttur. Örneğin sosyal ağlar, eğitimde bilgiyi paylaşma, bireysel içerikler oluşturma ve bu içerikleri geliştirme, öğrenenlere destek sağlama, iletişim becerilerini geliştirme, e-öğrenme ortamlarında öğrenme grupları oluşturma ve öğrenciler arasında iş birliği sağlama, ilişkiler kurup bunları geliştirmek amacıyla da kullanılmaktadır (Sanchez-Franko, Angel ve Martin-Velicia,

2011). Web 2.0 teknolojileri ile zenginleştirilmiş öğretim ortamlarında öğrencilerin aktif bir şekilde katılım sağlaması desteklenerek ders içerikleri oluşturma, içeriklerde değişiklikler yapma, denetim sağlama işlemleri yapılarak sosyalleşme sağlanabilmektedir (Horzum, 2007). Web 2.0 teknolojilerinin son dönemlerdeki değişim ve gelişim süreci eğitimin birçok kademesinde çeşitli amaçlar için kullanılmaktadır. Web 2.0 teknolojisi ile eğitimdeki tüm kademelerde öğretmenlerin zamana ve mekân sınırı olmadan etkileşimli bir öğrenme deneyim ve ortamına sahip olmuşlardır (Barlow, 2008). Web 2.0 araçları işlemleri gerçekleştirilerek sosyalleşme öğrencilerin kendi öğrenme yapılarıyla, kendi öğrenme hızlarında ve çağdaş yöntemlerle ve yapılandırmacı yaklaşımlarla öğrenmelerine imkân sunmaktadır (Kalay ve Sarsar, 2020). Web 2.0 ile kullanıcılara yaparak yaşayarak öğrenme imkânı sunması, öğrencilerin mevcut bilgileriyle yani fikirlerini bağdaştırarak yeni anlamlar oluşturmaları, bu araçların modern eğitim sisteminin merkezinde olan yapılandırmacı yaklaşım ile uyumlu olduğunu göstermektedir (Arslan, 2007, s. 46; Dede, 2008, s. 81). Web 2.0 araçları kullanılarak gerçekleştirilen öğrenme ortamında öğretmenler öğrencilerin belirli kavram ve var olan problemleri nasıl yapılandığı ve çözüme ulaştığı öğretmenler tarafından izlenebilmektedir (Horzum, 2010).

Teknolojinin eğitim-öğretim sürecinde yer alan faaliyetlerinde kullanılması, öğrenenlerin dersi anlama kapasitelerini artırır. Oluşturulan öğrenme ürünleri ile her öğrencinin bilgiye ulaşabilme imkanını artırır, öğrenci başarılarının tarafsız bir şekilde ölçülüp değerlendirilmesini olanaklı hale getirir, öğrencilere bireysel imkanlar sunar, öğrencilerde edinilen bilgiyi unutma oranını azaltır, yenilikçi öğretim ortamı ve koşulları hazırlayarak öğrencileri güdüler, öğrencilerde motivasyonu artırarak öğrencileri öğretim etkinliklerine katılmaya özendirir ve bireylere yaşam boyu eğitim imkanları sunar (Alpar, Batdal ve Avcı, 2007).

İnternet teknolojileri sürekli bir şekilde gelişim göstermektedir. Günümüzde büyük bir kitlenin elinde internete bağlı en az bir cihazı bulunmaktadır. İnternetin bu şekilde yaygınlaşması Web 2.0 araçlarının kullanım oranının arttırmasını sağlamıştır. Konu ile ilgili yapılan çalışmalarda da öğrenciler yaparak yaşayarak öğrenme sürecinin bir parçası olup bilgiyi yapılandırmıştır. Web 2.0 etkinlikleri öğrenciler için daha eğlenceli yeni bir ortam sağlamıştır. Hem öğrenmenin hem eğlenmenin yolunu açmıştır. Web 2.0 araçları kullanarak öğrenciler etkinlikler geliştirmişler ve ortaya bir ürün çıkarmışlardır. Ayrıca öğrenciler bilgiyi yapılandığı için sürecin bir parçası olmakta, öğrenmeyi

içselleştirmektedir. Schank (1995)'e göre öğrenmeyi kolay hale getirmenin en basit yolu yaparak yaşayarak öğrenmektir. Eğitim süreçlerinin gerçek yaşamda olduğu gibi yansıtılması, önemsenmesi ve uygulanması gerekmektedir. Schank'ın vurguladığı gibi uygulanan etkinliklerin mümkün oldukça hayatın içinden seçilmesi ve öğrencilerin hepsine yaparak yaşayarak öğrenme imkanlarını sunması önem arz etmektedir. Öğrenmeyi öğrenebilmenin adımlarından biri olan bu öğrenme ilkesi öğrencilerin öğrenmekten zevk almalarını sağlamaya, motivasyonlarını üst düzeyde arttırmaya ve öğrenmenin bilincinde olarak sorumluluğunu almalarına yardımcı olabilir (Schank, 1995). Web 2.0 araçlarının eğitimde kullanılması, öğrencilerin problem çözme, eleştirel ve yaratıcı düşünme gibi üst bilişsel becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır (Webb, 2005).

Web 2.0 kavramının kullanıcılara imkân sağladığı birçok özellik vardır. Web 2.0 da her şey kullanıcı odaklıdır. Kullanıcıların daha etkin olması amaçlanmakta, bilgiyi oluşturmada ve paylaşmada kullanıcılara imkanlar tanınmaktadır. Ara yüzler etkileşimli ve kolay kullanılıp sosyal platform oluşturma olanağı sunmaktadır. Ayrıca web 2.0 durağan olan her yapıyı, bilgiyi dinamik hale getirerek değişim ve gelişimlere açık bir uygulamadır (Çekinmez, 2009).

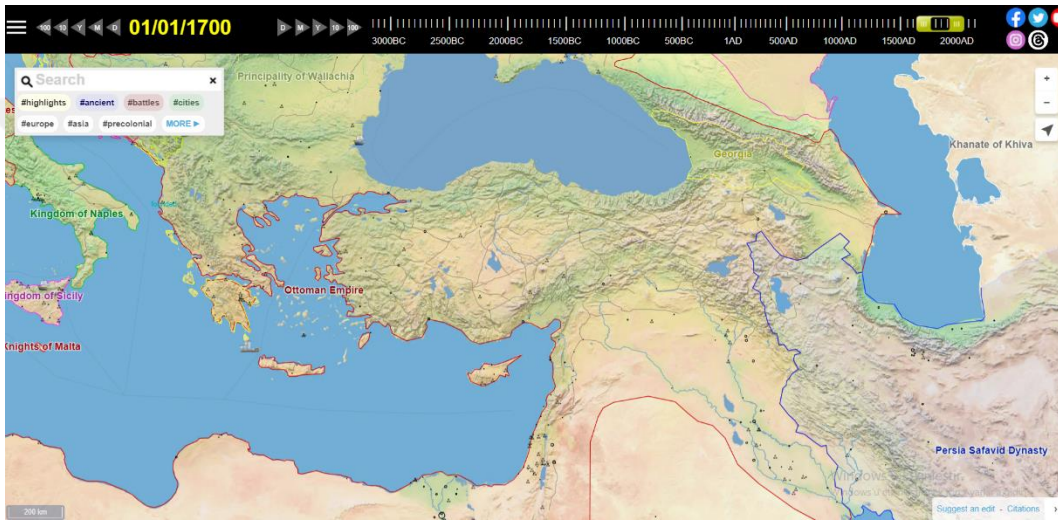
Genel olarak değerlendirildiğinde, Web 2.0 uygulamalarının öğrencilerin bulunduğu dijital çağa uygun olduğu, öğrenenlerin aktif olarak eğitim sürecine katılmasını sağladığı ve yenilikçi olduğunu söyleyebiliriz. Bu sebeple Web 2.0 teknolojileri günümüz modern yapılandırmacı eğitim sistemimize öncülük etmektedir.

2.4.1. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kullanılabilecek Web 2.0 Araçları

Günümüzde öğretimde kullanılabilecek teknolojilerden en verimli olanların Web 2.0 teknolojileri olduğu söylenebilir. Kullanıcıların kendilerine içerikler oluşturarak Web 2.0 araçlarının eğitim-öğretimde ve ölçme ve değerlendirmede kullanılması, öğrenme ortamlarını öğrenci merkezli, katılımcı, üretici, dikkat ve ilgi çekici hale dönüştürmektedir. Sosyal bilgiler dersine bu yeni teknolojilerin verimli bir şekilde entegre edilmesi önemli bir hale gelmiştir (Aksin, 2010). Web 2.0 teknolojisinin eğitime sunmuş olduğu katkılar göz önüne alındığında bu teknolojilerin iletişim ve iş birlikli öğrenme ortamlarını desteklediğini, grupla çalışma imkânı oluşturarak dersleri daha eğlenceli hale getirdiği görülmektedir.

2.4.1.1. Runnig Reality

Running Reality, öğrencilerin ve tarihe ilgi duyan herkes için tarihe erişebilir ve ilgi çekici bir noktaya getirmek için insanlara Dünya tarihi modeli sunan bir uygulamadır. Running Reality, MÖ'den günümüze kadar herhangi bir tarihte herhangi bir yere gitmenize imkanlar sağlayan ve sokak düzeyinde tarihi keşfetmenize izin veren bir harita aracıdır. Bu harita aracı sayesinde seçilen tarihteki devlet ve şehirler görülebileceği gibi, gemileri ve orduları da döneme ait görselleri ile görebilirsiniz. Kasabalar seçilen tarihler ilerledikçe büyüyebilir, gemiler denizleri keşfeder ve orduların savaşları görülebilir (Running Reality, 2023).

Şekil 2.1 Running Reality sayfasından bir görünüm

Running Reality ile tarihte herhangi bir yılda veya günde, hangi ülkeler hakimiyet sürmüştü rahat bir şekilde görülebilmektedir. M.Ö. 3.000 yılından günümüze kadar dünya üzerinde hüküm sürmüş olan topluluklardan ülkelere kadar birçok tarihi özellikleri öğrenebiliriz. Running Reality'nin istenilen herhangi bir tarihte yaşayan devletleri gösterebilmesi açısından sosyal bilgiler dersinde özellikle "kültür ve miras" öğrenme alanına yönelik kazanımlarda etkili bir şekilde kullanılabileceği söylenebilir.

2.4.1.2. eStory

eStory, istenilen herhangi bir olay, kişi veya zamanla ilgili kronolojik tarih şeridinin oluşturulabileceği bir araçtır. eStory ile görselleştirilmiş bir zaman şeridi oluşturulabilir ve yapılan zaman şeridi diğer kullanıcıların görebileceği şekilde paylaştırılabilir (About-eStory, 2023).

eStory ile bir zaman şeridi yapılabilir. Öğrenciler tarihi çalışma yaparken hem de teknolojik araçların öğrenmedeki rolüne yönelik yaratıcı düşünceler geliştirebilir.

Böylelikle öğrencinin zaman ve kronolojiyi algılama becerisi gelişebilmektedir. Tarihi zamanı algılayan öğrencilerde empati yapabilme becerisi de gelişmektedir. Öğrenciler bilgiyi yapılandırarak aktif olarak süreçte yer alabilmektedir.

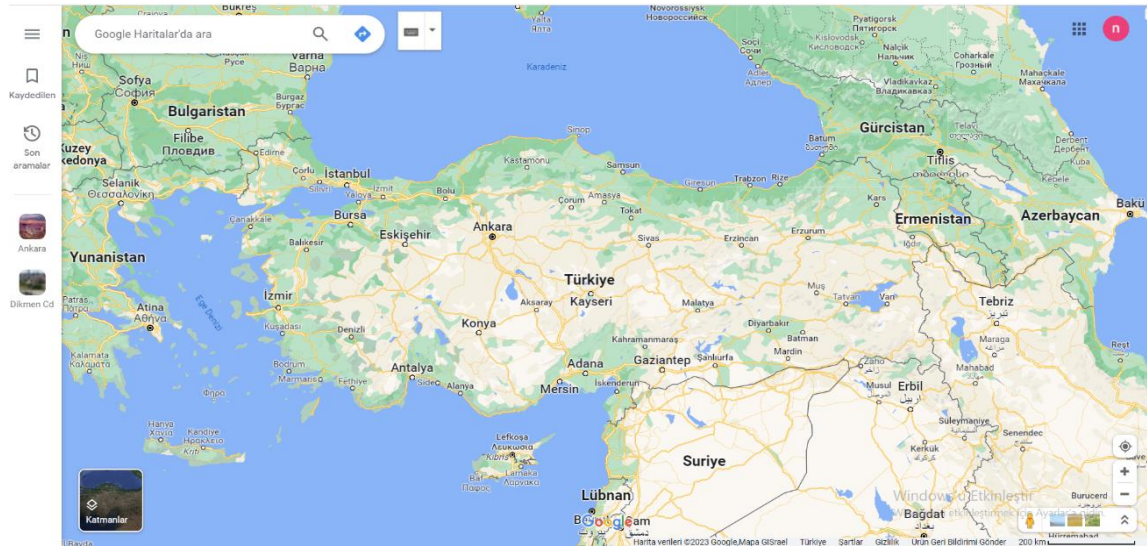

Şekil 2.2 eStory giriş ekranı

2.4.1.3. Google Earth

Google Earth, dünyanın en ayrıntılı yerküre haritasını kullanıcılarına sunan bir programdır (Earth-Google, 2023). Coğrafya ve sosyal bilgiler öğretmenleri tarafından benimsenen derslerde kolay uygulama imkanına sahip, güçlü görsellikleri bünyesinde barındıran ve eğlenceli etkinlik unsurlarını içeren teknolojilerden biridir (Patterson, 2007). Geleneksel eğitimden yapılandırmacı eğitime geçilmesiyle Google Earth uygulaması kullanılarak yapılan öğretimin en önemli özelliği değişim konusunda öğrencilerin mekânsal düşünme becerilerinin gelişmesine imkân sağlayarak görsel zekaya yön vermesidir (Bodzin, 2010). Google Earth'a internet aracılığıyla kolayca ulaşabilir, hikâye ve haritalar oluşturabilir, oluşturulan haritalar üzerinde kullanıcılar çizimler yapabilir, yerkürede herhangi bir noktaları işaretleyerek projeler oluşturabilir. Oluşturulan projeler daha sonra farklı kullanıcılar ile paylaşılabilme imkânı sunmaktadır (Earth-

Google,2023).

Şekil 2.3 Google Earth Ekranı

Türel ve Demirkaya (2020), Google Earth’ün sosyal bilgiler dersinde başarı ve tutumlara etkisi üzerine bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda Google Earth kullanımının öğrencilerin akademik başarısını anlamlı ölçüde artırdığı, öğrencilerin tutumları üzerinde ise anlamlı bir etkisinin olmadığı sonucunu elde etmiştir. Bu çalışmanın sonucunda Google Earth ‘ün akademik başarıyı arttırması sebebiyle başta sosyal bilgiler dersinde aktif olarak kullanılabileceği öngörülmektedir.

Google Earth uygulamasının sosyal bilgiler dersinde coğrafya konularını içeren “İnsanlar, Yerler ve Çevreler” öğrenme alanı başta olmak üzere diğer öğrenme alanında da kolaylıkla kullanılabileceği söylenebilir. Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilerin yaş düzeyi incelendiğinde öğrencilerin bilişsel gelişimi somut işlemler dönemindedir. Coğrafi konuların ya da gidip yerinde görülme imkânı olmayan yerlerin öğrenme ortamına taşınmasında öğretmene ve öğretim teknolojilerine önemli görevler düşmektedir (Öğütveren, 2014). Öğretmenler öğrencilerden ülkemizdeki eski yerleşim yerleri ve tarihi yerler hakkında proje ödevi verebilir. Öğrenciler de bu Web 2.0 aracı ile eski yerleşim yerlerinin konumunu görebilir ve hakkında bilgi sahibi olabilir.

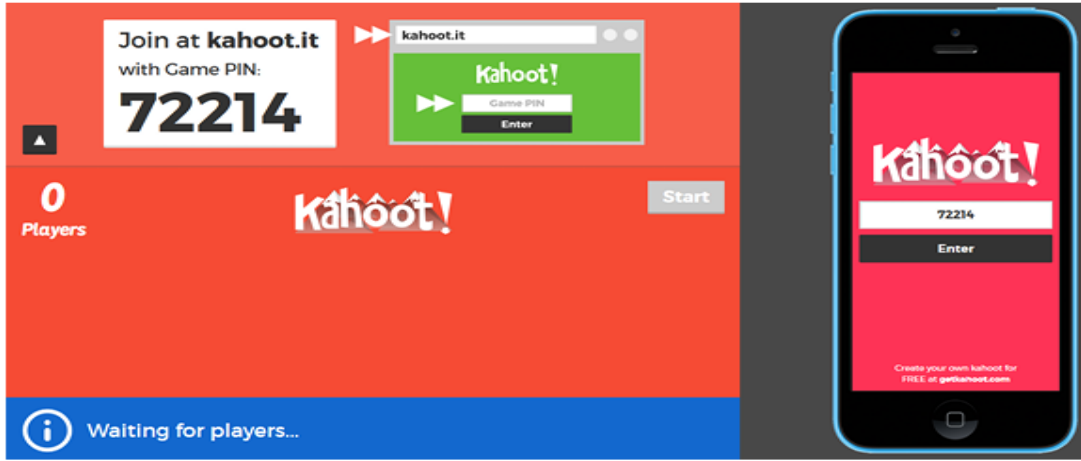
2.4.2. Eğitimde Kullanılan Başlıca Web 2.0 Uygulamaları

Araştırmada kullanılan Khoot, Padlet, Learningapps, H5P araçları konu ve kazanıma uygun olarak seçilip, bu araçların özellikleri bu başlık altında incelenmiştir.

2.4.2.1. Kahoot

Kahoot, ücretsiz ve oyun tabanlı bir öğrenme platformudur. Kahoot ile yer ve zamandan bağımsız olarak dünyanın herhangi bir yerinde bulunan kişilerle yarışmalar oluşturulabilir, herhangi bir konu hakkında öğrenmelerini kolaylaştırabilirsiniz (Çetin, 2018).

2012’de Johan Brand, Jamie Brooker ve Morten Versvik tarafından oluşturulan bu platform 2013 herkesin erişimine açılmıştır. Kahoot, öğretmen ve öğrenciler başta olmak üzere uygulamayı kullanmak isteyen herkesin çoktan seçmeli, eşleştirmeli test ya da anket hazırlayabilecekleri kullanışlı, basit bir dijital platformdur. Hazırlanan sınavlara öğrenciler ister bireysel olarak isterlerse grup hâlinde katılabilmektedirler. Kahoot platformunda hazırlanan sorulara akıllı tahta gibi ana ekrandan kolaylıkla erişilebilmekte ve cevaplar akıllı cihazlardan verilmektedir.

Şekil 2.4. Kahoot ekranı

Şekil 2.5 Kahoot uygulama ekranı

Kahoot 'un özelliklerinden bir diğeri, bu platformda soruların görsellerden veya videolardan oluşturulabilmesidir. Kullanıcı bilgisayarından görseller yüklenebilir, videolar da YouTube'dan kopyalanan linklerle hazırlanabilir. Seçilen video üzerinde izletilmesi planlanan bölümün seçimi de yine bu platform üzerinden yapılabilmektedir. Öğrencilere sorulacak soruların cevaplanabilme sürelerinde farklılıklar yapılabilmektedir. Etkinliklere başlamadan önce akıllı cihazlara Kahoot uygulamasının yüklenmesi veya [https://kahoot. it/](https://kahoot.it/) adresi üzerinden giriş yapılması gerekmektedir. Ana ekrana gelen pin kodu ile her öğrenci akıllı cihazlara giriş yapıp, soruları cevaplamaya başlayabilmektedir. Bireysel oyunlarda öğrenciler isimlerini yazıp bir rumuz oluşturabilir. Grup oyunlarında ise takım adı yazıldıktan sonra her grup üyesi rumuz kullanabilir veya kendi ismini yazabilir. Kahoot her açıdan öğrencileri tek tek analiz edebilir durumdadır. Sorulara doğru yanıt vermek önemli olsa da hızlı cevap vermek de çok önemlidir. Öğrencilerin doğru cevap sayısı eşit olduğunda sorulara daha hızlı cevap veren öğrenci diğerlerinden fazla puan almaktadır. Sorular bireysel olarak çözülürken öğrencinin gerçek adını yazmak yerine herhangi bir rumuz kullanması, öğrenciyi hata yapma korkusundan veya herhangi bir çekince duymasından alıkoymaktadır. Bu durum öğrencilerde soruları cevaplarken özgüvenini arttırabilmektedir. Program sahip olduğu özellikleriyle ölçme ve değerlendirme sürecini oyuna dönüştürmekte ve sınıfta soru çözmeye hevesli öğrencileri özgüven olarak desteklemektedir. Böylece öğrenciler hem eğlenerek öğrenmekte ve hem de kendine güvenen bireyler ortaya çıkmaktadır. Kahoot üzerinden hazırlanan soruların formatı ve sayısı tamamen yarışmayı hazırlayan kişiye bağlıdır. Hazırlanan sorulara çeşitli görseller eklenebilir. Kahoot dersin bitiminde değerlendirme aşamasında öğrencilerin öğrenme düzeylerini ölçmek için uygulanabilir. Kahoot uygulaması ile tüm sınıfın katıldığı yarışmalar düzenlenerek sınıf içerisinde tatlı bir rekabet ortamı sağlanabilir (Kahoot, 2023).

Çetin (2018), dijital değerlendirme aracı olarak Kahoot'un ilkokulda uygulanabilirliğini incelediği araştırmasında öğrencilerin derse motivasyonunu ve derse olan katılımını arttırdığı sonucuna ulaşmıştır. Web 2.0 teknolojisi ile yapılan etkinlikler derslerdeki kaliteyi arttırarak etkili öğrenmeyi gerçekleştirebilmektedir. Sınıfta eğlenerek öğrenme imkânı sunan kahoot web 2.0 aracı ile öğrencilerin derse aktif katılımları sağlanmakta, özgüvenlerini arttırdığı da söylenebilmektedir.

2.4.2.2. Padlet

Padlet dijital duvar olarak bilinen bir Web 2.0 aracıdır. Dijital pano olduğu düşünülebilir. Ders sırasında ve ders dışında beyin fırtınası yönteminin en iyi şekilde uygulanacağı bir Web aracıdır. Padlet ile sınıfta bir tartışma başlatılabilir hem öğrenciler hem de öğretmen arasında etkili iletişim sağlanabilmektedir. Padlet öğrencilere bilgi paylaşmanın en güzel yoludur. Padletle dersteki konuların öğrenme materyali olabilecek birçok şeyi internet üzerinden paylaşmak mümkündür; video, resim, Word, powerpoint dosyaları paylaşmaya imkân sağlanmaktadır. Öğretmen, Padlet üzerinde bir problem belirleyip sınıfa tartışmaya açabilir, öğrenciler de ona katılabilirler. Böylece sınıfta daha yapılandırmacı ve etkileşimli bir ortam oluşmaktadır (Başkaya ve Tursunovic, 2007).

Şekil 2.6 Padlet ekranı

Şekil 2.7 Padlet uygulama ekranı

Öğrenciler öğretmen tarafından yapılan paylaşımların altına yorum ekleyebilir başka bir deyişle diğer öğrencilerin düşüncelerinden haberdar olurlar. Öğretmen de bu paylaşılan yorumlar üzerinde öğrencilerinin eksikliklerini düzeltme imkânına sahiptir. Kullanıcılar padleti kendileri için sunum hazırlamak ve sunmak için de kullanılabilir.

Padlet'in kullanım yapısı karışık değildir. Her kullanıcı tarafından elektronik cihazlarına da indirilebilen bir uygulamadır. Web'e "Padlet" yazılıp Padletin web sitesine erişim sağlanabilir, Google Play Store veya Apple Store'den akıllı telefonlara ya da tabletlere "Padlet uygulaması" indirilebilir. Kişisel mail adresiyle veya facebook hesabıyla Padlet' kaydolunur.

Padlet, öğretmenlerin öğrencileriyle internet aracılığıyla etkileşime geçip sınıflardaki klasik panonun dijital halini oluşturma ve paylaşma imkânı tanıyan bir Web 2.0 aracıdır. Oluşturulan dijital panoya fotoğraf, animasyon, video, oyun, Word ve PowerPoint dosyası gibi pek çok dijital içerikler ya da internet ortamındaki herhangi bir bağlantı eklemesi yapılabilir ve bu materyaller istenilen kişiler ile paylaşılabilir (Padlet, 2023). Padlet uygulamasında Türkçe dil seçeneği kullanıcılara sunulmuştur. Palette öğretmenin yaptığı etkinliklerin paylaşımlarını öğrencilerin görebileceği gibi öğrenciler de birbirlerinin paylaştıklarını görerek yorumlarda bulunabilir farklı görüşleri de analiz edebilirler. Bu araçla etkili bir iş birlikçi öğrenme ortamı ortaya çıkar. Farklı görüş açılarını da

görebilirler. Yani Padlet, etkili bir iş birliği olan öğrenme ortamına imkân veren bir web 2.0 aracıdır. Padlet eş zamanlı olarak birçok kişinin online olarak çalışabilmesine imkân vermesi avantajı ile öğretmenin ders ortamını sınıf dışı etkinlik alanına dönüştürmesine ve öğrenmenin dersi sınıf dışına taşınması öğrencilerin öğrenmeye yönelik isteklerine katkı sağlayarak derse karşı tutumlarını da olumlu yönde etkilemektedir. Sonuç olarak Padlet, öğrencilere gerçek zamanlı sınıfta etkin katılım fırsatı sağlarken diğer yandan da işbirlikçi akran öğrenme ve öz-değerlendirme için fırsatlar sağlamaktadır.

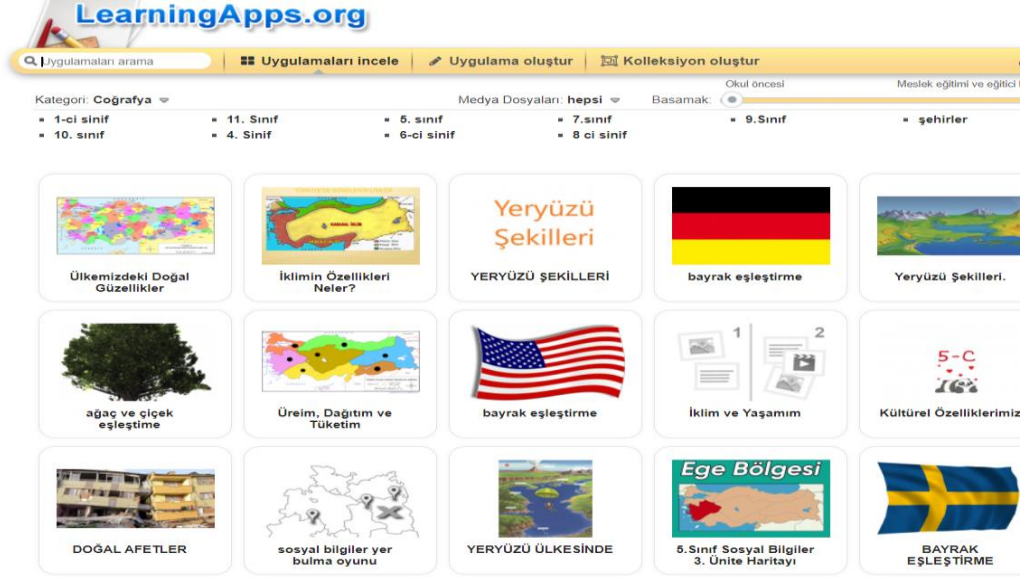
2.4.2.3. LearningApps

Web 2.0 araçları, birçok özelliğinin yanında bilgi paylaşımını, eş zamanlı çalışabilirliği ve bireylerin arasındaki iş birliğini karşılıklı güvence altına alarak tasarlanmış yeni nesil web hizmetlerdir (Faboya ve Adamu, 2017). Bu araçlar sayesinde kullanıcılar çevrimiçi ortamda etkin olmakta, bilgiye ulaşmakla kalmayıp bilgiyi üretip yapılandıran konuma da ulaşmaktadırlar. LearningApps ile çeşitli iş birlikçi paylaşımlar ile ortak etkinliklerin düzenlenebildiği ve oluşturulan bilginin daha çok insanla paylaşarak etkileşime geçip, yeniden yorumlanabildiği çevrimiçi bir ortamdır.

Web 2.0 araçları sosyal yazılımlar şeklinde adlandırılır ve web okurluğundan web okuryazarlığına dönüşebilmeyi sağlar. İnternet hazır bilgilerin gönderilip tüketildiği bir ortam olmaktan çıkıp, içerik kısmının katılımcılar ile birlikte üretilip, yeniden yapılandırıldığı, paylaşıp başkalarına transfer edildiği bir platforma dönüşmüştür (Horzum, 2010). Web 2.0 platformları (Elmas ve Geban, 2012) tarafından kullanım alanlarına göre sekiz bölümle sınıflandırılmıştır:

1. İçerik Yönetim Sistemleri
2. Çevrimiçi Toplantı
3. Çevrimiçi Depolama ve Dosya Paylaşım Platformu
4. İnteraktif Sunum Araçları
5. Çevrimiçi Anketler
6. Kavram Haritası ve Çizim Araçları
7. Animasyon ve Video Oluşturma
8. Kelime Bulutları Oluşturma

Son zamanlarda özellikle online saklama ve dosya paylaşımı ile interaktif sunular ile Web 2.0 araçları eğitim ortamlarında çok kullanılan bir teknoloji durumuna gelmiştir. LearningApps'ta hem eğitimciler hem de öğrenciler kendi içerikleri oluşturabilir, bu içeriklerin üzerinde kendi öğrenmelerine göre değişiklikler yapabilirler.

Şekil 2.8 LearningApps ekranı

Şekil 2.9 LearningApps uygulama ekranı

Teknoloji hayatın içinde fazlasıyla yer aldığı için eğitimin bu gelişimin dışında kalması olanaksızdır. 2000 yılı sonrasında doğan kişilerin teknoloji ile ilişkisi çok fazladır. Böylelikle teknolojinin gelişmesiyle yeni nesil gençliğin eskiye oranla teknolojik gelişmeleri daha çok takip ettiği ve eğitim öğretim ortamlarına aktardığı söylenebilir. Bu sebeple Web 2.0 araçlarının, hızlı ve kolay erişimi, farklı içeriklerden oluşması, ucuz olması ve yeniliğe açık olması (Grosseck, 2009) gibi avantajları eğitim sürecinde tercih

edilmektedir. Eğitim öğretimde işbirlikçi materyalleri kullanmak ve sürece katkı sağlamak için bu materyallerden fayda sağlamak artık bir zorunluluk olmuştur. Byrne (2009) buna neden olarak Web 2.0 araçlarının eğitsel boyuttaki verimlilik, öğrenme, isteklendirme ve öğrenmeyi öğrenme gibi katkılarını göstermektedir.

LearningApps eğitim sürecini kolaylaştırması ve işbirlikçi öğeleri içerdiği için eğitimde faydalanılabilecek bir uygulama olarak öne çıkar. LearningApps, kullanımı ücretsiz olan ve hazır şablonlardan faydalanılabileceği gibi kişilerinin kendilerinin de içerikler üretip oluşturabileceği bir uygulamadır. LearningApps'ın gayesi, derste sıklıkla tercih edilen medya içeriklerine ek olarak videoların kullanımını giderek artırmaktır. Bulmaca ve alıştırma gibi yaygın ve farklı türlerine ek olarak bu uygulamada geliştiriciler tarafından sürekli olarak geliştirilen yaklaşık yirmi farklı görev türü vardır. Yapılandırmacı öğrenme noktasında, kullanıcılar ders ortamında konuyu daha iyi anlamak ve tekrarlamak için kendilerine görev alanları yaratabilirler. LearningApss'ta eğitimciler ve öğrenciler baştan içerik ve bu içeriklerde farklılıklar meydana getirebilmektedir. Bu şekilde öğrencilerin derse katılımı artmaktadır. Örneğin dersle ilgili videolar herhangi bir yerde durdurulup fikir üretilmesi amacıyla soru oluşturulabilir ya da sorulabilir ya da başkaca sorumluluklar verilebilir. Bu sayede öğrenciler bir videonun içerik kısmına dahil olması sağlanabilmektedir. LearningApss'ta öğrenme modülleri, farklı öğrencilerin katılımıyla birlikte rekabete dayalı olarak eğlenceli bir şekilde ders ortamlarını da sunmaktadır. Nitekim bir sosyal bilgiler öğretmeni LearningApss'ta Türkiye'deki iklimler üzerine küçük bir öğrenme ortamı oluşturarak haritalar üzerinde değişiklikler yapabilir, öğrenciler de yapılan değişikliklere müdahale ederek herkes tarafından yapılan değişikliğin görülmesini sağlayabilir. Bu Web 2.0 araçlarının derste kullanımı aracılığıyla öğrencilerin hem konuyla ilgili tekrarlar yapıp aktif kullanımı sağlanmakta hem de eksik kalan noktalar belirlenerek çözümlenmeye çalışılmaktadır. Böylece dersin öğretimi tamamlanmış, çocuk dersi içselleştirebilmiştir. Ancak en önemli noktalardan biri dersin öğrenciler için sıradanlıktan uzaklaşıp aktiflik göstermesidir, yapılan çalışmalar eğlenceli oyunlar ve içerikler ile yapılırsa öğrencilerdeki istek ve motivasyon üst düzeye çıkmaktadır (Gassar ve Jank, 2010). İşlenen dersin ve konunun öğretimi öğretmenler için daha kolay, öğrenciler için daha kalıcı ve başarılıdır. Bireyin temel dil gelişiminin orantılı bir biçimde gelişmesinde ve üst düzey düşünme becerileri, yaratıcılık kazandırılmasında, konu ve ünitenin anlaşılmasında yapılan çalışmalar önemli bir yer

tutmaktadır. Yapılan etkinliklerle pekiştirme çalışmaları sayesinde öğrenmenin kalıcılığı artmakta, dersin işlenmesi daha zevkli hale gelmektedir.

2.4.2.4. H5P

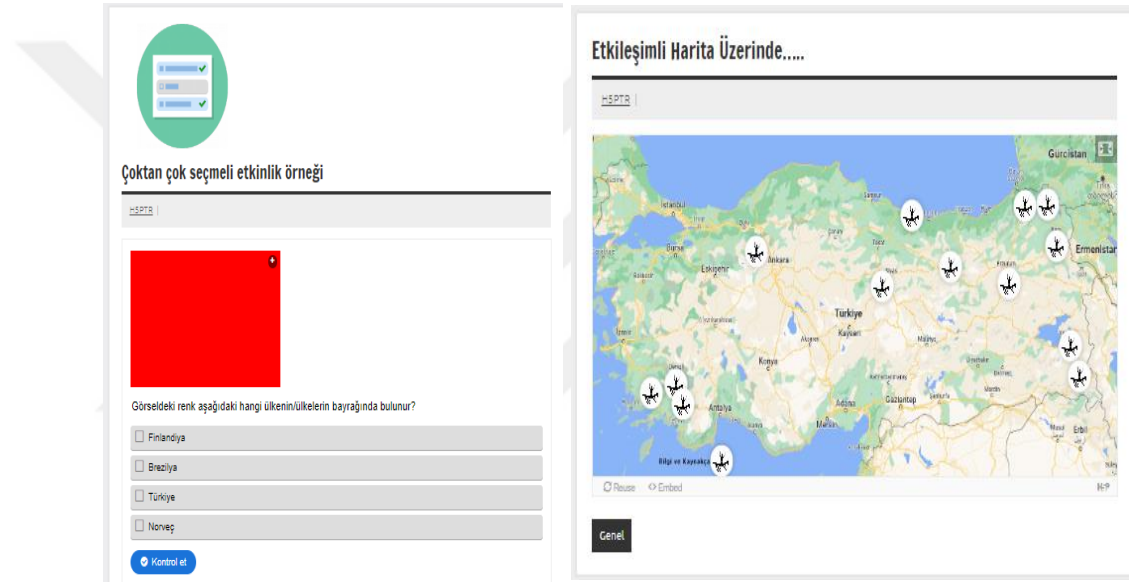
H5P etkileşimli içerikler oluşturmak amacıyla geliştirilmiş çoklu ortam görevi, tüm sınıf seviyelerindeki öğretmenlerin kullanabileceği etkili bir araç olarak ön plana çıkmaktadır. H5P, öğretmenlerin “Examples & Downloads” bölümünde oyun, çoklu ortam, soru ve sosyal medya olmak üzere dört farklı kategoride içerik türünü birçok farklı alanda kullanabilmelerini mümkün kılan ücretsiz oluşturulabildiği, paylaşılabildiği ve tekrar tekrar kullanılabildiği bir dijital eğitim aracıdır.

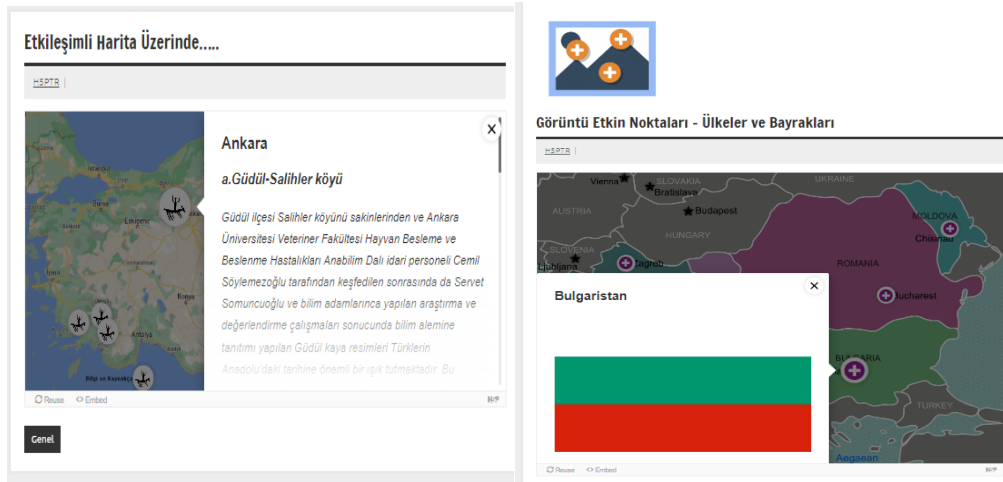
Şekil 2.10 H5P

21. yüzyıl bilgi ya da dijital çağ olarak adlandırılmakta olup gelişen teknoloji ile eğitimi de teknoloji çağına uygun bir şekilde adapte etmek kaçınılmaz olmuştur. Eğitim ortamlarında teknolojinin kullanılması eğitim paydaşlarına katlı sağlamakta, eğitimde yeni yöntem teknik ve uygulamaların doğmasına olumlu katkılar sunmaktadır (Ersoy ve Gürgen). İlk başlarda bilgi çağı olarak adlandırılırken daha sonra dijital teknolojiye ortaya çıkan yenilikleri, değişim ve gelişimleri 21.yüzyıl eğitiminden ayrı düşünmek mümkün değildir. Çünkü eğitimin devam ettirilebilmesi için ve eğitim araçlarının üretilmesi konularında teknolojik gelişmeler önemli roller üstlenirken, eğitim de teknoloji kullanımının yaygınlaşmasına birçok olanak tanımıştır (Erdoğan, 2009). Günümüzde çok sayıda e-öğrenme yazılımı, bireylere açık birer kaynakça olarak sunulmaktadır. Üzerine birçok araştırmalar yapılan Web 2.0 teknolojilerinin yaygınlaşması ve iletişim alanındaki yararları e-öğrenme sürecini oldukça olumlu bir şekilde etkilemiş, eğitimin temel bilgilerinden bir hale gelmiştir (Avcı ve Atik, 2020).

H5P, etkileşimli içerikler oluşturmak amacıyla geliştirilmiş bir e-öğrenme içeriği oluşturma aracıdır. Ücretsiz olan H5P ile kullanıcılar içerikleri etkileşimli olarak oluştururlar, oluşturdukları içerikleri paylaşabilirler ve tekrar tekrar kullanabilirler. Etkileşimli içerikler doğrudan “h5p.org” adresine üye olunarak açılan kullanıcı hesabıyla hazırlanabileceği gibi WordPress, Moodle ve Drupal sitelerine eklenti olarak yerleştirilerek de hazırlanabilir. H5P ile hazırlanan içerikler, bilgisayar ve mobil cihazlarla uyumludur. H5P, HTML5 tabanlı olmasından dolayı hazırlanan içeriklerin sunulması için cihaza herhangi bir program kurmaya gerek yoktur. H5P.com internet adresine gidilerek ücretli üyelik ile de doğrudan bağlantı kurulabilir. H5P aracılığı ile etkinlik türlerinin oluşturulması, düzenlenmesi sağlanabilir (lumi/ education, 2023).

Şekil 2.11 H5P ekran görüntüsü

Şekil 2.12 H5P uygulama örneği

H5P çok iyi özelleştirilmiş ve daha kullanıcıya sahip olmasının dışında, birçok etkileşimli eğlenceli etkinlik türlerini kullanıcılara sunmaktadır. H5P etkileşimli video içeriği, kullanıcıların çoktan seçmeli, boşluk doldurmalı sorular, resim, tablolar, oluşturulabilmesine olanak sağlarken diğer videolarla etkileşim sağlanmasını da mümkün kılmaktadır. En önemlisi de öğrencilere kendi kendine öğrenme ve ilerleme fırsatı sunarak yapılandırmacı yaklaşımda öğrencilerde aktif derse katılımı da son derece arttırmaktadır. H5P'nin öğretmenlere en önemli katkısı çeşitliliğe sahip olması, anlaşılabilir, açık ve erişilebilir olmasıdır. Kullanıcılar videolar, testler, kurs sunumları, basit oyunlar ve bilgi kartları gibi çevrimiçi e-öğrenme içerikleri geliştirebilirler. Grup iş birliğinin ön planda olduğu bir araç olmakla 49 farklı etkileşimli etkinlik olanakları sunmaktadır. Kullanıcının H5P'yi kullanmak için herhangi bir teknik bilgisine ihtiyacı yoktur, kullanımı kolay ve ücretsizdir. Kullanıcılar zengin içeriklere akıllı telefon ve tabletlerde rahatlıkla erişebilir (Atik ve Avcı, 2022).

H5P kullanarak zenginleştirilen ders ortamlarında öğrencilerin oluşturulan kaliteli içerikler ile derse bağlanmaları ve aktif rol almaları beklenmektedir. Yapılması gereken öğrenmeyi eğlenceli hale getirerek dersi sürpriz etkinliklerle sıradanlıktan uzaklaştırmak, içeriğe enerji katmak ve öğrencilere yeni pencereler açmaktır.

2.5. İlgili Araştırmalar

2.5.1. Web 2.0 Araçlarının Kullanılmasına Yönelik Yapılan Araştırmalar

Günümüzde ilerleyen teknoloji ile Web 2.0 araçlarının giderek kullanımı yaygınlaşmakta, çağın gereği kullanımı zorunlu hale gelmektedir. Bu kadar hızla kullanımı artan Web 2.0 araçlarının öğrenciler ve öğretmenler tarafından eğitimde aktif olarak kullanılması da gündemde yer almaktadır.

Balçın ve Çalışkan (2021) tarafından sosyal bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının ortaokul öğrencilerinin çevresel duyarlılıklarına etkisinin incelenmesinin araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmada nicel araştırma yönteminden ön test son test kontrol grupla yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu 2020-2021 eğitim-öğretim sürecinin ilk döneminde bir ortaokulda öğrenim gören 5. Sınıftan 39 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Çevresel Duyarlılık Ölçeği” yer almıştır. Yapılan uygulama, sosyal bilgiler dersi “İnsan ve Çevre” ünitesinde 19 ders saati ile gerçekleştirilmiştir. Kontrol grubuna mevcut olan program çerçevesinde derse ve kazanıma göre uygulamalar yapılmış, deney grubunda ise mevcutta yer alan

müfredatla beraber belirlenen Web 2.0 araçları ile dersler yapılmıştır. Uygulamalardan önce ve sonra kullanılan ölçekten edinilen bilgiler araştırmanın varsayımları bağlamında çözümlenmiştir. Araştırma ile sosyal bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının öğrencilerinin çevresel duyarlılıkları ön test ve son test puanları arasında sayısal olarak anlamlı bir fark oluşturmadığı; ancak müspet olarak katkı sağladığı görülmüştür.

Tepe ve Çelik (2021) tarafından yapılan çalışmada Web 2.0 araçları kullanımının sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital okuryazarlık ve Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)kullanımı yeterlilikleri üzerine etkisinin incelenmesi amaçlanmıştır. Yapılan çalışmada model olarak yarı deneysel desenli zaman serisi deseni kullanılmıştır. Çalışma 2018-2019 yılları bahar yarıyılında Bilgisayar Destekli Sosyal Bilgiler dersinde öğrenim görmekte olan 13 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Uygulama kapsamında çalışma grubu çeşitli gruplara ayrılarak her gruba farklı Web 2.0 aracı uygulanmıştır. Öğretmen adayları SBDÖP içerisindeki kazanımlar kapsamında Web 2.0 araçları ile sosyal bilgiler konularını birleştirmeye çalışmıştır. Çalışmada veriler Dijital Okuryazarlık Ölçeği ve BİT Yeterlilik Ölçeği ile toplanarak, sekiz haftalık uygulama sürecinde öğretmen adaylarına sürecin başında, dört haftanın sonunda ve sekizinci haftanın sonunda ölçekler tekrar uygulanmıştır. Çalışmadan elde edilen verilere göre Web 2.0 araçları öğretmen adaylarının BİT kullanım yeterliliklerini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmen adaylarının Web 2.0 araçlarla yapılan uygulamalar sonrasında dijital okuryazarlıklarında anlamlı bir farklılık oluşturmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Keskin ve Sarıtken (2021) çalışmalarında, Web 2.0 araçlarının öğrencilerin Türkçe dersindeki akademik başarıları ile derse yönelik tutumlarına etkisini incelemiştir. Araştırmada nicel yöntemlerden ön test son test kontrol gruplu deneysel desenle yapılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 eğitim öğretim döneminde Düzce’de bir ortaokulun beşinci sınıfında öğrenim görmekte olan 59 öğrenci oluşturmuştur. Araştırma kapsamında deney grubuna Microsoft Teams, Wordart, Coggle, Mentimeter, Wordwall, Quizizz, Socrative ve Kahoot ile hazırlanan etkinliklerle; kontrol grubunda dersler klasik yöntemlerle işlenmiştir. Araştırmanın verileri 6 haftalık bir süreç ile başlamış Türkçe dersi tutum ölçeği ile sonlanmıştır. Araştırmada elde edilen verilere göre deney grubuna uygulanan Web 2.0 araçlarıyla gerçekleştirilen öğretimin öğrencilerin derse olan akademik başarıları ve Türkçe dersine yönelik tutumlarında anlamlı bir farkın olduğu belirlenmiştir. Yine çalışmada Türkçe dersine yönelik tutum değerlerinde cinsiyet değişkeni anlamlı bir ayrışma oluşturmada da akademik başarı

puanlarına kız öğrencileri lehine anlamlı bir farklılığın olduğu ortaya çıkmıştır. Deney grubunun Türkçe dersine yönelik tutum değerleriyle cinsiyetler arası bir ayrışma bulunmazken, başarı puanlarında kız öğrencilerin yararına kayda değer bir ayrışma görülmüştür.

Almalı (2020) tarafından yapılan çalışmada, Sosyal bilgiler dersinde coğrafi konularının Web 2.0 teknolojilerinin anlatımının akademik başarı ve tutumlarına etkisinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden Solomon Dörtlü Gruplar deseni kullanılmıştır. Araştırma Sivas Merkez İlçesinde 2019-2020 eğitim öğretim yılının güz döneminde öğrenim gören 6.sınıftan oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından “Sosyal Bilgiler Akademik Başarı Testi” ve Çaydaş ve Balcıoğulları (2003) tarafından yönetilen “Sosyal Bilgiler Tutum Ölçeği” kullanılmış, kaydedilen SPSS 23.0 paket programı ile analiz edilmiştir. Çalışma ile edinilen bulgulara göre deney ve kontrol grubundaki öğrencilerden son test ortalama puanlarının deney grubu lehinde olumlu olduğu belirlenmiştir. Yapılan çalışma Web 2.0 araçlarıyla işlenen sosyal bilgiler dersinin akademik başarı ve öğrenci tutumlarına yönelik pozitif yönde etki ettiğini ortaya çıkarmıştır.

Gündoğdu (2017) yapmış olduğu çalışmasında, 2016-2017 eğitim öğretim yılında Konya ilinde öğrenim gören 5. sınıf öğrencilerin Bilişim Teknolojileri ve Yazılım dersinde Web 2.0 araçlarından oluşturulmuş iş birliğine dayalı öğrenme ortamlarının akademik başarılarına, problem çözmeye ve motivasyonlarına, yönelik yansıtıcı düşünme becerilerine etkisi incelenmiştir. Araştırmasını 63 ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Yapılan araştırmanın sonucunda, Web 2.0 teknolojilerinin uygulandığı deney grubunun; kontrol grubuna göre akademik başarıları, motivasyonları ve yansıtıcı düşünme becerileri üzerinde yaygın bir etkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Beamish ve McLeod (2014) tarafından yapılan çalışmada 21. Yüzyıl teknolojinin hızla yaygınlaşması ile web 2.0 araçlarının 21. Yüzyıl becerilerini kazandırmaları araştırılmıştır. Araştırma grubunu Güney Kore Seul’ de bir üniversitede öğrenim gören 1193 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplamak için çevrimiçi anketler, bloklardaki öğrenci yorumları, film senaryoları ve wiki siteleri gibi öğrenciler tarafından oluşturulan içerikler kullanılmıştır. Film projesi boyunca öğrenciler wiki üzerinden grupla iş birliği yapma imkânına sahip olmuştur. Çalışmadan elde edilen verilere göre Web 2.0 araçlarıyla desteklenen işbirlikli projelerin öğrencilerin İngilizce becerilerini geliştirdiği; bilgi ve

iletişim teknolojisi becerilerini kolaylaştırdığı, liderlik, eleştirel dűřünme ve problem çözüme becerilerinin deneyim kazandırdığı ve 21. yüzyıl becerilerine olumlu katkılar sunduğu ortaya çıkmıştır. Öğrenciler 21. yüzyıl becerileri ile gelişmiş teknik, işbirlikli, liderlik, eleştirel dűřünme ve problem çözüme becerilerini kazandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Huang, Hood ve Yoo (2013), çalışmalarında üniversite öğrencilerinin öğrenmeye yönelik Web 2.0 uygulamalarına yönelik algılarını etkilemedeki rolünü araştırılmıştır. Araştırma Amerika Birleřik Devletleri'nin güney kısmında bir üniversitede öğrenim gören 423 öğrenci ile gerçekteştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak öğrencilere anket yapılmıştır. Katılımcılardan sırasıyla her Web 2.0 uygulaması için performans beklentisi, tutum ve kaygı yapılarına ilişkin dokuz maddeyi yanıtlamaları istenmiştir. Öğrencilerin Web 2.0 ile ilgili dűřünceleri; öğrenmelerine katkı sağladığı, okul-öğrenci ve öğrenci-öğrenci arasındaki etkileşimi sağladığı, öğrencilerin dersle ilgili olumlu görüşlerini arttırdığı, üniversite öğrencileri, çalışmaya dahil edilen Web 2.0 uygulamalarının çoğunu (sürükleyici sanal ortamlar hariç) kullanırken kendilerini rahat hissettikleri sonucuna ulaşılmış ve web 2.0 araçlarının derslere uyum sağlayabilen araçlar olduğuna ulaşılmıştır.

Ata (2011) araştırmasında üniversite öğrencilerinin Web 2.0 teknolojileri kullanım durumları ile bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkiyi incelemeyi hedeflemiştir. Araştırmada, ilişkisel tarama modelinden yararlanılmıştır. Araştırma, 2010-2011 öğretim yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nin farklı bölümlerinde öğrenime devam eden 2776 üniversite öğrencisinden meydana gelmektedir. Bu fakülteler Buca Eğitim Fakültesi, Fen Fakültesi, Edebiyat Fakültesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Hukuk Fakültesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, İşletme Fakültesi, Mühendislik Fakültesi, Tıp Fakültesi ve Mimarlık Fakültesi'dir. Araştırma örneklemi, çalışma grubu seçkisiz olarak seçilirken, araştırmanın veri toplama aracı olarak kullanılan ankette üniversite öğrencilerinin kişisel bilgileri, Web 2.0 teknolojileri kullanım durumlarına ilişkin maddeleri ve bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algı ölçeği kullanılmıştır. Araştırmanın nihayetinde, bilgi okuryazarlığı öz-yeterlik algıları ile yabancı dil seviyesi, bilgisayar ve internet kullanım sıklıkları ile Web 2.0 teknolojilerinin kullanım sıklıkları aralarında kayda değer bir ayrışma görölmüştür.

Deperlioğlu ve Köse (2010) araştırmasında eğitimde yaygın olarak kullanım alanı bulunan web 2.0 teknolojilerini örnek yaşantıları üzerinden incelemişlerdir. Öğrenme

yaşantısı, Web ortamının ve dolayısıyla İnternetin gerek kişisel gerekse sınıftaki öğrenme süreçlerinde ne kadar faydalı ve etkin olduğu amaçlanmıştır. Web 2.0 teknolojilerinin yüksek etkileşimi, çok yönlü eğitim sürecinin olması; Web 2.0 teknolojileri ile oluşturulacak uygun bir çevrimiçi faaliyet süreci, yüz yüze eğitim ile birleştirildiğinde, güçlü ve etkili bir harmanlanmış öğrenme modelinin oluşturulması ile bilişim çağı gereklerine uygun, bilgiyi etkili kullanabilen ve işleyen, nitelikli bireylerin yetiştirilmesine de imkanlar tanıyacağı sonucuna ulaşılmıştır. Ele alınan örnek öğrenme yaşantısı, bir öğrencinin, sınıf ortamında gerçekleştirilen eğitim sürecinin dışında, Web 2.0 etkisindeki öğrenme sürecini gerçekleştirebileceği, 1 günlük süre dikkate alınarak hazırlanmıştır. Örnek yaşantıdan yola çıkarak Web 2.0 teknolojisini kullanan bir eğitimci, izlediği eğitim yöntemi ile meydana gelen değişikliklerin de farkına varabildiği sonucuna ulaşmak mümkün olmaktadır.

Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran (2010), sosyal ağların eğitimde kullanımını ele aldıkları araştırmalarında, sosyal ağların 21. yüzyıl insanını etkilediğini ve birtakım alışkanlıkları dönüştürdüğüne vurgu yapmışlardır. Sosyal ağların birçok özelliğinin ve imkanlarının olması eğitim öğretim sürecinin aktif, yapılandırmacı, üretici, işbirlikli öğrenme ile desteklenmelerine, etkileşimi artırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve bilgiyi yapılandırarak geliştirmeleri noktasında katkısı olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Horzum (2010) araştırmasında, öğretmenlerin Web 2.0 araçlarına yönelik bilgi durumlarını, bu araçları kullanım sıklıklarını ve kullanım amaçlarını çeşitli değişkenler açısından incelemiştir. Oluşturduğu anket ile çalışmasını Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yürütülen hizmet içi eğitim kursuna katılım sağlayan 183 öğretmen ile gerçekleştirmiştir. Verilerinin analizi sonucunda, öğretmenlerin Facebook, MSN ve video paylaşım sitelerinin varlığından bilgisi olduklarını, Web günlükleri ve Podcast'in varlığından bilgisi olmadıkları görülmüştür. Öğretmenlerin Facebook'u haftada birkaç gün, MSN'yi sık sık, Wikipedia, Web Günlükleri ve Podcast'i kullanmadıkları, Video Paylaşım Siteleri'ni ayda bir birkaç kez kullananların çoğunlukta olduğu sonucuna ulaşmıştır. Öğretmenlerin ağırlıklı olarak Facebook, MSN ve video paylaşım sitelerini iletişim ve eğlence; Wiki, Podcast ve Web günlüklerini ise bilgi edinmek amaçlı kullandığı ortaya konulmuştur.

Çelikcan (2010) çalışmasında 6. sınıf sosyal bilgiler dersinde “Elektronik Yüzyıl” ünitesini anlatırken farklı öğretim yöntem ve tekniklerini kullanılması ile geleneksel yöntemleri kullanılması arasında bir farklılığın olup olmadığını incelemiştir. Çalışmada ön test – son test kalıcılık testi karşılaştırmalı deneysel yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın grubunu 2008- 2009 eğitim-öğretim yılı içerisinde Ankara’daki bir ilköğretim okulunun 6. sınıf şubesindeki iki farklı grup öğrencileri oluşturmuştur. Uygulamaya başlamadan önce akademik seviyelerini kıyaslamak amacıyla kontrol grubuna ön test uygulamıştır. Ön test sonuçlarında her iki grup arasında akademik anlamda önemli bir farkın olmadığı yani grupların birbirine eşit olduğu tespit edilmiştir. Daha sonra deney grubunda 14 hafta yapılandırmacı öğretim yöntemlerinden hazırlanan programa göre, kontrol grubunda ise klasik öğrenme tekniklerine göre ders işlenmiş, süreç sonunda her iki gruba kalıcılık testi uygulanmıştır. Uygulamaların sonucu SPSS ile deney grubunun ön test puan ortalaması =4,32 iken, son test puan ortalaması ise =22,27 sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuca bağlı olarak aktif öğrenme ile yapılandırmacı yaklaşım ile hazırlanan programın öğrencilerin akademik başarılarını olumlu yönde artırdığı görülmüştür.

Yapılan araştırmalar genel olarak değerlendirildiğinde Web 2.0 araçları kullanılarak gerçekleştirilen derslerde öğrencilerin derse ilgi ve motivasyonlarının arttığı, üst düzey düşünme becerilerini geliştirdiği, akademik başarılarının yükseldiği sonuçlarına ulaşılmaktadır.

3. YÖNTEM

Araştırmanın bu kısmında; araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, veri toplama süreci, uygulama süreci ve verilerin analizi konularına değinilmiştir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının öğretiminde Web 2.0 araçlarının öğrenci başarısına etkisi ve kullanımına yönelik öğrenci görüşlerini ortaya koymayı hedefleyen bu araştırmada, karma yöntem kullanılmıştır. Johnson ve Turner (2003) karma araştırmanın temel ilkesini, “araştırmacının farklı strateji, teknik ve bakış açısı kullanıp çoklu bilgiler derlemesi” şeklinde ifade etmektedir. Creswell ve Plano Clark (2007) karma yöntem araştırmasını nitel ve nicel tekniklerle bilgi derleme, bütünleştirme ve incelemeye imkân sağlayan araştırma olarak tanımlamaktadır. Nitel ve nicel yaklaşımı birlikte kullanmak araştırma problemlerinin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır. Karma yöntem kullanmanın asıl amacı, problemin çözümünde nicel ve nitel yöntemleri beraber kullanarak daha iyi açıklamalar getirebilmektir. Tashakkori ve Teddlie (1998) karma yöntem araştırmasını, nitel ve nicel yöntemlerle uygulanan ve faydacı düşünceye dayanan araştırma olarak tanımlamaktadır. Karma yöntemin kullanıldığı araştırmalarda nicel ve nitel veri toplama yöntemleri ya aynı zamanda ya da biri ötekini izleyecek ve destekleyecek biçimde kullanılmaktadır (Balcı, 2022). Özellikle sosyal bilgilere ait problemlerin daha iyi anlaşılması adına farklı yöntemler birlikte kullanılmalıdır. Karma yöntem yaklaşımına göre her olayın, olgu ve gerçeğin nitel ve nicel yönü bulunmaktadır. Gerçek bütüncül yönden ve varsıl bir açıdan anlaşılacak isteniyorsa nitel ve nicel bir arada kullanılmalıdır (Yıldırım ve Şimşek 2018).

Araştırmada karma yöntem desenlerinden “Açıklayıcı Desen” kullanılmıştır. Açıklayıcı desende nicel ve nitel veriler iki aşamalı ve sıralı olarak gerçekleşir. Öncelikle çalışmanın sorularına cevap vermede önceliği olan nicel veriler derlenir, değerlendirilir. İkinci olarak bu verileri tamamlamak üzere nitel veriler toplanıp incelenir (Karoğlu, 2015). Araştırmada da nicel yöntem ile toplanan veriler nitel yöntemle desteklenmiştir.

Araştırmanın nicel kısmında ön test-son test yarı-deneysel araştırma deseninden faydalanılmıştır. Yarı deneysel desende, eşleştirilmiş gruplar gelişigüzel biçimde deney grubu olarak belirlenmektedir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011). Kontrol ve deney grubuna ön test ve son test uygulanmıştır. Gruplar deney ve kontrol grubu olarak seçkisiz bir şekilde meydana getirilmiştir. Deney ve kontrol grupları

şeklinde ifade edilen grupların araştırmaya katılması, deney grubunun araştırmaya tabi tutularak elde edilen sonucun her iki gruba karşılaştırılması ile ortaya çıkmaktadır. Deney grubu ile araştırma yapılırken kontrol grubuna hiçbir şekilde etkide bulunulmamaktadır. Deney grubuna bağımsız değişkenler tanıtılmadan ve uygulanmadan önce ön-test yapılır; son- test ise deney grubuna bağımlı değişkenler uygulandıktan sonra yapılmaktadır (Ekiz, 2020).

Araştırmanın nitel boyutunda ise nicel verileri açıklayabilmek amacıyla nitel araştırma olan odak grup görüşmesi uzman görüşü ile hazırlanmıştır. Odak grup görüşmeleri araştırmacıların belirlenmiş bir durum ile ilgili bilgi edinmek için bir araya getirdikleri türdeş gruplarda, kişilerin fikirlerini özgürce ortaya koydukları grup görüşmeleri olarak ifade edilmektedir (Öner ve Öner, 2022). Edinilen bilgiler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir. Bunun için aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- Sosyal Bilgiler dersine dair bilgiler öğrenmek veya pekiştirmek için internet kullanır mısın? Cevabın evet ise nasıl kullanırsın?
- Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan araçların (Padlet, Kahoot, H5P, LearningApps) eğitimde kullanılması hakkında ne düşünüyorsun?
- Öğretmenin araştırma sürecinde kullandığı araçlar konuları öğrenmenizi nasıl etkiledi?
- Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçları ile ders işlemenin size göre olumlu yanları nelerdir?
- Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçları ile ders işlemenin size göre olumsuz yanları nelerdir?
- Sosyal Bilgiler dersinde yapılan uygulamalardan (Padlet, Kahoot, H5P, LearningApps) en çok hangisi hoşuna gitti? Neden?
- Dersin daha öncekilere göre farklı işlenmesi Sosyal Bilgiler dersine dair görüşlerinizi nasıl etkiledi?
- Sosyal Bilgiler öğretmeni sen olsaydın dersini nasıl işlemeyi tercih ederdin?

Bir grup kişinin aynı zamanda birlikte olması, odaklaşmanın araştırmacı ile katılımcı kişiler arasında ortaya çıkan sorular ve cevaplar üzerinde yoğunlaşması ile gerçekleşir. Odak grup görüşmesi ile grup görüşmesinin temel farkı fikir ve verilerin araştırmacı ile kişilerin arasındaki etkileşimden ortaya çıkmasıdır (Ekiz, 2020). Odak grup araştırmasında amaç başka teknikler kullanılarak ortaya çıkması olası olmayan hislerin,

inançların, tutumların tecrübelerin ve tepkilerin tespit edilmesidir (Gibbs, 1997). Odak grup görüşmede okunan yanıtlarda ilişkili ve ilişkisizlerle birlikte çok tekrar edenler değerlendirilmiştir. Yakın kodlardan temalar elde edilmiştir. Gruptaki öğrenciler kişisel bilgi güvenliği açısından Ö1, Ö2, Ö3...diye belirtilmiştir. Öğrenci yanıtlarını ifade edebilmek için bu şekilde bir numaralandırma biçimi kullanılmıştır.

Karma yöntemle, her iki yönetimin sınırlılıkları güçlü yönleri ile giderilmektedir. Farklı yöntemlerle toplanan veriler birbirini teyit ederek sonuçların inandırıcılığını daha güçlü kılmaktadır. Araştırma boyunca bir araya getirilen nitel ve nicel bilgiler farklı değerlendirilip sonuç çıkarılmıştır. Çalışmanın alan yazına katkıları olacağı düşünülmektedir.

3.2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2023-2024 güz döneminde Sinop merkez ilinde eğitim gören MEB' e bağlı bir ortaokulunda 5.sınıfında öğrenim gören 10'u erkek 12' si kız toplam 22 öğrenci oluşturmaktadır. Deney grubu ise 10'u erkek 15'i kız olmak üzere 25 kişiden oluşmaktadır. Toplamda 47 öğrenciden oluşmaktadır. İki sınıfın da ders başarılarının vasat olması genel çıkarımlar yapabilmek adına tercih edilmiştir. Çalışma grubu belirlenirken kolay erişilebilir örneklem kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubuna, araştırmaya başlamadan önce bir ders saati içerisinde ön test, araştırma sonrasında bir ders saati ile son test uygulanmıştır. Öğrenciler uygulama sürecinde aktif katılım göstermişlerdir. Araştırma grubunda yer alan öğrenciler ile ilgili bazı demografik özellikler (cinsiyet, anne ve baba eğitim düzeyi, aile, günlük internet kullanımı) aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 3.2. Araştırma grubunun demografik özellikleri

Cinsiyet	f	%
Kız	12	55
Erkek	10	45
Toplam	22	100
Anne Eğitimi	n	%
İlkokul	-	-
Ortaokul	3	13
Lise	7	32
Üniversite	12	55
Toplam	22	100

Baba Eğitimi	n	%
İlkokul	-	-
Ortaokul	3	13
Lise	6	27
Üniversite	13	60
Toplam	22	100
Günlük İnternet Kullanımı	n	%
0-1 Saat	7	32
1-2 Saat	9	41
3-4 Saat	5	23
4-5 Saat	1	4
5 Saat ve üzeri	-	-
Toplam	22	100

Tablo 3.5'in devamı

Tablo 3.5'e göre çalışmaya katılan ortaokul 5. Sınıf öğrencilerinin %55'inin kız, %45'inin ise erkek öğrencilerden oluştuğu görülmektedir. Araştırmaya katılanların %13'ünün anne eğitim düzeyinin ortaokul, %32'sinin lise, %55'nin üniversite olduğu belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin baba eğitim durumuna bakıldığında ise, %13'ünün ortaokul, %27'sinin lise, %60'ının üniversite olduğu tespit edilmiştir. Son olarak günlük internet kullanımı araştırmasına katılan öğrencilerin %41'inin günlük internet kullanımlarının 1-2saat arasında olduğu, %32'sinin 0-1 saat arasında olduğu, %23'ünün 3-4 saat arasında olduğu, %4'ünün ise 4-5 saat arasında olduğu görülmektedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın nicel verilerini toplamak için araştırmacı tarafından oluşturulup uzman görüşleri alınarak yapılan 5. Sınıf 'İnsan ve Çevre' öğrenme alanına yönelik çoktan seçmeli sorulardan oluşan 'Akademik Başarı Testi' kullanılmıştır (bkz Ek-1). Araştırmanın nitel verilerinin toplanması için odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik görüşlerini belirlemek için araştırmacı tarafından uzman görüşleri alınıp oluşturulan sorular odak grup görüşme formu ile katılımcılara sorulmuştur (bkz. Ek 3).

3.3.1. Akademik Başarı Testi

Araştırma kapsamında Akademik Başarı Testi (bkz. Ek 1) hazırlanırken 5. sınıf 'İnsanlar Yerler ve Çevreler' öğrenme alanı kazanımları incelenmiştir. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından çalışma

sürecinde ilgili sınıfın düzeyi ve üniteye göre yayınlanan kazanım testleri ve çalışma fasiküllerindeki sorular ele alınmıştır. Akademik başarı testinde yer alan soruların güvenilirliği ve geçerliği Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme Değerlendirme Merkezi tarafınca sağlanan sorulardan oluştuğu için tekrardan güvenilirlik ve geçerlik ölçümü gerçekleştirilmemiş olup 25 soruluk çoktan seçmeli akademik başarı testi hazırlanmıştır. Oluşturulan akademik başarı testi sosyal bilgiler alanı uzmanı 3 öğretim üyesinin görüşleri alınarak kararlaştırılmıştır. Akademik başarı testindeki soruların kazanımları Tablo 3.6’da gösterilmiştir

Tablo 3.3 Akademik başarı testinde yer alan soruların kazanım ve konulara göre dağılım

Kazanım	Konu	Soru Sayısı
SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı bölgenin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.	Haritalar Ne Diyor	9
SB.5.3.2. Yaşadığı bölgede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.	İklimin İnsan Yaşamına Etkisi	16

3.3.2 Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanılması ile Yapılan Odak Grup Görüşmesi

Araştırmada çalışmaya katılan ortaokul 5. sınıf öğrencilerine 3 hafta boyunca sınıf ortamında sosyal bilgiler dersi Web 2.0 araçlarıyla işlendikten sonra çalışmaya yönelik ne düşündüklerini belirleme ve nitel verileri açıklaması amacıyla araştırmacı tarafından sorular hazırlanmıştır. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanılmasına yönelik 8 öğrenci ile odak grup görüşmesi ile gerçekleştirilmiş, görüşme soruları ilgili kaynaklardan yararlanılarak ve sosyal bilgiler alanında uzman öğretim üyelerinin görüşleri alınarak hazırlanmıştır. Bu sorular öğrencilerin, araştırmacı tarafından eğitim sırasında kullanılan Web 2.0 araçları hakkındaki fikirlerini, öğrenme durumlarına olan etkisi hakkındaki görüşlerini, ilgi ve isteklerine etkisine yönelik düşüncelerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Odak grup (focus group) genelde aynı nitelikleri haiz 4-12 kişiyle yapılan, kişilerin fikirlerini gizlemeden çok sesli bir ortam oluşturularak bilgi derlemeyi hedefleyen bir tekniktir (Gülcan, 2021). Şahin, Suher ve Bir (2009)’e göre odak grup, niteliksel araştırmalarda çok fazla tercih edilen bilgi derleme tekniklerinden biridir. Niteliksel araştırma, verilerin toplanması ve analizinde miktarın ötesinde sözcüklere daha çok vurgu yapan bir araştırma stratejisidir (Şahin, Suher ve Bir, 2009).

Katılımcılar homejen gruplarda kendi düşüncelerini özgürce ifade edebilme imkanına sahiptir. Öğrenciler kendi sınıf ortamlarında kendilerini daha rahat hissederek görüşmeye katkı sağlamaktadır. Belirlenmiş bir konu hakkında araştırmacıya farklı bakış açıları sunması açısından da son derece önemlidir.

3.4 Veri Toplama Süreci

Gelişen teknoloji ile her geçen gün toplumların üzerindeki dijitalleşmenin artması ve bu gelişimin eğitim öğretim sürecine etkisi doğrudan olmaktadır. Bu sebeple eğitim öğretim süreci yüz yüze yapılmış, çalışma ortaokul 5. sınıf öğrencilerini kapsayacak şekilde sınırlandırılmış ve araştırma yapılmıştır. Araştırma süreci boyunca araştırmacı aynı zamanda dersin öğretmeni rolünde bulunmuştur. Verilerin toplanması öncesinde Sinop Üniversitesi etik kurulundan 10.03.2023 tarihli ve 2023\6 karar etik kurul izni alınmış ve sonrasında Sinop İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün olur yazısına istinaden veriler toplanmaya başlanmıştır.

3.5. Uygulama Süreci

Araştırmada deney ve kontrol grubu öğrencilerine, uygulama öncesi bir ders saati (40dk.) ve uygulama sonrası bir ders saati (40dk.) olarak hazırlanan ön test ve son test uygulanmıştır. Birçok web 2.0 aracı mevcuttur ancak kullanışlılık, zaman, dil ve ücretsiz olması gibi sebepler göz önünde bulundurularak uygulamalar dört web 2.0 aracı ile sınırlandırılmıştır. Dersin konuya uygun işlenebilmesi için okulun bilişim teknoloji sınıfı kullanılmıştır. Ardından araştırma sürecine başlanmıştır. Öncelikle öğrencilere web 2.0 araçları hakkında bilgilendirmeler yapılmıştır. Araştırma kapsamında ortaokul 5. sınıfta öğrenim gören 22 öğrenciye 3 hafta boyunca Kahoot, Padlet, LearningApps ve H5P Web 2.0 araçları kullanılarak kazanımlara uygun etkinlikler hazırlanıp ders işlenmiştir. Padlet Web 2.0 aracı ile deney grubu ile birlikte pano oluşturulmuş, “Haritayı Tanıyorum” konusu karşılıklı işlenmiş konunun pekiştirilmesi için padlet üzerinden farklı video ve görseller izlenmiştir (bkz. Ek 4). İşlenen dersle ilgili araştırmacı tarafından hazırlanan H5P Web 2.0 aracı ile boşluk doldurma etkinlikleri yapılmış, işlenen derste pekiştirme sağlanmıştır. Dersin işlenme sürecine devam edilerek öğrencilere bağlantı linkleri gönderilerek derse aktif katılımları sağlanmıştır. “İklim ve Yaşamım” konusu kazanımlara uygun olarak, öğrencilere sunum, soru cevap ve beyin fırtınası ile işlenmiştir (bkz. Ek 4). LearningApps Web 2.0 aracı ile konu işlenmiş, sürükle-bırak etkinlikleri yapılmıştır. Böylelikle, dersin daha eğlenceli ve pekiştirici şekilde işlenmesi sağlanmıştır. İşlenen derslerin ardından Kahoot Web 2.0 aracı ile bilgi yarışmaları yapılmış, öğrencilere kendi

yaptıkları doğrular ile ilgili dönütler yapılmıştır. İsim zorunluluğu olmadan kod isim verilerek yapılan Kahoot bilgi yarışmaları ile öğrencilere strese girmeden ve yanlış yaparım endişesine kapılmadan soruları cevaplamışlardır. Dersler 3 hafta boyunca uygulamalar ile devam etmiştir. Dersin işlenmesinde normal sınıf ortamından çıkarak bilgisayar ve teknoloji sınıfında derslerin işlenmesi öğrencileri motive ederek derse aktif katılımlarını sağlamıştır. Teknolojideki küresel değişim ve gelişim öğrenciler üzerinde derse daha istekli ve ilgili olmalarına katkılar sağlamıştır.

3.6. Verilerin Analizi

Araştırmada ön test ve son test olarak uygulanan Akademik Başarı Testi ile elde edilen nicel veriler dijital ortama aktarılarak istatistiksel paket programı (SPSS 22) kullanılmıştır. SPSS programına aktarılan girdilerin eksik veya hatalı olup olmadığı kontrol edilerek, oluşturulan alt başlıklar bu program aracılığıyla analiz edilmiştir. Anlamlı farklılık çıkan test sonuçlarının yorumlanmasında Cohen-d etki büyüklüğu değerine bakılmıştır.

Web 2.0 araçları kullanılarak verilen eğitim sonrasında 5. Sınıf öğrencilerine yönelik Sosyal Bilgiler Eğitiminde Web 2.0 Araçlarının Kullanılmasına yönelik odak grup uygulanması sonucu edinilen nitel veriler ise betimsel analiz yöntemi ve içerik analizi ile çözümlenmiştir. Betimsel analizdeki gaye, araştırma sonunda edinilen bulguları düzenli ve yorumlanmış bir halde yansıtmaktır. Görüşülen veya gözlenen bireylerin görüşlerini çarpıcı bir şekilde yansıtabilmek amacıyla doğrudan alıntılara sıkça yer verilir (Yıldırım ve Şimşek, 2016).

İçerik analizi ise elde edilen verilerin derinlemesine analizini gerektirmektedir. Daha öncesinde belirlenmeyen temaların ve ölçütlerin ortaya çıkarılmasına imkân sağlar. İçerik analizi verilerin kodlanması, temaların bulunması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanması ve yorumlanması şeklinde 4 aşamadan geçerek analiz edilmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2021, s. 243). Gerçekleştirilen araştırmada içerik analizi, belirtilen aşamalar takip edilerek uygulanmıştır. Analiz kısmında araştırma sürecine dâhil olan öğrencilerin listesi yapılmıştır. Araştırma etiğu dikkate alınarak öğrencilerin isimleri kullanılmamış Ö1, Ö2, Ö3, ... şeklinde kodlar verilmiştir. Elde edilen veriler dijital ortama aktarılarak güvenliği sağlanmıştır. Etkinlikler sırayla analiz edilmiştir. Analiz edilen verilerde farklı ve benzer olanlarla sık tekrarlanan ifadeler dikkate alınmıştır. Ayrıca verilerin analiz kısmında araştırmacının notları da dikkate alınmıştır. Verilerin analizi ile ulaşılan kodlama ve temalar için uzman görüşü alınmıştır.

Miles & Huberman (1994) tarafından belirlenen içsel tutarlılığın sağlanabilmesi için kullanılan güvenilirlik formülü $[Güvenirlik = Görüş Birliği / (Görüş Birliği + Görüş Ayrılığı) \times 100]$ dikkate alınarak güvenilirlik sonucu %92,7 olarak hesaplanmıştır. Güvenirlik katsayısının %70'in üzerinde olması araştırma için güvenilir olarak kabul edilmektedir (Miles & Huberman, 1994).

4. BULGULAR

Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının öğrenci başarısına etkisi ve bu araçların kullanımına yönelik öğrenci görüşlerini ortaya koyması amaçlanan bu araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Nicel ve nitel bulgular aşağıda başlıklar halinde verilmiştir.

4.1. Nicel Araştırma Bulguları

Bu araştırmada “Ön-test ve Son-test Kontrol Grup Deseni” kullanılmıştır. Deney grubunda 5. Sınıf Sosyal Bilgiler dersi 3. Ünite İnsanlar Yerler ve Çevreler “Haritayı Tanıyorum” ve “İklim ve Yaşamım” konusunun öğretiminde Padlet, Kahoot, H5P, LearningApps Web 2.0 araçları kullanılmıştır. Kontrol grubunda dersler klasik yöntemle işlenmiştir. Veri setinin analizinde SPSS22 istatistik analiz programı kullanılmıştır. Anlamlı farklılık çıkan test sonuçlarının yorumlanmasında Cohen-d etki büyüklüğü değerine bakılmıştır. Yorumlamada kullanılan Cohen etki büyüklüğü değer aralıkları Tablo 4.7’de verilmiştir.

Tablo 4.7 Cohen’in belirlediği düşük orta yüksek etki büyüklüğü değerleri

Kullanılan Test	Düşük Etki	Orta Etki	Yüksek Etki
<i>t</i> testi	0,20	0,50	0,80
Man-Whitney U Testi	0,20	0,50	0,80

(Cohen, 1988)

22 kişilik Deney grubu ile 25 kişilik Kontrol grubuna ait akademik başarı testi puanlarının betimsel istatistiklerine göre her iki grubun da merkezi eğitim ölçülerinin (ortalama, ortanca ve tepe değer) kendi arasında önemli farklar olmadığı görülmektedir. Her iki grubun da çarpıklık ve basıklık katsayılarının 1’den küçük olması, dağılımların normale yakın olduğunu göstermektedir. Ayrıca Split File seçeneği aktifken yapılan normallik testi sonuçları Tablo 4.8’de verilmiştir.

Tablo 4.4 Normallik test sonuçları

	Kolmogorov-Smirnov			Shapiro-Wilk		
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
Ön Test	,107	47	,200*	,975	47	,404

Normallik testi sonucuna göre veri setinin normal dağılım gösterdiği yani parametrik olduğu, bu durumda iki grup için *t* testinin yapılabileceği görülmektedir.

Web 2.0 araçları destekli sosyal bilgiler dersinde uygulandığı deney grubu ile Web 2.0 araçlarının uygulanmadığı kontrol grubunun ön test başarı puanları arasında anlamlı fark

olup olmadığı bağımsız gruplar için *t*-testi ile bakılmış ve bulgular Tablo 4.9’de gösterilmiştir.

Tablo 4.5 Deney ve kontrol gruplarında yer alan öğrencilerin ön test *t*-testi sonuçları

	n	$\bar{x}$	s	sd	t	p
Deney	22	55,81	13,14	45	0,750	0,457
Kontrol	25	57,28	14,62			

$p < 0.05$

Tablo 9’daki verilere göre Deney ve Kontrol grubunun ön test fark ortalamalarının Deney grubu ($\bar{x}_D=55,81$) ve Kontrol grubu ($\bar{x}_K=57,28$) olduğu bulunmuştur. Yapılan bağımsız örneklem *t* testi sonunda bu iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark görülmemiştir [$t_{(750)}=0,457$, $p > 0,05$]. Grup ortalamalarına göre Kontrol grubu ortalamasının yüksek olduğu görülmektedir.

Web 2.0 araçları ile sosyal bilgiler öğretiminin uygulandığı deney grubunun ön test ve son test başarı puanları arasında anlamlı fark olup olmadığı ilişkili (bağımlı) örneklem için *t*-testi ile bakılmış ve bulgular Tablo 4.10’da gösterilmiştir.

Tablo 4.6 Deney grubunun ön test ve son test *t*-testi sonuçları

	n	$\bar{x}$	s	sd	t	p
Son Test	22	76,00	12,64	21	6,072	0,000
Ön Test	22	55,81	13,14			

Deney grubunun ön test ve son test başarı ortalamaları ön test ($\bar{x}_Ö=55,81$) ve son test ($\bar{x}_S=76,00$) olduğu bulunmuştur. Yapılan bağımlı örneklem *t*-testi sonucunda bu iki grup arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir fark bulunmuştur [$t_{(6,072)}=0,000$, $p < 0,05$]. Grup ortalamalarına göre bu farkın son test tarafında olduğu görülmektedir. Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($d=0,866$) bu farkın yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir.

Web 2.0 araçlarının uygulanmadığı sosyal bilgiler dersinde kontrol grubunun ön test ve son test başarı puanları arasında anlamlı bir fark olup olmadığı ilişkili (bağımlı) örneklem için *t*-testi ile bakılmış ve bulgular Tablo 4.11’de gösterilmiştir.

Tablo 4.7. Kontrol grubunun ön test ve son test *t*-testi sonuçları

	n	$\bar{x}$	s	sd	t	p
Ön Test	25	57,28	13,69	24	0,952	0,351
Son Test	25	58,88	14,62			

Kontrol grubunun ön test ve son test başarı ortalamaları ön test ($\bar{x}_Ö=57,28$) ve son test ($\bar{x}_S=58,88$) olduğu bulunmuştur. Yapılan bağımlı örneklem *t*-testi sonucunda bu iki grup arasında istatistiksel açıdan kayda değer bir fark bulunmamıştır [$t_{(952)}=0,351$, $p > 0,05$].

Web 2.0 araçlarının uygulandığı deney grubu ile uygulanmadığı kontrol gruplarının son test –ön test fark puanları arasında kayda değer bir ayrışma olup olmadığı bağımsız gruplar için t-testi ile bakılmış ve bulgular Tablo 4.12’de gösterilmiştir.

Tablo 4.8 Deney ve kontrol grubunun ön test ve son test başarı fark puanları t-testi sonuçları

	n	$\bar{x}$	s	sd	t	p
Deney	22	20,18	15,58	45	-6,062	0,000
Kontrol	25	1,60	8,40			

Deney ve Kontrol grubunun ön test ve son test fark ortalamaları Deney grubu ($\bar{x}_D=20,18$) ve son test ($\bar{x}_K=1,60$) olduğu bulunmuştur. Yapılan bağımsız örneklem *t* testi sonucunda bu iki grup arasında istatistiksel açıdan kayda değer bir fark bulunmuştur [$t_{(-6,062)}=0,000$, $p<0,05$]. Grup ortalamalarına göre bu farkın Deney grubu tarafında olduğu görülmektedir. Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ($d=0,891$) bu farkın yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir.

Araştırmada deney ve kontrol gruplarının ön test sonuçları değerlendirildiğinde sonuçların birbirine yakın olduğu, verilerin analizinde son test sonuçlarına bakıldığında ise deney grubunun web 2.0 uygulamaları ile akademik başarılarında olumlu yönde anlamlı farklılıklar olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

4.2. Nitel Araştırma Bulguları

4.2.1. Görüşme Formuna Ait Bulgular

Bu bölümde sosyal bilgiler dersinde uygulanan Web 2.0 araçlarının, deney grubu öğrencilerinden gönüllü olarak seçilen 8 öğrenciyle uygulama süreci ile ilgili odak grup görüşmesi yapılmıştır. Edinilen bilgiler betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir.

“Sosyal bilgiler dersine dair bilgiler öğrenmek veya pekiştirmek için internet kullanır mısın?” Cevabın evet ise nasıl kullanırsın?’ sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 4.13’te gösterilmiştir.

Tablo 4.9 Sosyal bilgiler dersi ile ilgili yeni bir bilgi öğrenmek ya da bildiklerini pekiştirmek için internet kullanma durumu

	TEMA	f	%
Evet	Araştırma yapmak	8	53.33
	Bilgileri pekiştirmek	4	26.66
	Konu anlatım videosu	3	20
	<i>TOPLAM</i>	15	100
Hayır		-	-

Birinci soruya cevap veren katılımcıların “araştırma yapmak (8)”, “bilgileri pekiştirmek (4)”, “konu anlatım videosu (3)” şeklinde soruya yanıt verdikleri görülmektedir. Genel

olarak bulgular değerlendirildiğinde sosyal bilgiler dersi için öğrencilerin interneti öğrenme ve pekiştirme amacıyla kullandığı söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdikleri cevaplardan bazıları şunlardır:

“Evet kullanırım. Ödevlerimi araştırmamda yardımcı oluyor.” Ö2

“Evet. Derste öğrendiğim bilgilerimi pekiştirmek için kullanırım” Ö6

“Her zaman, YouTube daki ders videoları çok hoşuma gidiyor.” Ö5

‘Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan araçların (padlet, kahoot, H5P, LearningApps) eğitimde kullanılması hakkında ne düşünüyorsun?’ sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 4.14’te gösterilmiştir.

Tablo 4.10 Sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik düşünceleri

TEMA	f	%
Eğlenceli	8	47.05
Öğrenmeyi kolaylaştırdı	4	23.52
Akılda kalıcılığı arttırdı	2	11.76
Pekiştirici olması	1	5.88
Motivasyon yükseltti	1	5.88
Tasarımın ilgi çekiciliği	1	5.88
TOPLAM	17	100

Katılımcıların yapılan etkinlikleri “eğlenceli (8)”, “öğrenmeyi kolaylaştırdı (4)”, “akılda kalıcılığı arttırdığı (2)”, “pekiştirici olması (1)”, “motivasyonu yükselttiği (1)”, “tasarımın ilgi çekiciliği (1)” şeklinde belirtmişlerdir. Tablo genel olarak değerlendirildiğinde görüşmeye katılan öğrencilerin kullanılan Web 2.0 araçlarına yönelik olumlu tutum geliştirdikleri söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdikleri cevaplardan bazıları şunlardır:

“Bence derste kullandığımız uygulamalar sayesinde ders çok eğlenceli ve keyifli oluyor.”

Ö1

“Bilgi yarışması ve sürükle bırak dersin aklımda kalmasını sağladı. Eğlenceli dersler sayesinde daha iyi öğrendim.” Ö8

“Kullanılan araçlar benim konuyu daha iyi öğrenmemi kolaylaştırdı. Öğrendiklerimi daha iyi pekiştirdim. Ayrıca uygulamalar dersin daha eğlenceli geçmesini sağladı.” Ö5

“Bu etkinliklerin görselleri çok ilgimi çekti. Ders çok eğlenceliydi.” Ö4

‘Öğretmenin araştırma sürecinde kullandığı araçlar konuları öğrenmenizi nasıl etkiledi?’ sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 4.15’te gösterilmiştir.

Tablo 4.11 Web 2.0 araçlarının öğrencilerin öğrenme durumlarını etkileme durumu

TEMA	f	%
Konuların pekiştirmesini sağladı	5	35.71
Eğlenerek öğrenmeyi sağladı	5	35.71
Motivasyonumu arttırdı	2	14.28
Derse olan ilgimi\dikkatimi arttırdı	2	14.28
TOPLAM	14	100

Katılımcılar Web 2.0 araçlarının kullanımının öğrenmeye etkilerini “konuların pekiştirmesini sağladı (5)”, “eğlenerek öğrenmeyi sağladı (5)”, “motivasyonu arttırdı (2)”, “derse olan ilgi\dikkati arttırdı (2)” şeklinde temalarına vurgu yapmıştır. Tabloda yer alan bulgular genel olarak değerlendirildiğinde Web 2.0 araçlarının öğrencilerin öğrenme durumlarını olumlu etkilediği söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Derste işlediğimiz konuların pekişmesini, aklımda daha çok kalmasını sağladı.” Ö7

“Çok eğlenceli olduğu için derste hiç sıkılmadım. Derste işlediğimiz konuları pekiştirerek öğrendim.” Ö2

“Bu şekilde ders işlerken hem eğlendim hem de öğrendim. Önceki derslerde bu kadar dikkatli değildim. Derse olan ilgim arttı.” Ö8

‘Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçları ile ders işlemenin size göre olumlu yanları nelerdir?’ sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 4.16’da gösterilmiştir.

Tablo 4.12 Sosyal bilgiler dersinde kullanılan web 2.0 araçlarının olumlu yanları

TEMA	f	%
Derslerin eğlenceli olmasını sağladı	8	34.78
Konuların öğrenmeyi kolaylaştırması	5	21.73

Öğrenmeyi kalıcı hale getirdi	4	17.39
Dönüt	3	13.04
Pekiştirici oldu	3	13.04
TOPLAM	23	100

Tablo 4.16'nın devamı

Web 2.0 araçlarının olumlu yanları sorusuna “derslerin eğlenceli olmasını sağladı (8)”, “konuların öğrenmeyi kolaylaştırdı (5)”, “öğrenmeyi kalıcı hale getirdi (4)”, “hemen dönüt alabildim (3)”, “pekiştirici oldu (3)” şeklinde görüş belirtmişlerdir. Katılımcılardan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde Web 2.0 araçları ile işlenen derslerin olumlu yanları olarak eğlenceli, kolay, kalıcı ve pekiştirici olduğu söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Bence olumlu yanı çok eğlenceli olması. Yaptığım yanlışları anında görünce doğrularımı da hemen öğrenmiş oldum. Bu sayede daha kolay öğreniyorum ve öğrendiklerimi unutmamış oluyorum” Ö1

“Dersi çok kolay öğrendim. Kullandığımız uygulamalar sayesinde eğlenerek daha kolay öğrendim.” Ö5

“Yaptığımız etkinlerde doğrularımı ve yanlışlarımı hemen gördüm. Dersler eğlenceli geçti, animasyon izledik. Çok keyifliydi dersler, keşke hep bu şekilde işleyebilsek.” Ö3

‘Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçları ile ders işlemenin size göre olumsuz yanları nelerdir?’ sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 4.17’de gösterilmiştir.

Tablo 4.13 Sosyal bilgiler dersinde kullanılan web 2.0 araçlarının olumsuz yanları

TEMA	f	%
İnternet kesilmesi	2	100
TOPLAM	2	100

Web 2.0 araçları ile ders işlemenin olumsuz yanlarını “internet kesilmesi (2)” şeklinde ifade etmişlerdir. Tabloda yer alan bulgular genel olarak değerlendirildiğinde internet kesilmesi dışında olumsuz bir yan olmadığı söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Aslında çok olumsuz yanı yok ama internet kesilirse etkinlikleri yapamayız.” Ö6

“Bir kere etkinlik yaparken bağlantımız kopmuştu. Bence tek olumsuz yanı bu.” Ö4

‘Sosyal Bilgiler dersinde yapılan uygulamalardan (Padlet, Kahoot, H5P, LearningApps) en çok hangisi hoşuna gitti? Neden?’ sorusuna verdikleri yanıtlar Tablo 4.18’de gösterilmiştir.

Tablo 4.14 Sosyal bilgiler dersinde kullanılan web 2.0 araçlarından öğrencilerin en çok hoşuna giden uygulamalar

TEMA	f	%
Kahoot	8	53.33
LearningApps	4	26.66
H5P	2	13.33
Padlet	1	6.66
TOPLAM	15	100

Katılımcılar hoşuna gittikleri uygulamalardan “Kahoot (8)”, “LearningApps (4)”, “H5P (2)”, “Padlet (1)” temaları olarak tanımlarken, sorunun ikinci kısmına öğrencilerin verdiği cevaplar tablosu ayrı ayrı aşağıda verilmiştir. Katılımcılardan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde Kahoot uygulamasının diğer uygulamalara göre belirgin bir fark oluşturduğu söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Bilgi yarışmasında sınıf olarak çok eğlendik aynı zamanda yeni bilgiler öğrendik.” Ö2

“Kahoot uygulamasında sınıfta 2. oldum ve çok mutlu oldum.” Ö4

“LearningApps ile etkinlik yapmak diğerlerine göre daha çok hoşuma gitti.” Ö8

Tablo 4.15 Öğrencilerin kahoot uygulaması ile ilgili düşünceleri

Kahoot ile ilgili düşünceler	f	%
Eğlenceli	5	50
Pekiştirici olması	3	30
Anında dönüt vermesi	2	20
TOPLAM	10	100

Katılımcılar (5) “eğlenceli”, (3) “pekiştirici olması”, (2), “anında dönüt vermesi” şeklinde temalar ile Kahoot’u tanımlamıştır. Katılımcılardan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde öğrencilerin Kahoot uygulamasını öğrencilerin eğlenceli ve pekiştirici bulduğu söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Kahoot ile doğru ve yanlışlarımı hemen görebildim.” Ö1

“Kahoot u kullanmak öğrendiklerimi akılda tutmamı sağladı.” Ö3

“Bilgisayarda arkadaşlarımla yarışmak eğlenceliydi ve çok hoşuma gitti.” Ö6

Tablo 4.16. Öğrencilerin learningapps uygulaması ile ilgili düşünceleri

LearningApps ile ilgili düşünceler	f	%
Eğlenceli ve kalıcı olması	2	66.66
Yeni kelimeler öğretmesi	1	33.33
TOPLAM	3	100

Katılımcılar LearninigsApps’ı “eğlenceli ve kalıcı olması (2)”, “yeni kelimeler öğretmesi (1)” şeklinde temalar ile hoşuna gitmesinin nedenini tanımlamıştır. Katılımcılardan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde LearningApps ile bilgilerinin kalıcı olduğu ve yeni kelimeleri öğrendikleri söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Sürükle bırak etkinlikleriyle öğrendiğim bilgiler daha kalıcı oldu. Konuyu tam anladım. Benim için eğlenceli bir etkinlikti.” Ö6

“Dersle ilgili yeni kelimeler öğrendim, ekrandaki bilgileri doğru yerlere taşımak hoşuma gitti, eğlendim.” Ö8

Tablo 4.17. Öğrencilerin padlet uygulaması ile ilgili düşünceleri

Padlet ile ilgili düşünceler	f	%
Videolar izleyerek derse olan ilgim arttı	2	50
İstediğim görsel ve yazıya ulaşım, ekleme yapabiliyorum	2	50
TOPLAM	4	100

Katılımcılar Neden? Sorusuna “videolar izleyerek derse ilgim arttı (2)”, “istediğim görsel ve yazıya ulaşım, ekleme yapabiliyorum (2)” şeklinde temalara cevap vererek tanımlamıştır. Katılımcılardan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde derse ilgilerinin arttığı ve istedikleri görsellere ulaşabilmelerinin görüşlerini olumlu etkilediği söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Bu uygulaması hoşuma gitti, konuyla ilgili videolar izleyebildim. Görseller ekledim.”
Ö2

“Padlet iyi bence, kendim bir şeyler yapabiliyorum, bildiklerimi ben de ekledim hiç sıkılmadım.” Ö5

“Videolar izlemek güzeldi. Derste dikkatliydim. Artık bu dersi daha çok seviyorum.” Ö3

Tablo 4.18. Öğrencilerin H5P uygulaması ile ilgili düşünceleri

H5P ile ilgili düşünceler	f	%
Eğlenceli, motive edici	3	60
Pekiştirici olması	2	40
TOPLAM	5	100

Katılımcılar H5P’i “eğlenceli ve motive edici (3)”, “pekiştirici olması (2)” şeklinde tanımlamıştır. Katılımcılardan elde edilen bulgular genel olarak değerlendirildiğinde H5P ile işlenen derslerin, konularını pekiştirdiği, derse karşı motiveyi arttırdığı sonucuna ulaşıldığı söylenebilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Bu uygulama ile ders benim için eğlenceli ve motive edici hale geldi.” Ö2

“H5P etkinliği ile işlenen konular daha pekişti. Daha iyi anladım.” Ö5

Dersin daha öncekilere göre farklı işlenmesi Sosyal Bilgiler dersine dair görüşlerinizi nasıl etkiledi?’ sorusuna verdikleri yanıtlar aşağıdaki tablodadır.

Tablo 4.19. Web 2.0 Araçlarının kullanılmasının öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik görüşlerini etkileme durumu

TEMA	f	%
Daha eğlenceli geçti	8	44.44
Teknolojiyle birlikte ders işlemek motive etti	4	22.22
Konular daha çok pekişti	2	11.11
Daha faydalı buldum	2	11.11
İlgimi\dikkati çekti	2	11.11
TOPLAM	18	100

Katılımcılar dersin “daha eğlenceli geçti (8)”, “teknolojiyle birlikte ders işlemek motive etti (4)”, “konular daha çok pekişti (2)”, “daha faydalı buldum (2)”, “ilgimi/dikkatimi çekti (2)” şeklinde temaları ile tanımlamışlardır. Tabloda yer alan bulgular genel olarak değerlendirildiğinde Web 2.0 araçlarının sosyal bilgiler dersinde yer alan konuların pekiştirilmesini, eğlenceli hale gelmesini sağladığı, teknoloji ile iç içe olmanın motive ettiği; derse yönelik ilgi ve dikkati arttırdığı yorumunu yapmak mümkündür.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Sınıf dışında ders işlemek benim için ve arkadaşlarım için çok eğlenceliydi.” Ö3

“Diğer derslere göre konular daha çok dikkatimi çekti. Bu şekilde ders işlemek oldukça eğlenceliydi. Artık en sevdiğim ders sosyal bilgiler.” Ö1

“Teknolojiyi seviyorum ve böyle ders işlemek hem motivasyonumu arttırdı hem de eğlenerek öğrendim.” Ö6

“Etkinlikler bence eğlenceli ve faydalıydı. Her zaman olmasını isterim.” Ö8

“Sosyal Bilgiler öğretmeni sen olsaydın dersini nasıl işlemeyi tercih ederdin?” sorusuna verdikleri yanıtlar aşağıdaki tablodadır.

Tablo 4.20. Öğrenciler sosyal bilgiler öğretmeni olsaydı dersi nasıl işlemek istedikleri konusundaki düşünceleri

TEMA	f	%
Teknolojiyi kullanırdım	8	36.36
Eğlenceli etkinlikler planlardım	5	22.72
Oyunlar \yarışmalar planlardım	4	18.18
Sınıf dışı etkinlikler yapardım	2	9.09
Daha çok materyal kullanırım	2	9.09
Sınıf içi olumlu etkileşim kurarak işlerim	1	4.54
TOPLAM	22	100

Katılımcılar son soruya “teknolojiyi kullanırdım (8)”, “eğlenceli etkinlikler planlardım (5)”, “oyunlar/yarışmalar planlardım (4)”, “sınıf dışı etkinlikler yapardım (2)”, “Daha çok materyal kullanırdım (2)”, “sınıf içi olumlu etkileşim kurarak işlerim (1)” şeklindeki temalar ile soruya cevap vermiştir. Tabloda yer alan bulgular genel olarak

değerlendirildiğinde büyük bir çoğunluk teknolojiyi kullanacağını, eğlenceli etkinlikler ile yarışmalar planlayacağına yönelik olumlu görüşleri olduğu sonucuna ulaşılabilir.

Çalışmaya katılan öğrencilerin verdiği cevaplardan bazıları şunlardır:

“Ben öğretmen olsaydım dersleri teknolojiyle farklı sınıflarda işlerdim.” Ö2

“Dersi eğlenceli hale getirerek oyunlar oynatırdım. Öğrencilerim sıkılmazdı.” Ö6

“Sınıfta öğrencilerimin dersle ilgili birbiriyle konuşmalarına izin verirdim. Gruplar kurardım.” Ö8

“Defter, kitaptan başka şeyler kullanarak ders işlerdim. Sadece okuma yapmazdım.” Ö5

“Dersi sınıfın dışında ve bilgisayarlar ile işlerdim” Ö3

Genel olarak nitel araştırma sonuçları değerlendirildiğinde öğrencilerin sorulan sorulara odaklanabildikleri, yapılan etkinliklere karşı olumlu bakış açısı geliştirdikleri, derslerin web 2.0 araçları ile işlenmesinin onlara katkılar sunduğu, çağın gereği olarak teknoloji ile gerçekleştirilen derslere yönelik adaptasyon süreçlerinin gayet olumlu ve hızlı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçlarının öğrenci başarısına etkisi ve Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik öğrenci görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 5. sınıf “İnsanlar Yerler ve Çevreler” ünitesi deney grubu öğrencilerine derste Web 2.0 araçları uygulanarak sosyal bilgiler öğretimi gerçekleştirilmiş, kontrol grubu öğrencilerine mevcut öğretim programı ile sosyal bilgiler öğretimi gerçekleştirilmiştir. Deney grubu öğrencilerine uygulanan “Akademik Başarı Testi” ile “Odak Grup Görüşmesinden” elde edilen bulgular ışığında belirlenen sonuçlar tartışılmıştır. Bu bölüm içerisinde tartışma, sonuç ve öneriler yer almaktadır.

5.1. Tartışma ve Sonuç

Araştırmanın birinci alt probleminde, kontrol ve deney gruplarının ön test başarı puanları arasındaki farklılık durumu incelenmiştir. Uygulamanın öncesinde rastlantısal seçilen kontrol ve deney gruplarındaki öğrencilerin akademik başarılarının birbirlerine eşit olup olmadığının belirlenmesi için her iki gruba ön test uygulanmıştır. Deney ve kontrol gruplarının akademik başarı bakımından denk olduğu durumu yapılan ön testlerden elde edilen veriler ilişkisiz t testi ile analiz edilip görülmüştür.

Araştırmanın ikinci alt probleminde kontrol grubu öğrencilerinin ön test son test başarı puanları arasındaki farklılık durumları incelenmiştir. Kontrol grubu öğrencilerinden elde edilen veriler ilişkisiz t testi ile analiz edilmiştir. Yapılan analizlerin sonucunda kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ön test – son test başarı puanları arasında anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Elde edilen sonuç doğrultusunda kontrol grubunda öğretim programında yer alan etkinliklerle dersin işlenmesi ile öğrencilerin akademik başarılarında artış olduğu görülmektedir. Araştırmadan elde edilen sonuçlar Çenesiz, 2020; Keskin, 2021; Öztürk, 2022 tarafından yapılan çalışmalarla benzerlik göstermekte; Almalı, 2020; Can, 2021 tarafından yapılan çalışmalarla ise benzerlik göstermemektedir.

Araştırmanın üçüncü alt probleminde deney grubu öğrencilerinin ön test-son test başarı puanları arasındaki farklılık durumu incelenmiştir. Kontrol grubu öğrencilerinden elde edilen veriler ilişkisiz t testi ile analiz yapılmıştır. Yapılan analizler sonucunda kontrol grubunda yer alan öğrencilerin ön test son test başarı puanları sonucunda son test lehine anlamlı bir şekilde farklılaşmaktadır. Elde edilen bu sonuç sosyal bilgiler dersinde uygulanan web 2.0 araçları ile öğretimin öğrencilerin başarı düzeylerini artırdığı yönündedir. İlgili alan yazın incelendiğinde Almalı, 2020; Akkaya, 2019; Çenesiz, 2020;

Gün, 2015; Gündoğdu, 2017; Keskin, 2021; Öztürk, 2022; Yeşiltaş ve Turan, 2015; Yıldırım, 2020; Yılmaz, 2022 tarafından yapılan çalışmalarla benzerlik göstermektedir.

Araştırmanın dördüncü alt probleminde kontrol grubu ve deney grubu öğrencilerinin ön test-son test başarı puanları arasındaki anlamlı farklılık durumu incelenmiştir. Uygulama sonrasında deney ve kontrol gruplarına akademik başarı son testi uygulanmış ve elde edilen veriler kullanılarak ilişkisiz t testi gerçekleştirilmiştir. İlişkisiz t testinin sonuçlarına göre deney grubu ile kontrol grubu arasında son test puanlarında deney grubunun lehine anlamlı farklılıklar ortaya konulmuştur. Araştırmada her iki grupta da gerçekleştirilen sosyal bilgiler öğretimi akademik başarıyı arttırmış olsa da deney grubundaki öğrencilerin akademik başarı testi ortalamaları kontrol grubu öğrencilerinin akademik başarı testi ortalamalarından daha yüksektir ve aralarında anlamlı farklılık vardır. Yapılan bağımlı örneklem t-testi sonucunda deney grubu ve kontrol grubu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur. Bu nedenle Web 2.0 uygulamaları ile sosyal bilgiler öğretiminin öğrencilerin akademik başarıları üzerinde olumlu yönde bir etkisi olduğunu söylenebilir. Alan yazın incelendiğinde web tabanlı sosyal bilgiler öğretiminin öğrenci başarısına etkisini inceleyen benzer çalışmalar mevcuttur (Akkaya, 2019; Can, 2021; Çenesiz, 2020; Keskin, 2021; Özipek, 2019; Öztürk, 2022; Yıldırım, 2020; Yılmaz, 2022) ve bu araştırmaların sonuçları bu çalışmanın sonuçları birbiri ile örtüşmektedir. Gezer ve Ersoy (2021), mobil uygulamalar ve web 2.0 araçlarına bağlı olarak gerçekleştirilen etkinliklerin, öğrencilerin sosyal bilgiler dersi akademik başarılarını arttırdığını ve üzerinde anlamlı farklılıklar oluşturduğunu belirtmişlerdir. Norton ve Hathaway (2008), ilköğretim kademesinde Amerika’da yürüttükleri çalışmada, derslerde blog, podcast, wiki gibi Web2.0 araçlarının etkili şekilde kullanılmasının ilk başta akademik başarıyı arttırması, öğrenci ve veli motivasyonuna katkı sağlaması, iletişimi güçlendirmesi gibi olumlu etkileri olduğu bulgularına ulaşmışlardır. Almalı ve Yeşiltaş (2020), sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konularının Web 2.0 teknolojileri kullanılarak öğretiminin öğrenciler üzerindeki akademik başarı ve öğrencilerin tutumlarına etkisi çalışmalarında, Web 2.0 teknolojisi uygulamasının öğrencilerin akademik başarısına olumlu yönde etki ederek başarıya katkı sağladığı sonucuna ulaşmışlardır. Can ve Usta (2021), Fen bilimleri derslerinde Web 2.0 araçları destekli kavramsal karikatürlerin kullanılmasının akademik başarıyı ve derse karşı tutum üzerindeki etkisini araştırdıkları çalışmalarında, web 2.0 destekli kavramsal karikatürleri kullanmanın deney grubu lehine olduğuna, öğrencilerin akademik başarılarını anlamlı

derecede arttırdığı sonucuna ulaşmışlardır. Yapılan araştırmalar ile öğrenci başarısını artırmada mevcut öğretim programının uygulanmasına yönelik Web 2.0 araçlarının uygulanmasının daha etkili olduğu sonucunu desteklediği görülmektedir.

Ulaşılan sonuçlar ile öğrenci başarısını artırmada mevcut öğretim programındaki uygulamalara göre Web 2.0 araçlarının uygulanmasının daha etkili olduğu sonucunu desteklediği görülmektedir. Ancak Batıbay (2019) Türkçe dersinde Web.2.0 araçlarının uygulamalarının başarıya etkisini araştırdığı çalışmada anlamlı bir artışın olmadığını tespit etmiştir. Bu yönüyle Batıbay (2019) tarafından yapılan çalışmayla örtüşmemektedir.

Araştırmalar sonucunda eğitimdeki Web 2.0 teknolojilerinin son yıllarda araştırmacıların ilgisini daha çok çekmekte olduğu, ilerleyen süre içerisinde daha fazla araştırmacı tarafından çalışıldığı gözlemlenmektedir. Araştırma bulgularına göre özellikle 2019 yılından sonra Web 2.0 araçları ile çalışmaların gözle görülür bir şekilde artış gösterdiği görülmektedir (Altunışık ve Aktürk, 2021). Teknolojinin hızla ilerlemesiyle ortaya çıkan bu durumun sebebinin son yıllarda gelişimi artan internet ve kullanımının yaygınlaşmasından kaynaklandığı düşünülebilir.

Web 2.0 araçlarının kullanımına yönelik düşünceleri incelendiğinde, araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunun Web 2.0 araçlarına yönelik olumlu bakış açısı geliştirdiklerini ve bu araçları çok yararlı buldukları tespit edilmiştir. Derslerin Web 2.0 araçlarının uygulamaları ile işlenmesi öğrenciler tarafından eğlenceli olarak karşılanmıştır. Özellikle uygulamaların telefon, tablet ve bilgisayar ile olması daha çok dikkat çekmiştir. Klasik sınıf ortamından çıkıp bilgisayar teknoloji sınıfında dersi işlemeleri, etkinlikler yapıp sınıf ortamında yarışmalara katılmaları, öğrenciler için büyük bir yeniliktir ve bu yenilik öğrencilerin derste çok hoşuna gitmiş, öğrencinin derse bakış açısını değiştirmiştir. Öğrenciler Web 2.0 uygulamaları ile işlenen ders konularının akılda daha kalıcı olduğunu vurgulamışlardır. Öğrenciler, derslerin Web 2.0 uygulamaları ile birlikte işlenmesinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarını ve bu derse karşı çalışma motivasyonlarının olumlu yönde etkilediğini dile getirmişlerdir. Öğrencilerin büyük bir kısmının “eğer öğretmen ben olsaydım ben de aynı şekilde teknolojiden faydalanarak bu uygulamalar ile ders işlerdim” fikrine sahip oldukları görülmüştür. Araştırmaya katılan tüm öğrencilerin Web 2.0 araçlarının öğrenme süreçlerini olumlu yönde etkilediği, öğrencilerdeki ilgi, motivasyonu arttırdığı ve disiplinler arası bir yaklaşım olan sosyal bilgiler dersi

konularının pekiştirilmesinde son derece etkili olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmadaki öğrenci görüşlerinden yola çıkarak kullanılan araçlar sayesinde sosyal bilgiler konularını öğrenmelerinin kolaylaştığını, bunların yanı sıra yaparak yaşıyarak öğrenme ortamı ile doğrudan temas eden öğrencilerde bilgilerin kalıcılığının artması sonuçlarına da ulaşılmıştır. İlgili literatür incelendiğinde araştırmanın bu bulguları Batıbay, 2019; Gündoğdu, 2017; Öztürk, 2022; Yılmaz, 2022 tarafından yapılan çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Yine Çıldır ve Koçak (2022) nitel çalışmalarını kapsamında elde ettikleri verilerin analizleri sonucunda öğrencilerin, Web 2.0 araçları kullanarak işledikleri Almanca dersleri ile ilgili olumlu dönüt verdiklerini tespit edilmişlerdir. Bu kapsamda Web 2.0 araçlarını kullanmanın dersi daha eğlenceli ve dikkat çekici hale getirdiğı, öğrencilerin derslere daha etkin katılımı sağladığı gibi bulguları öne çıkmış, bu ve buna benzer durumlarda Web 2.0 araçların öğrenmeyi olumlu yönde desteklediğı sonucunu elde etmişlerdir.

Ayrıca teknoloji çağında eğitim-öğretim faaliyetine devam eden öğrencilerin yaşadıkları çağ ve kuşağı göz önüne alındığında, Web 2.0 araçlarının teknolojik olması da öğrencilerin ilgi ve istekleri üzerinde etkisinin büyük olduğu sonucuna ulaşmak mümkündür.

Bu araştırma sosyal bilgiler dersi gören 5. sınıf öğrencileri ile sınırlıdır. Web 2.0 araçları ile yapılan uygulama sosyal bilgiler dersini alan diğerk sınıf düzeylerinde yapılabilir. Araştırma kapsamında öğrencilerin akademik başarılarındaki artış 5. Sınıf “İnsanlar, Yerler ve Çevreler” Sosyal Bilgiler öğrenme alanı ile sınırlanmıştır. Farklı düzeylerde farklı öğrenme alanlarında da yapılabilir. Araştırmanın nicel bulgularından öğrencilerin Web 2.0 araçlarıyla ders işlenmesinin akademik başarıyı arttırdığı, nitel bulgularından ise derse olan motivasyon ve ilgilerini arttırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırma nitel veriler ile desteklenmiştir. Araştırmalar sonucunda Web 2.0 araçları ile ilgili yapılan araştırmaların büyük bir çoğunluğunun nicel araştırma olduğı görölmektedir.

Altunışık ve Aktürk araştırmalarında Web 2.0 araçları uygulamaları ile yapılan araştırmalarında nitel ve karma yöntem ile literatür derlemesi araştırmalarının sayısının nicele göre çok daha düşük olduklarına dikkat çekerek, araştırmalarda genellikle nicel yöntemlerin tercih edilmesinin sebebini; çalışma sonuçlarını genelleme, geniş örneklemelere ulaşabilme, kolay ve çabuk erişilebilirlik, zaman ve maliyet vb. bakımından sağladığı yararlarından kaynaklanabileceğini vurgulamışlardır.

Bu araştırma bulgularından hareketle sosyal bilgiler dersinde Web 2.0 araç kullanımının nitel ve nicel bulgular ile değerlendirildiğinde olumlu etkisi olduğu açıkça görülmüştür. Eğitim ve teknolojinin bütünsel ve işlevsel bir bakış açısı ile ele alındığında birbirlerini yukarı taşıdıkları açıkça görülmektedir.

5.2. Öneriler

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlar doğrultusunda şu önerilerde bulunulabilir;

- Gelişen çağ ile öğrencilerin isteklerine cevap verebilmek üzere öğretmenler Web 2.0 araçlarına yönelik Millî Eğitim Bakanlığı tarafından verilen kurum içi seminer, kurs gibi eğitimlere katılarak Web 2.0 teknolojilerine yönelik bilgi sahibi olabilmelidir.
- Öğrenciler Web 2.0 araçlarıyla işlenen dersten keyif aldıklarını, eğlenceli vakit geçirdiklerini ve derse yönelik ilgilerinin arttığı yönünde görüşler belirtmiş, bu doğrultuda öğretmenlerin derslerini öğrenciler için ilgi çekici ve keyifli hale getirebilmeleri için Web 2.0 araçlarını derslerinde aktif bir şekilde kullanmaları tavsiye edilmektedir.
- Gerçekleştirilen çalışma ortaokul beşinci sınıf öğrencileri ile yapılmış olup daha sonradan yapılacak olan araştırmalarda Web 2.0 araçları ile yapılan derslerin öğretiminde diğer seviyedeki sınıflarda da etkisi araştırılabilir.
- Teknolojiyle bütünleşmiş bir nesil olan bugünün öğrencilerinin dijital bir dünya ile çok küçük yaşta tanıştıkları düşünüldüğünde öğretmen adaylarının teknolojik araçları eğitime entegre edebilmeleri açısından Web 2.0 araçları yeni nesil eğitimde kullanılması büyük önem arz etmektedir.
- Sınıflardaki en büyük uygulayıcı ve yön gösterici olanlar öğretmenlerimizdir. Bu sebeple mesleğe başlamadan önce öğretmen adaylarının dijital yetkinlik alanları arttırılmalı, eğitim fakültelerinde bu alana yönelik dersler konulmalıdır.
- Elde edilen sonuçlar yeni nesil eğitim-öğretim ortamlarında Web 2.0 araçlarının kullanımıyla ilgili gerçekleştirilen çalışmaların kuvvetli ve zayıf yönlerini görme açısından yararlı olacağı ve gelecekte yapılacak çalışmalara yön vermede destek olacağı düşünülmektedir. Bu alandaki araştırmaların hızla arttırılarak yüksek lisans tez çalışmalarının ve doktora tezlerinin ötesine taşınıp diğer akademik çalışmaların incelenip, eğilimlerin belirlenerek detaylı bir sonuç tablosu ortaya çıkarılıp daha kapsamlı ve nitelikli çalışmalar ortaya konulmalıdır.

- Bu alanla ilgili ÷lkemizdeki araştırmaların özellikle de nitel araştırma sayısının az olduğu görülmektedir. Bu nedenle nitel çalışmalara daha fazla ağırlık verilebilir. Bu alanda yapılacak olan doktora çalışmalarına önem verilerek daha nitelikli çalışmaların ortaya çıkarılmasına katkı sağlanmalıdır.

KAYNAKLAR

- Akçalı, A. A., ve Baş, Ö. (2020). Sosyal Bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımı konusundaki araştırmalar. *Journal of Academic Social Science Studies*, 13(81),15-20.
- Akçay, A., ve Şahin, A. (2012). Webquest (Web Macerası) öğrenme yönteminin Türkçe dersindeki akademik başarı ve tutuma etkisi. *Eğitim Bilimleri Araştırma Dergisi*, 33-45,181-198.
- Akçay, A., ve A. A. (2010). The using of blogs in Turkish education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*,, 1195-1199.
- Akkaya, A. (2019). *Bilgisayar donanımı konusunda web 2.0 araçlarıyla geliştirilen etkinliklerin öğrenci başarısına etkisi*. (Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi) Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Balıkesir.
- Akpınar, Y. (2005). *Bilgisayar Destekli Eğitimde Uygulamalar*. ANKARA: Anı Yayıncılık.
- Aksin, A. (2020). Sosyal bilgiler öğretiminde yenilikçi teknoloji kullanımı. Y. Ayaydın içinde, *sosyal bilgiler öğretiminde teknolojinin kullanımı: Uzaktan eğitim için alternatifler* (s. 32-61). İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.
- Aktaş, C. (2007). Enformasyon toplumu bağlamında Türkiye. Selçuk İletişim, 181-193. *Selçuk İletişim*, s. 181-193.
- Alkayış, A. (2021). Eğitim felsefesi perspektifinden dijitalleşme ve Eğitim 4.0. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (BUSBED)*, 11(21), 221-237.
- Almalı, H. ve Yeşiltaş, E. (2020). Sosyal bilgiler eğitiminde coğrafya konularının web 2.0 teknolojileri kullanılarak öğretiminin öğrencilerin akademik başarı ve tutumlarına etkisi. *Türkiye Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 165-182.
- Alpar, D., Batdal, G., ve Avcı, Y. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. *Banan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19-31.
- Altunışık, M., ve Aktürk, A. O. (2021). Türkiye’de web 2.0 araçlarının eğitim-öğretim ortamlarında kullanımına bir bakış: 2010-2020 dönemi tezlerinin incelenmesi. *Bilim, Eğitim, Sanat ve Teknoloji Dergisi (BEST Dergi)*, 205-227.
- Ardıç, E., ve Altun, A. (2017). Dijital çağın öğreneni. *Uluslararası Sosyal Bilgilerde Yeni Yaklaşımlar Dergisi (IJONASS)*, 12-30.
- Aslan, E. (2016). Geçmişten günümüze sosyal bilgiler. D. dilek içinde, *sosyal bilgiler eğitimi* (s. 7). Ankara: Pegem Akademi.
- Atik, H., ve Avcı, F. (2022). Eğitim teknolojisinde yenilikçi bir uygulama: H5P projesi. *Okul Yönetimi School Administration Journal*, , 57-69.

- Avcı, F., ve Atik, H. (2020). Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin “Web 2.0 Araçları” kavramına yönelik metaforik algıları ve görüşleri ; *Araştırma/Research*, 142-165.
- Balcı, A. (2022). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Anakar: Pegem Akademi.
- Balçın, K. ve Çalışkan, H. (2021). Sosyal bilgiler dersinde kullanılan web 2.0 araçlarının ortaokul Öğrencilerinin çevresel duyarlılıklarına etkisi. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, 3(2), 128-141
- Baran, B., ve Ata, F. (2013). Üniversite öğrencilerinin web 2.0 teknolojileri kullanma durumları, beceri düzeyleri ve eğitsel olarak faydalanma durumları. *Eğitim ve Bilim*.
- Barlow, T. (2008). Web 2.0: Creating a classroom without walls. Teaching science. *The Journal of the Australian Science Teachers Association*, 54(1) 46-48.
- Başal, A., ve Gürol, M. (2011). E-Öğrenmenin geleneksel sınıflara entegrasyonu. *Akademik Bilişim '11 - XIII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri* (s. 719-724). Malatya: İnönü Üniversitesi.
- Başaran, İ. E. (1993). *Türkiye eğitim sistemi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Başkaya, K., ve Tursunovic, M. (2017). Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde iş birlikli öğrenme ve padlet. *Türkçe Öğretimi Uygulama Ve Araştırma Merkezi*, sayfa 85 79-96.
- Baysan, E., Bayra, E., ve Demirkan, Ö. (2018). Teknoloji destekli işbirliğine dayalı eğitim ortamları araştırmalarına ilişkin içerik analizi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1-21 (35).
- Beamish, P., ve McLeod, B. (2014). Can the use of Web 2.0 Tools help deliver 21st century learning?
- Berson, M. R. (2000). Guidelines for Using Technology to Prepare Social Studies Teachers. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*,, 107-116.
- Bodzin, A. M. (2010). Integrating web-based activities and site-based experiences to investigate environmental issues. *The inclusion of environmental education in science teacher education*, 323-336.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2021). *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* (31. Baskı). Pegem Akademi.
- Byrne, S., ve Hart, P. S. (2009). The boomerang effect a synthesis of findings and a preliminary theoretical framework. *Annals of the International Communication Association*, 33(1), 3-37.
- Cairncross, A. (2014). A glimpse of the Y-generation in higher education: Some implications on teaching and learning environments. *South African Journal of Higher Education*, 565.
- Caladine, R. (2008). *Enhancing E-Learning with Media-Rich Content and Interactions*. IGI Global .

- Can, B. (2021). *Fen bilimleri dersinde web 2.0 destekli kavramsal karikatür kullanımının akademik başarı ve tutuma etkisi* (Master's thesis, Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimler Enstitüsü).
- Cassar, A. G., ve Jang, E. E. (2010). Investigating the effects of a game-based approach in teaching word recognition and spelling to students with reading disabilities and attention deficits. *Australian Journal of Learning Difficulties*, 193-211.
- Cohen J. (1988), *Statistical power analysis for the Behavioral Sciences* (3.Baskı). Lawrence Erlbaum Associates, New Jersey.
- Çekinmez, M. (2009). Web 2.0 teknolojileri ve açık kaynak kodlu öğretim yönetim kullanılarak uzaktan eğitim sistemi uygulaması. *sakarya üniversitesi fen bilimleri enstitüsü*.
- Çelik, T. (2021). Web 2.0 araçları kullanımı yetkinliği ölçeği geliştirme çalışması. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1-30.
- Çelikkaya, S. (2010) *Sosyal bilgiler dersi bilim, teknoloji ve toplum öğrenme alanının aktif öğrenme Yöntemleri ile işlenmesinin öğrencinin akademik başarısına etkisi*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.
- Çelikkaya, H. (2014). *Eğitim Bilimlerine Giriş Eğitimcilik ve Öğretmenlik*. ANKARA : Nobel Akademik Yayınları.
- Çenesiz, M. (2020). Web 2.0 araçlarının ortaöğretim 10.sınıf dersinde (topografya ve kayaçlar) akademik başarı ve tutuma etkisi. *Yüksek lisans tezi*, 26. Afyonkarahisar.
- Çıldır, M., ve Koçak, M., (2022). Web 2.0 araçlarının ikinci yabancı dil Almanca dersinde kullanılmasına yönelik öğrenci görüşleri. *Alman Dili ve Kültürü Araştırmaları Dergisi*, vol.4, no.7, 52-88.
- Çınar, İ. (2009). Küreselleşme, eğitim ve gelecek. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi*, 2(1), s. 14-30.
- Çiftçi, S., Yayla, A., ve Sağlam A. (2021). 21. yüzyıl becerileri bağlamında öğrenci, öğretmen ve eğitim ortamları. *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 718-734.
- Deperlioğlu, Ö. ve Köse, U. (2010). Web 2.0 teknolojilerinin eğitim üzerindeki etkileri ve örnek bir öğrenme yaşantısı. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uzaktan Eğitim Meslek Yüksekokulu, Afyonkarahisar Akademik Bilişim'10- *XII. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri* 10- 12 Şubat 2010 Muğla Üniversitesi.
- Dere, E., Yücel, Ü. A., ve Yalçınalp, S. (2016). İlköğretim öğrencilerinin eğitsel bir çevrimiçi sosyal öğrenme ortamı olan Edmodo'ya ilişkin görüşleri opinions of K-12 Students about an Online Social Learning Environment: Edmodo. *Elementary Education Online*, 15(3): 804-819.
- Earth-Google. (2023). Tanıtım. <https://earth.google.com/web/> adresinden 20.11.2023 tarihinde erişilmiştir.

- Ekiz, D. (2020). Nicel Araştırmalarda Yöntemler. D. Ekiz içinde, *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (s.72-73,119). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Elmas, R., ve Geban, Ö. (2012). 21. Yüzyıl öğretmenleri için web 2.0 araçları. *International Online Journal of Educational Sciences*, 243-254.
- eStory. (2023). Tanıtım. <https://www.estory.io/about> adresinden erişilmiştir. (Son erişim tarihi: 15.11.2023).
- Erdoğan, F. U. (2009). *Yüksek lisans ve doktora alanındaki araştırma eğilimleri: Bir doküman analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi. (Tez No: 238714). Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi'nden edinilmiştir.
- Ersoy, M., ve Gürgen, L. (2021). Eğitim teknolojileri ile ilgili yayımlanan makalelerin incelenmesi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, ss.1-16.
- Faboya, O. T., ve Adamu, B. (2017). Integrating Web 2.0 Tools into Teaching and Learning Process through Mobile Device Technology in Nigerian Schools: Current Status and Future Directions. *International Journal of Education and Research* , 2411-5681.
- Fidan, M. (2018). Artırılmış gerçeklikle desteklenmiş probleme dayalı fen öğretiminin akademik başarı, kalıcılık, tutum ve özyeterlik inancına etkisi. *Doktora Tezi*. (s. 4).
- Genç, Z. (2010). Web 2.0 yeniliklerinin eğitimde kullanımı: Bir Facebook Eğitim Uygulama Örneği. *Akademik Bilişim*, 10, 10-12, Elazığ: Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
- Gezer, U. ve Ersoy, A. F. (2021). Sosyal Bilgiler dersinde mobil uygulamalara dayalı etkinliklerin akademik başarı, eleştirel düşünme becerisi ve motivasyon üzerine etkisi. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 11(2), 790-825. <https://doi.org/10.18039/ajesi.921684>
- Gibbs, A. (1997). Focus Groups, social research update. *e Department of Sociology, University of Surrey*, 2.
- Gibbs, A. (1997). Focus Groups, social research update. *e Department of Sociology, University of Surrey*, 2.
- Grosbeck, G. (2009). To use or not to use web 2.0 in higher education? *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 478-482.
- Gülbahar, Y. (2002). *E-Öğrenme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Gülbahar, Y., Kalelioğlu, F., ve Madran, O. (2010). Sosyal ağların eğitim amaçlı kullanımı. XV. Türkiye'de İnternet konferansı. İstanbul.
- Gülcan, C. (2021). Nitel Bir Veri Toplama Aracı: Odak (focus) Grup Tekniğinin Uygulanışı ve Geçerliliği Üzerine bir Çalışma. *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü e-Dergisi*, s.97.

- Güleli, R. (2015). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin bilgi ve iletişim teknolojileri destekli öğretim materyallerini kullanımına ilişkin tutumları (Çanakkale İli Örneği)*. Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gün, S. (2015). *Yabancı Dil Olarak Türkçenin Öğretiminde Web 2.0 Sesli ve Görüntülü Görüşme Uygulamalarının (Skype) Konuşma Becerisine Etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Gündüz, Ş. (2007). *Öğretmen Eğitiminde Bilgi ve İletişim Teknolojileri Planlama Rehberi*, H. Ferhan Odabaşı (Çeviri Ed.), *Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve Öğretmen Eğitimi: Küresel Bağlam ve Yapı*. ANKARA: : Nobel Akademi Yayıncılık.
- Gündüzalp, C. (2022). Web 2.0 Teknolojileri ve Eğitim. S. Karabatak içinde, *Eğitim ve Bilim* (s. 25-31). İstanbul: Efe Akademik Yayıncılık.
- Horzum, M. B. (2007). Web Tabanlı Yeni Öğretim Teknolojileri :Web 2.0 Araçları ,Eğitim Bilimleri ve uygulama. 99-121.
- Horzum, M. B. (2010). Öğretmenlerin Web 2.0 araçlarından haberdarlığı, kullanım sıklıkları ve amaçlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 603-604.
- Huang, W. D., Hood, D. W. ve Yoo, S. J. (2013). Gender divide and acceptance of collaborative Web 2.0 applications for learning in higher education. *Internet and Higher Education* 16 (2013) 57–65.
- İşman, A. (2002). Sakarya ili öğretmenlerinin eğitim teknolojileri yönündeki yeterlilikleri. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9-40.
- Kalay, A., ve Sarsar, F. (2020). Öğrenme sürecinde Web 2.0 araçları. E. B. Abdullah Kuzu içinde, *Dijital Medya Ve Öğrenme* (s. 49-80). Pegem Akademi.
- Karabulut, B. (2015). Bilgi Toplumu Çağında Dijital Yerliler, Göçmenler ve Melezler. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11-23.
- Karoğlu, A. K. (2015). Öğretim teknolojileri alanında karma yöntem çalışmaları analizi: 2005-2015 Arası. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD) Cilt 16, Sayı 2*, 353-369.
- Keskin, A. (2021). *Web 2.0 uygulamalarının öğrencilerin Türkçe dersindeki akademik başarılarına ve Türkçe dersine yönelik tutumlarına etkisi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Düzce.
- Kürşad, Y. ve M. B., Horzum. (2005). Küreselleşme, Bilgi Teknolojileri ve Üniversite. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 103-121.
- MEB. (2005). 5. , 6.sınıf sosyal bilgiler öğretim programı ve kılavuzu. Ankara: Milli Eğitim.
- MEB. (2018). *Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı*. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://mufredat.meb.gov.tr/Dosyalar/20

1812103847686SOSYAL%20B%C4%B0LG%C4%B0LER%20%C3%96%C4%9ERE
T%C4%B0M%20PROGRAMI%20.pdf. adresinden alındı.

- Norton, P., ve Hathaway, D. (2008). Exploring two teacher education online learning designs:a classroom of one or many? *Journal of Research on Technology in Education*, 40, 475-495.<https://doi.org/10.1080/15391523.2008.10782517>
- O'reilly, T. (2007). What is Web 2.0: Design patterns and business models for the next generation of software. *Communications & strategies*, (1), 17.
- O'Reilly, T. (2006). Web 2.0 compact definition: Trying again. Radar.
- Öğütveren, M. M. (2014). The influence of google Earth software on the success of teaching geographical topics for the 6th grade students. *Giresun University The Institute of Social Sciences, Giresun.*, 1.
- Öner, S., & Öner, M. (2022). Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Pandemi Döneminde Gerçekleşen Uzaktan Öğretmenlik Uygulamalarına Yönelik Görüşleri: Sorunlar, Öneriler ve Coğrafya Öğretiminde Materyal Kullanımı. *1. International Journal of Geography and Geography Education (IGGE)*, 36-52.
- Özipek, K. (2019). Padlet uygulamasının öğrencilerin akademik başarıları ile teknolojiye ve Türkçe dersine karşı tutumlarına etkisi (*Doctoral dissertation, Marmara Üniversitesi (Turkey)*).
- Öztürk, A. (2022). *Sosyal bilgiler öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanılmasının ortaokul öğrencilerinin üstbilişsel farkındalık düzeyleri ve akademik başarılarına etkisi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.
- Parlak, B. (2017). Dijital çağda eğitim: Olanaklar ve uygulamalar üzerine bir analiz. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(Kayfor 15 Özel Sayısı), 1741-1759
- Patterson, T. C. (2007). Google Earth as a (not just) geography education tool. *Journal of Geography*, 145-152.
- Polat, E., ve Tekin, A. (2014). Eğitimde teknoloji politikaları: türkiye ve bazı ülkeler. *Eğitimde Kuram ve Uygulama Journal of Theory and Practice in Education*, 10(5): 1254-1266.
- Running Reality. (2023). <https://www.runningreality.org/docs/> (Son erişim tarihi: 26.10.2023)
- Sánchez-Franco, M. J., A. F.-R., ve Martín-Velicia, F. A. (2011). Social integration and post-adoption usage of Social Network Sites An analysis of effects on learning performance . *Procedia Social and Behavioral Sciences*, 256-262.
- Schank, R. C. (1995). Yapararak öğrendiğimizde ne öğreniriz? *Öğrenme Bilimleri Enstitüsü Northwestern Üniversitesi*.
- Selim, U., Erdem, H., H., (2020). Eğitimde yeni bir yön arayışı bağlamında 21. yüzyıl becerileri ve eğitim felsefesi. *Uşak Üniversitesi Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 76-93.

- Şahin, Ş., Suher, H. K., ve Bir, A. A. (2009). Odak Grup Yönetimi: Uygulamacılar Açısından Bir Değerlendirme. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 51-74.
- Şendağ, S. (2008). Web'de yeni eğilimler.öğrenme ortamlarına entegrasyonu. *Proceedings of 8th International Educational Teknology*, 995,1001.
- Tarman, B., Kilinc, E., ve Aydın, H. (2019). Barriers to the Effective Use of Technology Integration in Social Studies Education. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 736-753.
- Tay, B. (2013). Sosyal bilgiler öğretiminin dünü bugünü ve yarını. *Pegem Akademi*, 2-16.
- Tayfur, E. (2016). Coğrafya öğretmen adaylarının web destekli işbirlikli öğrenme ortamlarına yönelik görüşleri. *Education Sciences*, 153-167.
- Thompson, J. (2007). Is Education 1.0 Ready for Web 2.0 Students? *Innovate: Journal of Online Education*, 1552-3233.
- Tonta, Y. (2009). Dijital Yerliler, Sosyal Ağlar ve Kütüphanelerin Geleceği. *Türk Kütüphaneciliği*, 742-768.
- Tutkun, Ö. F. (2010). 21. yüzyılda eğitim programının felsefi boyutları. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 30(3), s. 993-1016.
- Türel, A. ve Demirkaya, H. (2020). Google Earth'ün sosyal bilgiler dersinde başarı ve tutumlara etkisi. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 7 (14), 195-207.
- Ünlüer, G. (2018). Sosyal bilgiler dersinde kültür öğretiminde türkülerden yararlanma. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 581-594.
- Webb, M. E. (2005). Affordances of ICT in science learning: Implications for an integrated pedagogy. *International journal of science education*, 705-735.
- Yeşiltaş, E. ve Turan, R. (2015). Sosyal bilgiler öğretimine yönelik geliştirilen bilgisayar yazılımının akademik başarı ve tutuma etkisi. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 5, 1- 23.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A., ve Şimşek, H. (2018). Karma Yöntem Araştırmaları. A. Yıldırım, & H. Şimşek içinde, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (s. 323). Ankara :Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, K. (2020). İstisnai bir uzaktan eğitim-öğretim deneyiminin öğrettikleri. *Alanyazın*, 1(1), 7-16.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (12. Baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yılmaz, İ. (2022). *Sosyal bilgiler öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanımının akademik başarı ve derse yönelik tutuma etkisinin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

EKLER

EK 1.Akademik Başarı Testi

AKADEMİK BAŞARI TESTİ

Sevgili öğrenciler,

Bu test “İnsanlar Yerler ve Çevreler” ünitesi “Haritayı Tanıyorum?” ve “İklim ve Yaşamım” konularını içermektedir. Test 25 sorudan oluşmaktadır. Her soru 4 puandır. Başarılar dilerim.

AD:

SINIF:

SOYAD:

SORULAR

1.

Aşağıdakilerden hangisi yeryüzü şekillerinin yapısını, dağılışını ve yükseltilerini gösteren haritalardır?

A) Siyasi haritalar

B) Fiziki haritalar

C) Özel haritalar

D) Beşerî ve Ekonomik haritalar

2.

Fiziki haritalarda yükselti ve derinlik basamaklarını ifade etmek için farklı renkler kullanılır.

Mavi renk: Bir yerin deniz seviyesine göre derinliğini gösterir. Deniz seviyesinden aşağılara inildikçe mavi renk koyulaşır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi mavi renk ile gösterilir?

A) Çukurova

B) Marmara Denizi

C) Ağrı Dağı

D) İhlara Vadisi

3.

- Karalar üzerinde bulunan çukurlara suların birikmesiyle oluşan yer şeklidir.
- Yeryüzünün, çevresine göre yüksek olan ve oldukça geniş bir alana yayılan bölümleridir.
- Çevresine göre alçakta kalan geniş düzlüklerdir.

Yukarıda verilen tanımlar ile aşağıdaki seçenekler eşleştirildiğinde hangi seçenek dışarıda kalır?

A) Ova	B) Göl
C) Vadi	D) Dağ

4.

Türkiye fiziki haritası incelendiğinde doğusunda kahverengi tonunun daha fazla kullanıldığı görülür. **Bu durumun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Ova ve yaylaların çok olması	B) Yükseltinin fazla olması
C) İklimin soğuk olması	D) Nüfusun seyrek olması

5.

Aşağıdakilerden hangisi insanların yoğun olarak yaşadığı yerler arasında gösterilemez?

A) Ova	B) Plato
C) Nehir kıyıları	D) Dağların dik yamaçları

6.

- Yazlar sıcak ve kurak geçer.
- Kış ayları ılık ve yağışlıdır.
- Bitki örtüsü maki olarak adlandırılan çalılıklardır.

Buna göre yukarıda özellikleri verilen iklim tipi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Karasal İklim	B) Karadeniz İklimi
C) Bozkır İklimi	D) Akdeniz İklimi

7.

Bitki örtüsü genellikle ormandır. Bu nedenle özellikle kırsal kesimdeki evlerin yapı malzemesi ahşaptır.

Buna göre ahşap yapıların aşağıdaki iklim türlerinden hangisinde daha yaygın olması beklenir?

A) Step İklimi	B) Akdeniz İklimi
C) Karadeniz İklimi	D) Karasal İklim

8.

Turunçgiller kış aylarında sıcaklığın çok düştüğü yerlerde yetişemez. Kışların ılık geçtiği yerlerde yetiştirilir.

Bu durum üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenir?

A) İklimin	B) Bitki örtüsünün
C) Yer şekillerinin	D) Yüz ölçümünün

9.

Aşağıdakilerden hangisi yerleşmeye elverişli yerlerden biri değildir?

A) Verimli topraklar	B) Turizmin geliştiği yerler
C) İklimin ılıman olduğu yerler	D) Yükseltinin fazla olduğu yerler

10.

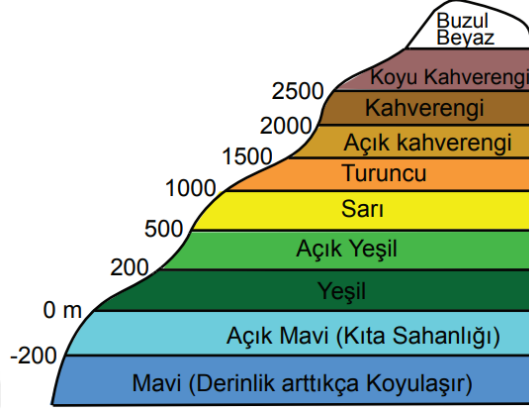
Türkiye'nin fiziki haritası incelendiğinde Konya Ovası ve Antalya Ovası farklı renkte gösterilmektedir.

Bu durum iki ovanın hangi bakımdan farklı olmasıyla ilgilidir?

A) Yükselti değerleri	B) Bitki örtüsü
C) Yağış miktarı	D) Enlem derecesi

11.

Fiziki haritalarda yer şekillerini daha belirgin gösterebilmek için yükselti basamakları aşağıdaki renklerle ifade edilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Denizler mavi renk ile gösterilir. B) Yükselti arttıkça kahverenginin tonu koyulaşır.
- C) Ovaların tümü yeşil renkle gösterilir. D) Beyaz renkler kalıcı karları gösterir.

Artvin Borçka

5 GÜNLÜK TAHMİN

TARİH	Hadise	TAHMİN EDİLEN				GEÇMİŞTE GERÇEKLEŞEN			
		Sıcaklık (°C)		Rüzgâr (km/sa)		Uç Sıcaklık (°C)		Ortalama Sıcaklık (°C)	
		En Düşük	En Yüksek	Yön	Hız	En Düşük	En Yüksek	En Düşük	En Yüksek
22 Mayıs Çarşamba		8	22	↑	19	-1,6	26,2	6,5	17,8
23 Mayıs Perşembe		9	18	↑	17	-0,4	25	5,9	16,7
24 Mayıs Cuma		6	15	↘	13	-2,2	25	5,4	15,6
25 Mayıs Cumartesi		5	16	→	13	-2,2	26,5	5,1	15,9
26 Mayıs Pazar		4	19	↗	19	-1,6	25	4,6	15,1

12.

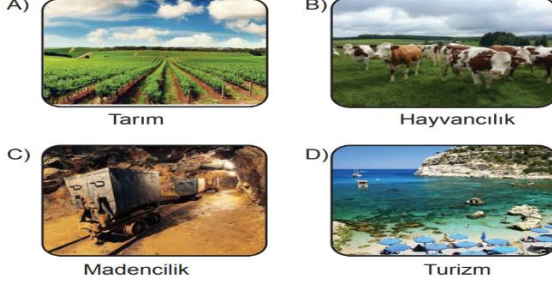
Yukarıda 22-26 Mayıs 2019 tarihleri arasında Artvin Borçka'da beklenen tahmini hava durumu tablo halinde verilmiştir. Elif ailesiyle birlikte Artvin Borçka'da bulunan Karagöl'e gitmek istemektedir. Elif'in isteğine ailesi olumlu yanıt vermiş fakat havanın açık olduğu gün gidebileceklerini söylemiştir.

Buna göre Elif'in Karagöl'ü hangi gün gezmesi daha uygun olur?

- A) 22 Mayıs Çarşamba C) 25 Mayıs Cumartesi
- B) 24 Mayıs Cuma D) 26 Mayıs Pazar

13.

Olumsuz hava şartları aşağıda verilen ekonomik faaliyetlerden hangisi üzerinde en az etkilidir?

14.

Aşağıdakilerden hangisi iklimden etkilenmez?

- A) Tarım ürünlerinin çeşidi
B) Mesken tipleri
C) Yiyecek ve giyecek türleri
D) Yer altı kaynakları

15.

- I. Yer şekilleri
II. Yer altı kaynakları
III. Ulaşım yolları

Yukarıdakilerden hangilerinin iklimin oluşmasında etkili olduğu söylenir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) II ve III
D) I, II ve III

16.

Ormanların çok olduğu Karadeniz Bölgesi'nde ahşap evler tercih edilirken, kışların ılık, yazların sıcak geçtiği Akdeniz Bölgesi'nde taş evler tercih edilir.

Yalnızca bu bilgiye göre mesken yapımında aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilemez?

- A) Bitki örtüsü
B) İklim şartları
C) Doğal çevreden elde edilen malzemeler
D) Tarihî olaylar

17.

Yükselti basamaklarına göre yeryüzü şekillerinin dağılışını gösteren haritalara fiziki harita denir. Fiziki haritalarda renkleri doğru okuyarak yaşadığımız yerin yeryüzü şekilleri hakkında bilgi sahibi olabiliriz.

Hangi rengin hangi yükseltiye denk geldiği aşağıda gösterilmiştir.

Yükselti Aralığı	Kullanılan Renk
0 - 200 m	Yeşil
200 - 500 m	Açık Yeşil
500 - 1000 m	Sarı
1000 - 1500 m	Turuncu
1500 - 2000 m	Açık Kahverengi
2000 m üstü	Koyu Kahverengi

Yokuş çıkan araçlar eğim miktarı arttıkça daha fazla yakıt tüketmektedir.

Buna göre bir araç hangi yükselti basamakları arasında yolculuk yaparsa daha fazla yakıt tüketir?

- A) Yeşilden sarıya
B) Sarıdan turuncuya
C) Turuncudan açık kahverengine
D) Açık yeşilden koyu kahverengiye

18. Aşağıdaki haritada Marmara Denizi ve çevresi gösterilmektedir.

- I. **Ada:** Dört yanı sularla çevrili kara parçası
II. **Körfez:** Denizin, türlü biçimlerde, karanın içine sokulmuş parçası
III. **Yarımada:** Bir tarafından ana karaya bağlı, üç tarafı denizlerle çevrili kara parçası

Tanımları verilen yeryüzü şekillerinin hangileri harita üzerinde bulunmaktadır?

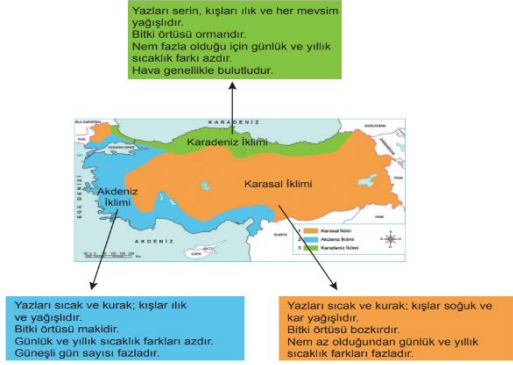
A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

19.

Buğday ve şeker pancarı soğuğa dayanıklı olduğu için karasal iklimin, çay ve fındık bol yağış istediği için Karadeniz ikliminin, zeytin ve turunçgiller kış mevsimi ılıman geçen Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde yetişir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

A) İklimin tarımsal faaliyetleri etkilediği

B) Karasal iklimde tarım ürünü çeşitliliğinin fazla olduğu

C) Ilıman iklimlerde ulaşım imkânlarının yetersiz olduğu

D) Akdeniz ikliminin görüldüğü yerlerde çay üretiminin az olduğu

20.

Yandaki Türkiye haritasında ülkemize ait bazı yüzey şekilleri verilmiştir.

Buna göre;

I. Ege Denizi'nde ada ve körfezler bulunmaktadır.

II. İstanbul Boğazı Marmara Denizi ile Karadeniz'i birbirine bağlamaktadır.

III. Ülkemizde doğudan batıya doğru gidildikçe yükselti artmaktadır.

Yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

21.

Hava olayı: Atmosferde meydana gelen yağış, nem, rüzgâr vb. olaylara denir.

Hava durumu: Hava olaylarının kısa süreli olan durumudur.

İklim: Geniş bir alanda hava olaylarının uzun yıllar boyunca gösterdiği ortalama durumdur. **Buna göre aşağıdakilerden hangisi hava durumudur?**

- A) Trabzon'un her mevsim yağışlı olması
B) Akdeniz ikliminin Akdeniz kıyılarında görülmesi
C) Doğu Anadolu Bölgesi'nin kış aylarında çok soğuk olması
D) Yalova'da 21 Haziran'da hava sıcaklığının mevsim normallerinin üstüne çıkması

22.

Bu bilgilerden hareketle Türkiye'deki iklim türleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Akdeniz iklimi yaz turizminin gelişmesine olanak sağlamıştır.
B) Kış sıcaklıklarının en düşük olduğu iklim karasal iklimdir.
C) Yıl içinde en az güneşli gün sayısı Karadeniz ikliminde görülür.
D) En gür bitki örtüsüne sahip yerler Akdeniz iklim bölgelerindedir.

23.

- Düz bir alana sahip olan Adana, Konya ve Bursa gibi illerimizin nüfusu fazladır. Engebeli araziye sahip Muş ve Artvin gibi illerimizin ise nüfusu azdır.
- Seyhan ve Ceyhan Nehirleri kıyısında kurulan Adana; Sakarya Nehri kıyısında kurulan Sakarya, nüfusu fazla olan illerimizdendir.
- Akdeniz kıyısında bulunan Teke ve Taşeli Platoları arazi yapısı ve topraklarının verimsiz olması nedeniyle tarıma uygun değildir. Bu alanlarda nüfus azdır.

Yukarıda verilen örneklerde yerleşmeyi etkileyen doğal etkenlerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İklim
B) Yer şekilleri
C) Su kaynakları
D) Toprak yapısı

24. İklim, insan yaşantısını birçok açıdan etkiler. Örneğin Karadeniz ikliminin görüldüğü köylerde orman bol olduğundan ahşap evler görülürken, karasal iklimin görüldüğü yerlerde yağışın az olmasından dolayı kerpiç ve toprak evler, Akdeniz iklimin görüldüğü yerler de ise yazları serin tutan taş evler görülür.

Bu parçada iklimin aşağıdaki alanlardan hangisine olan etkisinden söz edilmiştir?

- A) Tarım faaliyetleri
B) Nüfusun dağılışı
C) Ulaşım faaliyetleri
D) Konut yapımında kullanılan malzeme

25.

Benim yaşadığım
şehirde yazlar serin,
kışlar ise soğuk ve
sert geçer.

Selin'in verdiği bilgiye göre yaşadığı şehirde;

- I.** Kışın ısınma için enerji tüketimi fazladır.
- II.** Yaz mevsiminde serinlemek için klima kullanımı yaygındır.
- III.** İnsanlar kış mevsiminde sıcak tutan kıyafetler tercih ederler.

Yargılardan hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III

EK 2.Akademik Başarı Testi Cevap Anahtarı

Cevap Anahtarı

1.B	4.B	7.C	10.A	13.C	16.D	19.A	22.D	25.D
2.B	5.D	8.A	11.C	14.D	17.D	20.B	23.A	
3.C	6.D	9.D	12.D	15.A	18.C	21.D	24.D	

EK 3.Kişisel Bilgi Formu

KİŞİSEL BİLGİ FORMU

Sevgili öğrenciler,

Gelişen teknoloji ile birlikte hızla yaygınlaşan web 2.0 araçlarının önemini ve web 2.0 araçlarını kullanmanın, derslerin öğretiminde olumlu yönde katkısını ortaya koymak için yapılan bu çalışmada vereceğiniz samimi ve eksiksiz cevaplar oldukça önemlidir.

Katılımlarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Nilüfer ÖZCAN

Cinsiyet: K ☐ E ☐

Yaş:

Anne eğitim durumu	İlkokul	
	Ortaokul	
	Lise	
	Üniversite	
Baba eğitim durumu	İlkokul	
	Ortaokul	
	Lise	
	Üniversite	
Gün içerisinde internette geçirdiğiniz süre	0-1 saat	
	1-2 saat	
	3-4 saat	
	4-5 saat	
	5 ve üzeri	

- Kendinize ait internet erişimi olan bir bilgisayarınız veya mobil cihazınız var mı?
☐ Evet ☐ Hayır
- Daha önce çevrimiçi öğrenme ortamlarında herhangi bir deneyiminiz oldu mu?
☐ Evet ☐ Hayır

ODAK GRUP GÖRÜŞMESİNDE ÖĞRENCİLERE YÖNLENDİRİLEN SORULAR

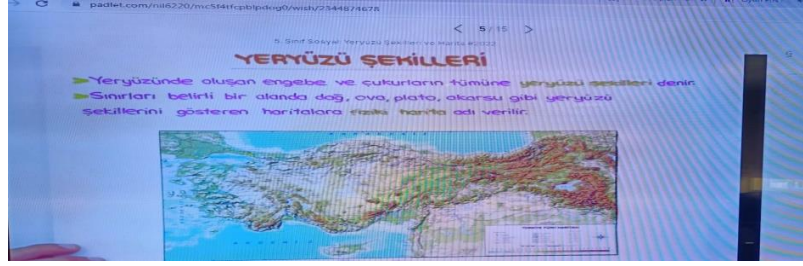
1. Sosyal Bilgiler dersine dair bilgiler öğrenmek veya bilgilerini pekiştirmek için interneti kullanır mısın? Cevabın evet ise nasıl kullanırsın?
2. Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan araçların (padlet, kahoot, H5P, LearningApps) eğitimde kullanılması hakkında ne düşünüyorsun?
3. Öğretmenin araştırma sürecinde kullandığı araçlar konuları öğrenmenizi nasıl etkiledi?
4. Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçları ile ders işlemenin size göre olumlu yanları nelerdir?
5. Sosyal Bilgiler dersinde kullanılan Web 2.0 araçları ile ders işlemenin size göre olumsuz yanları nelerdir?
6. Sosyal Bilgiler dersinde yapılan uygulamalardan (padlet, kahoot, H5P, LearningApps) en çok hangisi hoşunuza gitti? Neden?
7. Dersin daha öncekilere göre farklı işlenmesi Sosyal Bilgiler dersine dair görüşlerinizi nasıl etkiledi?
8. Sosyal Bilgiler öğretmeni sen olsaydın dersini nasıl işlemeyi tercih ederdin?

EK 4.Uygulamanın 1. Haftasının 1. Bölümüne Ait Ders Planı

1. BÖLÜM	
DERS	Sosyal Bilgiler
SINIF	5. Sınıf
ÖĞRENME ALANI	İNSANLAR YERLER VE ÇEVRELER
KONU	HARİTAYI TANIYORUM
SÜRE	40'+40'=80 dk.
TARİH	4-8 Aralık 2023
2. BÖLÜM	
Kazanımlar	SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı bölgenin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.
Değerler ve beceriler	Doğal Çevreye Duyarlılık, Dayanışma Harita Okuryazarlığı, Çevre Okuryazarlığı, Gözlem
Yöntem ve Teknikler	Sunuş yöntemi, Buluş Yöntemi soru-cevap, beyin fırtınası, inceleme, tartışma, web 2.0 araçları
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler Kaynakça	Ders Kitabı, Akıllı Tahta, Türkiye Fiziki Haritası Padlet Uygulaması, Kahoot Uygulaması LearningApps Uygulaması, H5P Uygulaması. 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabı
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri:	• Haritada gördüğünüz renkler ve işaretler neleri ifade ediyor olabilir? Sorusu sorulur. • Akıllı tahta üzerinden video ve karikatür açılarak çocukların derse ilgisi çekildi. • Ders kitabındaki görseller incelenerek öğrencilere bu görsellerden ne anladıkları sorulur ve verilen cevaplardan sonra akıllı tahta yardımı ile konu ile ilgili hazırlanan materyal izletilir. Web 2.0 aracı olan padlet uygulaması açılır öğrencilerin de katkısıyla padlet panosu oluşturulur, padlet üzerinden konu ile ilgili video, sunu ve materyaller açılır.
❖ Dikkati Çekme	
❖ Güdüleme	
❖ Derse Geçiş	
❖ Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev, deney, problem çözme vb.)	
❖ Grupla Öğrenme Etkinlikleri (Proje, gezi, gözlem vb.)	
❖ Özet	

hazırlanan kelime etkinlikleri uygulanmıştır. Boşluk doldurma etkinlikleri ile bilgileri pekiştirilmiştir.

Boşlukları uygun kelimeler ile doldurunuz.

Yeryüzünün tamamının veya bir kısmının belirli bir oranda küçültülerek düzleme aktarılmasına _____ denir.

Haritalarda özel işaretler vardır. Haritalardaki işaret bölümüne _____ denir.

Fiziki haritalarda deniz, göl, akarsu gibi kütelleri _____ renkle gösterilir.

Yüksektinin en fazla olduğu olduğu yerler (1000 m ve üzeri) _____ ile gösterilir.

☐ Yenisi ☐ Embed

Bir çizimin harita olabilmesi için gerekli koşulların neler olabileceği sınıfta sorularak, öğrencilerden soru ile ilgili aklına gelen ilk kelimeleri söylemeleri istenir. Gelen yanıtlar sonrasında olumlu dönütler verilip derse devam edilerek haritanın;

- Kuşbakışı görünüşe göre çizilmesi
- Bir düzlem üzerine aktarılması
- Belli bir ölçek dâhilinde küçültülmüş olması gerekli koşulların olduğu belirtilir.

Öğrenciler için LearningApps ile hazırlanan ekranda ikiye bölünmüş renkli zemin üzerinde kaydırma ile doğru yanlış etkinlikleri gerçekleştirilir. Dersin sonunda Kahoot uygulaması bilgi yarışması yapılarak, öğrencilere kendini değerlendirmeleri sağlanır.

3. BÖLÜM-ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden geri dönüt almak için bireysel ya da grup etkinlikleri kapsamında çeşitli sorular sorulmuştur. Yaratıcılıkları ortaya çıkarılmaya çalışılır.

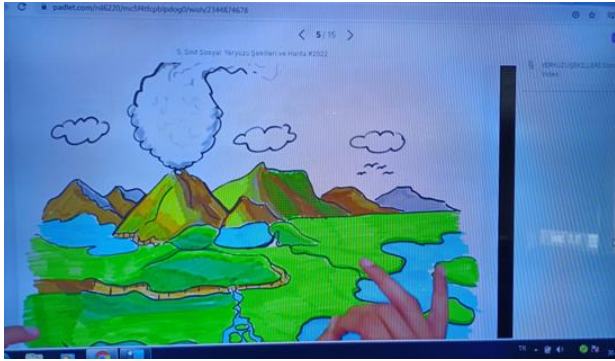
Yapılan uygulamalar ile anında dönütler alarak kendilerini değerlendirme imkânları sunulur. Öğrencilerin sorulan sorular ve Kahoot bilgi yarışması ile hem eğlenmeleri hem de kendi kendilerini değerlendirme yapmaları sağlanır.

1-Bir çizimin harita olabilmesi için gerekli özellikler nelerdir?

3-Fiziki haritalardan nasıl yararlanılır?

4-Türkiye Fiziki haritasından ülkemizin yer şekillerini zihninizde canlandırınız.

EK 5. Uygulamanın 1. Haftasının 2. Bölümüne Ait Ders Planı

1. BÖLÜM	
DERS	Sosyal Bilgiler
SINIF	5. Sınıf
ÖĞRENME ALANI	İNSANLAR YERLER VE ÇEVRELER
KONU	HARİTAYI TANIYORUM
SÜRE	40'=40dk.
TARİH	4-8 Aralık 2023
2. BÖLÜM	
Kazanımlar	SB.5.3.1. Haritalar üzerinde yaşadığı bölgenin yeryüzü şekillerini genel olarak açıklar.
Değerler ve beceriler	Doğal Çevreye Duyarlılık, Dayanışma Harita Okuryazarlığı, Çevre Okuryazarlığı, Gözlem
Yöntem ve Teknikler	Sunuş yöntemi, Buluş Yöntemi soru-cevap, beyin fırtınası, inceleme, tartışma, web 2.0 araçları
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, Akıllı Tahta, Türkiye Fiziki Haritası Padlet Uygulaması, Kahoot Uygulaması LearningApps Uygulaması, H5P Uygulaması. 5. sınıf ders kitabı
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: ❖ Dikkati Çekme ❖ Güdüleme ❖ Derse Geçiş ❖ Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev, deney, problem çözme vb.) ❖ Grupla Öğrenme Etkinlikleri (Proje, gezi, gözlem vb.) ❖ Özet	• Haritada gördüğünüz renkler ve işaretler neleri ifade ediyor olabilir? Sorusu sorulur. Öğrencilerdeki ön bilgiler yoklanır. • Akıllı tahta üzerinden video ve karikatür açılarak çocukların derse ilgisi çekilerek güdülenmeleri sağlanır. • Ders kitabındaki görseller incelenerek öğrencilere bu görsellerden ne anladıkları sorulur ve verilen cevaplardan sonra akıllı tahta yardımı ile konu ile ilgili hazırlanan materyal izletilir. Web 2.0 aracı olan padlet uygulaması açılır öğrencilerin de katkısıyla padlet panosu oluşturulur, padlet üzerinden konu ile ilgili video, sunu ve materyaller açılır. Bilişim teknoloji sınıfında fiziki haritalarda yeryüzü şekillerini neler olduğu, yükseltinin fazla olduğu ve az olduğu yerlerdeki renk farklılıkları öğrencilere padlet uygulaması üzerinden animasyon ile izletilir.

	İzletilen animasyon ve görsellerden sona H5P uygulaması ile hazırlanmış yeryüzü şekillerinin tanımından oluşan boşluk doldurma etkinliği gerçekleştirilir. Göl, plato, vadi, dağ, ova, akarsu, ada, körfez, boğaz gibi yeryüzü şekillerinin kitaptan ve animasyonlardan öğrenciye ulaşması sağlanır. H5P uygulaması ile öğrencilere konu ile ilgili hazırlanan kelime etkinlikleri uygulanır. Anahtar kelimeleri doğru kutulara yönlendirilir. İki deniz birbirine bağlayan dar su geçiddir. Akarsular tarafından derinleşmiş, çevresine göre yüksekte kalan düzlüklerdir. Belirli bir yatak içerisinde eğim boyunca sürekli ya da mevsimlik akan sulardır. Dört taraflı denizlerle çevrili kara parçasıdır. Kara içersindeki çukurların yağmur ve kar suları ile dolması sonucunda birikmiş durgun su kütleleridir. Denizin karanın içlerine doğru sokulmuş bölümüdür. Çevresine göre yükseltili fazla ve tabandan zirveye kadar yamaçları eğimli yeryüzü şekilleridir. Kontrol et Plato Boğaz Göl Dağ Ada Körfez Akarsu Öğrenciler için LearningApps ile hazırlanan ekranda ikiye bölünmüş renkli zemin üzerinde kaydırma ile doğru yanlış etkinlikleri gerçekleştirilir. Dersin sonunda Kahoot uygulaması ile öğrencilere kendini değerlendirmeleri sağlanır.
--	--

3. BÖLÜM-ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Öğrencilerden geri dönüt almak için bireysel ya da grup etkinlikleri kapsamında çeşitli sorular sorulmuştur. Yaratıcılıkları ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Yapılan uygulamalar ile anında dönütler alarak kendilerini değerlendirme imkânları sunulmuştur. Sorulan sorular ile kendi Kahoot bilgi yarışması ile hem eğlenmeleri hem de kendi kendilerini değerlendirme şansı yakalamalarına imkân verecektir.	1-Yeryüzü şekilleri denildiğinde aklınıza neler gelmektedir? 2-Yeryüzünde farklı şekillerin olması sizde ne gibi anlam çağrıştırmaktadır? 3-Yakın çevrenizdeki yer şekillerini hayal ederek, zihninizde canlandırınız.
--	--

EK 6. Uygulamanın 2. Haftasının 1. Bölümüne Ait Ders Planı

1. BÖLÜM	
DERS	Sosyal Bilgiler
SINIF	5. Sınıf
ÖĞRENME ALANI	İNSANLAR YERLER VE ÇEVRELER
KONU	İKLİM VE YAŞAMIM
SÜRE	40'+40'=80 dk.
TARİH	11-15 Aralık 2023
2. BÖLÜM	
Kazanımlar	SB.5.3.2. Yaşadığı bölgede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.
Değerler ve beceriler	Doğal Çevreye Duyarlılık, Dayanışma Harita Okuryazarlığı, Çevre Okuryazarlığı, Gözlem
Yöntem ve Teknikler	Sunuş-buluş yöntemi, soru-cevap, beyin fırtınası, inceleme, tartışma, web 2.0 araçları
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, Akıllı Tahta, Türkiye Fiziki Haritası Padlet Uygulaması, Kahoot Uygulaması LearningApps Uygulaması, H5P Uygulaması.
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: ❖ Dikkati Çekme ❖ Güdüleme ❖ Derse Geçiş ❖ Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev, deney, problem çözme vb.) ❖ Grupla Öğrenme Etkinlikleri (Proje, gezi, gözlem vb.) ❖ Özet	- Sınıfa elinde şemsiye ile giriş yapılır. Ders kitabındaki görsellerin incelenmesi istenir dersin başında şemsiyeyi görünce akıllarına ilk neler geldiği sorulur? Öğrencilerden gelen cevaplar ile devam edilerek hava durumu nedir? Sorusu ile derse devam edilir. Öğrencileri aktif öğrenme ile derse katılımı sağlanır. Padlet uygulaması açılarak hava durumu ile ilgili animasyon öğrencilere izletilir. - Dünya'yı saran atmosfer tabakasında çeşitli hava olayları meydana gelmektedir. Kar, dolu ve yağmurun yağması, rüzgârın esmesi, fırtına ve sisin oluşması hava olaylarına örnektir. Bu olaylar insanların günlük yaşamlarını etkilemektedir. Öğrencilerden hava olaylarının günlük hayattaki izlenimleriyle örnekler vermeleri sağlanır. - İnsanların hava olaylarını önceden bilmelerinin önemine dikkat çekilerek, hava olaylarının olumsuz etkilerine karşı tedbir almalarının insan yaşamını daha kolay bir noktaya getireceği belirtilir. - Belirli bir ülke, bölge veya merkezde, belirli zaman dilimi içinde görülebilecek hava olaylarının gözlem ve analizlere dayanılarak öngörülme çalışmaları hava tahmini olarak adlandırılır. Geniş bölgelerde, uzun yıllar boyunca hava olaylarının gösterdiği ortalama duruma iklim denir. Bir bölgenin iklimi, o bölgeye ait 40-50 yıllık hava olaylarının ortalamasıdır. Yeryüzünde görülen iklim tiplerini, iklimlerin özelliklerini ve insan yaşamına etkilerini inceleyen bilim dalına klimatoloji (iklim bilimi) adı verilir. Bu alanda çalışan uzmanlar ise klimatolog (iklim bilimci) olarak adlandırılır. - H5P uygulaması ile öğrencilere konu ile ilgili hazırlanan kelime etkinlikleri uygulanır.

	Öğrenciler için LearningApps ile hava olayları ve hava durumuyla ilgili çek –bırak yöntemi doğru yanlış etkinlikleri gerçekleştirilir. Dersin sonunda Kahoot uygulaması ile bilgi yarışması yapılarak öğrencilere kendini değerlendirmeleri sağlanır.
3. BÖLÜM-ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
Öğrencilerden geri dönüt almak için bireysel ya da grup etkinlikleri kapsamında çeşitli sorular sorulmuştur. Yapılan uygulamalar ile anında dönütler alarak kendilerini değerlendirme imkânları sunulur. Sorulan sorular ile kendi Kahoot bilgi yarışması ile hem eğlenmeleri hem de kendi kendilerini değerlendirme şansı yakalanır.	1-Hava durumu nedir? Hava olaylarına örnekler veriniz. 2-Yaşadığınız yerdeki hava olaylarının olumlu –olumsuz etkilerini tartışınız. 3-İnternet ve televizyondaki hava durumu haberleri ile çevrenizdeki hava olaylarını karşılaştırıp, sonuçlarını tartışınız. 4-İklim nedir? İklimleri inceleyen bilim dalı hangisidir?

EK 7. Uygulamanın 2. Haftasının 2. Bölümüne Ait Ders Planı

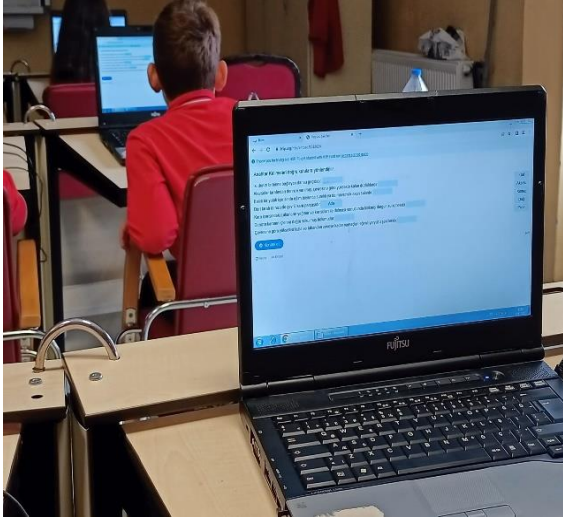
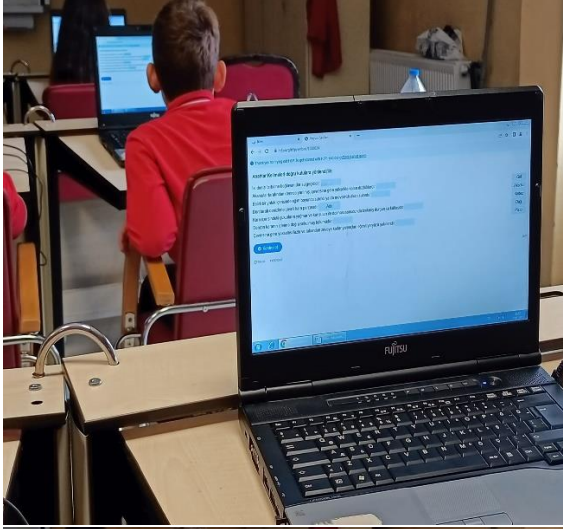
1. BÖLÜM	
DERS	Sosyal Bilgiler
SINIF	5. Sınıf
ÖĞRENME ALANI	İNSANLAR YERLER VE ÇEVRELER
KONU	İKLİM VE YAŞAMIM
SÜRE	40'
TARİH	11-15 Aralık 2023
2. BÖLÜM	
Kazanımlar	SB.5.3.2. Yaşadığı bölgede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.
Değerler ve beceriler	Doğal Çevreye Duyarlılık, Dayanışma Harita Okuryazarlığı, Çevre Okuryazarlığı, Gözlem
Yöntem ve Teknikler	Sunuş-buluş yöntemi, soru-cevap, beyin fırtınası, örnek olay inceleme, tartışma, web 2.0 araçları
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, Akıllı Tahta, Türkiye Fiziki Haritası Padlet Uygulaması, Kahoot Uygulaması LearningApps Uygulaması, H5P Uygulaması.
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: ❖ Dikkati Çekme ❖ Güdüleme ❖ Derse Geçiş ❖ Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev, deney, problem çözme vb.) ❖ Grupla Öğrenme Etkinlikleri (Proje, gezi, gözlem vb.) ❖ Özet	- Öğrencilere hava olayları, hava durumu, iklim ve klimatoloji (iklim bilim) ile ilgili bilgiler hatırlatılır. Ders kitabındaki metnini görsellerinin yorumlanması öğrencilerden istenir. Son yıllardaki iklimlerin değişmesi yağışların azalması ile ilgili örnek olay öğrencilere verilerek konu ile ilgili dönüşler alınır. Padlet üzerinden konu ile ilgili animasyon izletilir. Yazı ve görseller öğrenciler ile birlikte oluşturulur. Türkiye iklim haritası açılarak harita hakkındaki görüşleri alınır. - Karadeniz iklimi, karasal iklim ve Akdeniz iklimi hakkında bilgi verilir. Öğrencilere kendi yaşadıkları yerdeki hava olaylarının hangi iklim tipine benzer özellik gösterdikleri sorularak öğrencilerden dönütler alınır. Yaşadığı yerin iklim tipinin ne olduğu sonuçlarına ulaşması sağlanır. - H5P uygulaması ile öğrencilere konu ile ilgili hazırlanan kelime etkinlikleri uygulanır. . Bir yerde uzun yıllar boyunca gözlenen hava olaylarına denir. . Her mevsim yağışlı, bitki örtüsü orman olan iklim iklimidir. . Yazlar sıcak ve kurak,kışlar ılık ve yağışlı, bitki örtüsü maki olan iklim iklimidir. . Yazlar sıcak ve kurak,kışlar ılık ve kar yağışlı, bitki örtüsü bozkır olan iklim iklimidir.

	- Öğrenciler için LearningApps ile iklim, iklim tipleri ve özellikleriyle ilgili çek-bırak yöntemi ile doğru yanlış bilgi etkinlikleri gerçekleştirilir. - Dersin sonunda Kahoot uygulaması ile bilgi yarışması yapılarak öğrencilere kendini değerlendirmeleri sağlanır hem de eğlenerek derse katılımlarının artması sağlanır.
3. BÖLÜM-ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME Öğrencilerden geri dönüt almak için bireysel ya da grup etkinlikleri kapsamında çeşitli sorular sorulmuştur. Yapılan uygulamalar ile anında dönütler alarak kendilerini değerlendirme imkânları sunulur. Sorulan sorular ile kendi Kahoot bilgi yarışması ile hem eğlenmeleri hem de kendi kendilerini değerlendirme şansı yakalanır.	1-İklim nedir? İklimleri inceleyen bilim dalı hangisidir? 2-Ülkemizde görülen iklimler nelerdir? 3-Akdeniz ikliminin özellikleri nelerdir? 4-İklimin insan hayatı üzerindeki etkisi nedir?

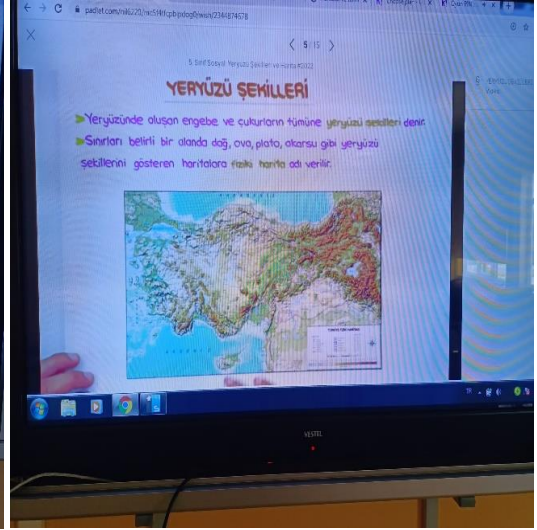
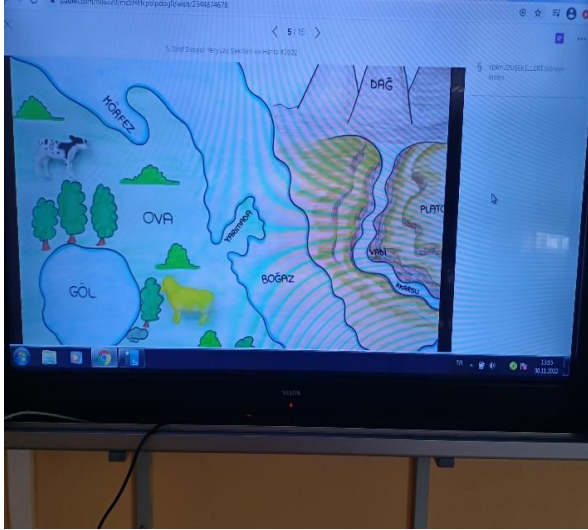
EK 8. Uygulamanın 3. Haftasının 1. Bölümüne Ait Ders Planı

1. BÖLÜM	
DERS	Sosyal Bilgiler
SINIF	5. Sınıf
ÖĞRENME ALANI	İNSANLAR YERLER VE ÇEVRELER
KONU	İKLİM VE YAŞAMIM
SÜRE	40'=40 dk.
TARİH	18-22 Aralık
2. BÖLÜM	
Kazanımlar	SB.5.3.2. Yaşadığı bölgede görülen iklimin, insan faaliyetlerine etkisini, günlük yaşantısından örnekler vererek açıklar.
Değerler ve beceriler	Doğal Çevreye Duyarlılık, Dayanışma Harita Okuryazarlığı, Çevre Okuryazarlığı, Gözlem
Yöntem ve Teknikler	Sunuş-buluş yöntemi, soru-cevap, beyin fırtınası, örnek olay inceleme, tartışma, web 2.0 araçları
Kullanılan Eğitim Teknolojileri-Araç, Gereçler ve Kaynakça	Ders Kitabı, Akıllı Tahta, Türkiye Fiziki Haritası Padlet Uygulaması, Kahoot Uygulaması LearningApps Uygulaması, H5P Uygulaması.
Öğretme-Öğrenme Etkinlikleri: ❖ Dikkati Çekme ❖ Güdüleme ❖ Derse Geçiş ❖ Bireysel Öğrenme Etkinlikleri (Ödev, deney, problem çözme vb.) ❖ Grupla Öğrenme Etkinlikleri (Proje, gezi, gözlem vb.) ❖ Özet	• Öğrencilerin iklim ve iklim tipleri ile ilgili ön bilgileri alınır • Ders kitabındaki metnini görsellerinin yorumlanması öğrencilerden istenir. İklimin tarım, hayvancılık üzerindeki etkilerinin neler olabileceği görüşleri alınır. Bununla ilgili padlet uygulaması ile animasyon izletilir. Öğrencilerden panoya eklemek istedikleri bilgilerin eklenmesi istenir. • Karadeniz iklimi, karasal iklim ve Akdeniz ikliminin ülkemizdeki hangi bitki örtüsüne sahip oldukları bilgisi verilir. Çevresindeki bitki örtüsünün gözlenmesi ve bununla ilgili araştırma yapmaları istenir • H5P uygulaması ile öğrencilere konu ile ilgili hazırlanan kelime etkinlikleri uygulanır. Öğrenciler için LearningApps ile iklim tipleri, iklimin insan yaşamına etkisi ile ilgili ve tarım, hayvancılıktaki etkilerini pekiştirmek amaçlı çek –bırak yöntemi ile doğru yanlış bilgi etkinlikleri gerçekleştirilir. Dersin sonunda Kahoot uygulaması ile bilgi yarışması yapılarak öğrencilere kendini değerlendirmeleri hem de eğlenerek derse katılımlarının artması sağlanır.
3. BÖLÜM-ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
Öğrencilerden geri dönüt almak için bireysel ya da grup etkinlikleri kapsamında çeşitli sorular sorulur. Yapılan uygulamalar ile anında dönütler alarak kendilerini değerlendirme imkânları sunulur. Sorulan sorular ile kendi Kahoot bilgi yarışması ile hem eğlenmeleri hem de kendi kendilerini değerlendirme şansı yakalanır.	1-Ülkemizde görülen iklimler nelerdir? 3-İklimlerin insanlar üzerindeki etkilerini tartışınız? 4-İklimlerin ülkemizdeki tarım ve hayvancılıktaki etkilerin açıklayınız?

EK 9. Uygulamaya Ait Görseller

VELİ İZİN BELGESİ

Sayın Veli;

Çocuğunuzun katılacağı bu çalışma, “**Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Öğrenci Başarısına Etkisi ve Web 2.0 Araçlarının Kullanımına Yönelik Öğrenci Görüşleri**” adıyla, 19.12.2022/09.01.2023 tarihleri arasında yapılacak bir araştırma uygulamasıdır.

Araştırmanın Hedefi: Sosyal bilgiler öğretiminde web 2.0 araçlarının kullanılmasının öğrencilerin akademik başarılarını ve öğrencilerin derse olan ilgisini artırmaktır.

Araştırma Uygulaması: Akademik Başarı Testi ve Odak Grup Görüşme şeklindedir.

Araştırma T.C. Millî Eğitim Bakanlığı’nın ve okul yönetiminin de izni ile gerçekleştirilmektedir. Araştırma uygulamasına katılım tamamıyla gönüllülük esasına dayalı olmaktadır. Çocuğunuz çalışmaya katılıp katılmamakta özgürdür. Araştırma çocuğunuz için herhangi bir istenmeyen etki ya da risk taşımamaktadır. Çocuğunuzun katılımı **tamamen sizin isteğinize bağlıdır**, reddedebilir ya da herhangi bir aşamasında ayrılabilirsiniz. Araştırmaya katılmamama veya araştırmadan ayrılma durumunda öğrencilerin akademik başarıları, okul ve öğretmenleriyle olan ilişkileri etkilemeyecektir.

Çalışmada öğrencilerden kimlik belirleyici hiçbir bilgi istenmemektedir. Cevaplar tamamıyla gizli tutulacak ve sadece araştırmacılar tarafından değerlendirilecektir.

Uygulamalar, genel olarak kişisel rahatsızlık verecek sorular ve durumlar içermemektedir. Ancak, katılım sırasında sorulardan ya da herhangi başka bir nedenden çocuğunuz kendisini rahatsız hissederse cevaplama işini yarıda bırakıp çıkmakta özgürdür. Bu durumda rahatsızlığın giderilmesi için gereken yardım sağlanacaktır. Çocuğunuz çalışmaya katıldıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Böyle bir durumda veri toplama aracını uygulayan kişiye, çalışmayı tamamlamayacağını söylemesi yeterli olacaktır. Anket çalışmasına katılmamak ya da katıldıktan sonra vazgeçmek çocuğunuza hiçbir sorumluluk getirmeyecektir.

Onay vermeden önce sormak istediğiniz herhangi bir konu varsa sormaktan çekinmeyiniz. Çalışma bittikten sonra bizlere e-posta ile ulaşarak soru sorabilir, sonuçlar hakkında bilgi isteyebilirsiniz. Saygılarımızla,

Araştırmacı : Nilüfer Özcan

İletişim bilgileri :

*Velisi bulunduğum sınıfı numaralı öğrencisi
.....’in yukarıda açıklanan araştırmaya katılmasına izin
veriyorum. (Lütfen formu imzaladıktan sonra çocuğunuzla okula geri gönderiniz*).*

.... / /

İsim-Soy isim imza

Veli Adı-Soyadı :

Telefon Numarası :

ETİK KURUL İZİN BELGESİ

Evrak Tarih ve Sayısı: 23.03.2023-168078

T.C.
SINOP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu

Sayı : E-57428665-050.01.04-168078
Konu : 2023/6 Sayılı İnsan Araştırmaları Etik
Kurulu Kararı

23.03.2023

Sayın Yüksek Lisans Öğrencisi Nilüfer ÖZCAN

Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulumuzca alınan 10.03.2023 tarih ve 2023/6 sayılı kararın bir örneği yazımız ekinde gönderilmektedir.
Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Kamil DEMİRCİ
Rektör Yardımcısı

Ek:2023/6 Sayılı İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Kararı (27 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : BSE5ZREL7B Pin Kodu : 75372
Adres: Korumak Mah. Üniversite Cad. 15 Temmuz Yerleşkesi Rektörlük Binası No:21B 57010
Merkez/SINOP
Telefon:(0 368) 271 57 68 Faks:(0 368) 271 57 70
e-Posta: iletisim@sinop.edu.tr Web: www.sinop.edu.tr
Kep Adresi: sinopuniversitesi@hs01.kep.tr

Belge Takip Adresi : <https://tuzkiya.gov.tr/ebd?ek=5743&eD=BSE5ZREL7B&eS=168078>

Bilgi için: Mehmet ÇAY
Unvanı: Bilgisayar İşletmeni
Tel No: 1207

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
SINOP ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu
Karar Belgesi

Oturum Tarihi	Oturum Sayısı	Oturum Karar Sayıları
10.03.2023	2	2023/3-44

Sinop Üniversitesi İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Prof. Dr. Erkal ARSLANOĞLU başkanlığında 10.03.2023 tarihinde 14:00-17:00 saatleri arasında toplanarak aşağıdaki kararı almıştır.

Karar Sayısı: 2023/6

Yüksek Lisans Öğrencisi Nilüfer ÖZCAN ve Dr. Öğr. Üyesi Sibel ÖNER'in 19 Ocak 2023 tarihli "Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Akademik Başarıya Etkisi ve Öğrenci Görüşleri" başlıklı araştırmalarına ait ekte sunulan belgeler, Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulunca değerlendirilmiştir.

Araştırmamanın fikri, hukuki ve telif hakları bakımından metot ve ölçeğine ilişkin sorumluluğu araştırmacılara ait olmak üzere ve "Kişisel Verilerin Korunması Kanununa" dikkat edilmesi şartıyla Üniversitemiz İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Yönergesine uygun olduğunun kabulüne, sonucun sorumlu araştırmacı Yüksek Lisans Öğrencisi Nilüfer ÖZCAN'a bildirilmesine oybirliği ile karar verildi.

Ek:

- 1- etik-kurul-basvuru (6 Sayfa)
- 2- araatarmazinolurunilaferazcan (3 Sayfa)
- 3- garaamesorularavebaaaretesti (5 Sayfa)
- 4- gonullukatilimcionamformu (1 Sayfa)
- 5- Nilüfer ÖZCAN Akademik Başarı Testi Düzeltme ve Görüşme Soruları (11 Sayfa)

Prof. Dr. Erkal ARSLANOĞLU
İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Başkanı

Doç. Dr. Songül ÇEK
Başkan Yardımcısı

Doç. Dr. İbrahim DEMİRCİ
Kurul Üyesi

Doç. Dr. Ahmet MOR
Kurul Üyesi

Doç. Dr. Adeviye AYDIN
Kurul Üyesi

Doç. Dr. Pınar KARAMAN
Kurul Üyesi

Dr. Öğr. Üyesi Figen ÇAM TOSUN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :BSU5AT20C0 Pin Kodu :34232

Belge Takip Adresi : <https://turkiye.gov.tr/ebd?eK=5743&eD=BSU5AT20C0&eS=1657868>

Adres:Korucuk Mah. Üniversite Cad. 15 Tezemmuz Yerleşkesi Rektörlük Binası No:21B 57010 Merkez/SINOP

Telefon:(0 368) 271 57 68 Faks:(0 368) 271 57 70

e-Posta:inerek@sinop.edu.tr İnternet Adresi:www.inarek.sinop.edu.tr

Kep Adresi:sinopuniversitesi@ln01.kep.tr

Raporör: Mehmet ÇAY

Unvanı: Bilgisayar İşletmeni

Tel No: 1207

2023/6 Sayılı İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Kararı – Sayfa 1 / 1

T.C.
SİNOP VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-25072426-605.01-64055256
Konu : Araştırma Uygulama İzni

23.11.2022

DAĞITIM YERLERİNE

- İlgi: a) Sinop Üniversitesi (Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü) Sosyal Bilgiler Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Öğrencisi Nilüfer ÖZCAN'ın 21.11.2022 tarihli dilekçesi.
b) Müdürlük Makamının 22.11.2022 tarihli ve E-25072426-605.01-64003215 sayılı Oluru.

Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı öğrencisi Nilüfer ÖZCAN'ın "Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Öğrenci Başarısına etkisi ve Öğrenci Görüşleri " başlıklı yüksek lisans tez çalışması hakkındaki ilgi (a) dilekçe ve ekleri değerlendirilmiş olup söz konusu araştırmanın, denetimi il/ilçe millî eğitim müdürlükleri ve okul/kurum idaresinde olmak üzere, kurum faaliyetlerini aksatmadan, gönüllülük esasına göre; onaylı bir örneği Müdürlüğümüzde muhafaza edilen ve uygulama sırasında da mühürlü ve imzalı örnekten çoğaltılan veri toplama araçları kullanılarak Şehit Halil ÖZDOĞRU Ortaokulunda uygulanmasına ilgi (b) Olur ile izin verilmiştir.

Bilgilerini ve gereğini arz/rica ederim.

Ercan YILDIZ
Millî Eğitim Müdürü

Ek:

- 1-Olur (1 sayfa)
2-Araştırma İzin Evrakları (17 sayfa)

Dağıtım:

Gereği İçin;
Şehit Halil ÖZDOĞRU Ortaokulu Müdürlüğü

Bilgi İçin;
Sinop Üniversitesi Rektörlüğü
(Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü)
Nilüfer ÖZCAN

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Kefevî Mah. Hükümet Konağı Kat 2 Merkez/SİNOP

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-oby>

Telefon No : 0 (368) 261 19 87

E-Posta: stratejigelistirme57@meb.gov.tr

Keş Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi: sinop.meb.gov.tr

Bilgi için: Edip F⁴C

Unvan : Öğr

Faks: 3682611

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden C713-6651-39d3-b530-f446 kodu ile teyit edilebilir.

T.C.
SİNOP VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : E-25072426-605.01-64003215
Konu : Araştırma İzni (Nilüfer ÖZCAN)

22.11.2022

MÜDÜRLÜK MAKAMINA

İlgi : a) Milli Eğitim Bakanlığının 2020/2 nolu Genelgesi.
b) Nilüfer ÖZCAN'ın 21.11.2022 tarihli dilekçesi.

Sinop Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü Sosyal Bilgiler Eğitimi Ana Bilim Dalı Öğrencisi Nilüfer ÖZCAN'ın "Sosyal Bilgiler Dersinde Kullanılan Web 2.0 Araçlarının Öğrenci Başarısına etkisi ve Öğrenci Görüşleri " başlıklı yüksek lisans tez araştırması hakkındaki ilgi (b) dilekçesi ve içeriği Müdürlüğümüzce oluşturulan Komisyon tarafından incelenmiştir.

Yapılan incele sonrası söz konusu tez çalışmasının T.C Anayasası, Milli Eğitim Temel Kanunu ile Türk Milli Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak yürürlükte olan tüm yasal düzenlemelerde belirtilen esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na uygun olarak, denetimleri okul müdürlüğünde olmak üzere gönüllülük esasına dayalı olarak uygulanması, uygulamalarda sadece yazımız ekinde gönderilen çalışmanın kullanılması ve araştırma sonucunda elde edilen raporun, basılı ve dijital ortamda Müdürlüğümüze teslim edilmesi şartı ile araştırmanın Şehit Halil Özdoğru Ortaokulunda yürütülmesi, ilgi (a) Genelgesi gereğince uygun görülmektedir.

Makamlarımızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

İbrahim AÇIKGÖZ
Milli Eğitim Müdür Yardımcısı

OLUR
22.11.2022

Ercan YILDIZ
Vali a.
Milli Eğitim Müdürü

EKLER:

- 1-Komisyon Tutanağı (1 adet)
- 2-İlgi Yazı (17 adet)

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Kefevî Mah. Hükümet Konağı Kat 2 Merkez/SİNOP

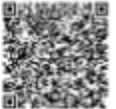
Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-oby>

Telefon No : 0 (368) 261 19 87
E-Posta: stratejigelistirme57@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@is01.kep.tr

Bilgi için: Edip R. A. C.
Uyvan : Öğretmen
Faks:3682611

İnternet Adresi: sinop.meb.gov.tr

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 8923-f65f-3925-9e81-5cf9 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı : Nilüfer Özcan

Yabancı Dili : İngilizce

Eğitim Durumu

Lise : Yabancı Dil Ağırlıklı Lise, 2006

Lisans : Ahi Evran Üniversitesi, 2011

Yüksek Lisans : Sinop Üniversitesi, 2024

Mesleki Deneyim

İş Yeri : Tiryaki Hasan Paşa İlköğretim Okulu 2011-2012

İş Yeri : Atatürk İlköğretim Okulu 2012-2013

İş Yeri : Sinop Gençlik Spor İl Müdürlüğü 2019-